

การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนบ้านอ่องกอม่วง
จังหวัดลำพูน

นางนลินธรณ์ โนมิตรัฐพัชรสุข

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2556

**An Evaluation of the Health Promoting School Project of Ban Hong Kor Moung
School in Lamphun Province**

Mrs. Nalinthorn Khositratpatcharasook

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Evaluation

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2013

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	การประเมินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง จังหวัดลำพูน
ชื่อและนามสกุล	นางนลินธรรณ์ โขมิตรัฐพัชรสุข
แขนงวิชา	การวัดและประเมินผลการศึกษา
สาขาวิชา	ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. วรณดี แสงประทีปทอง

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2556

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วรณดี แสงประทีปทอง)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมคิด พรหมจ้อย)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรณพ จินะวัฒน์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษา **คั่นคว้ออิสระ** การประเมินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง
จังหวัดลำพูน

ผู้ศึกษา นางนลินธรรณ์ โหมยรัฐพัชรสุข รหัสนักศึกษา 2542501081

ปริญญา ศีษาศาสตรมหาบัณฑิต (การประเมินการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. วรณดี แสงประทีปทอง ปีการศึกษา 2556

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
โรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง จังหวัดลำพูน ตามแนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของ
กรมอนามัย 10 องค์ประกอบ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหาร โรงเรียนจำนวน 1 คน ครูและบุคลากรใน
โรงเรียนจำนวน 10 คน นักเรียนจำนวน 51 คน ผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 51 คนรวมทั้งสิ้นจำนวน
113 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย แบบประเมิน 10 ฉบับ และแบบ
บันทึกข้อมูล 7 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยความถี่ ร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานตามแนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
ของกรมอนามัย 10 องค์ประกอบ ได้แก่ นโยบายของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ การบริหาร
จัดการในโรงเรียนโครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อ
ต่อสุขภาพ บริการอนามัยโรงเรียน สุขศึกษาในโรงเรียน โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย การออก
กำลังกาย กีฬา และนันทนาการ การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม การส่งเสริมสุขภาพ
บุคลากรในโรงเรียน ผ่านเกณฑ์การประเมินขั้นดีมากทุกองค์ประกอบ

คำสำคัญ การประเมินโครงการ โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

Independent Study title: An Evaluation of the Health Promoting School Project of Ban Hong Kor Moug School in Lamphun Province

Author: Mrs. Nalinthorn Khositratpatcharasook; **ID:** 2542501081;

Degree: Master of Education (Education Evaluation);

Independent Study advisor: Dr. Vandee Sangprateptong, Associate Professor;

Academic year: 2013

Abstract

The purpose of this study was to evaluate the Health Promoting School Project of Ban Hong Kor Moug School in Lamphun province based on the 10 factors for operation of the health promoting school as specified by the Health Department.

The research informants comprised 113 persons involving with Ban Hong Kor Muang School including 1 school administrator, 10 teachers, 51 students and 51 parents, all of which were obtained by purposive selection. The research instruments were 10 questionnaires and 7 data recording forms. Research data were analyzed by using the frequency, percentage, and content analysis.

Research finding were as follows: the implementation of the Health Promoting School Project based on the Health Department's specified 10 factors, namely, health promoting school policy, internal management of school, school-community joint-projects, in-school environment management conducive to health, school health services, school health education, nutrition and healthy food, exercise and recreation, provision of counseling and social support, and health promotion for school personnel passed evaluation criteria at the excellent level for all of the 10 factors.

Keywords: Project evaluation, Health Promoting School Project

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. วรรณดี แสงประทีปทอง อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และช่วยตรวจสอบข้อบกพร่องต่างๆ ของการศึกษาค้นคว้าอิสระให้ถูกต้องสมบูรณ์ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด พรหมจ้อย กรรมการสอบการศึกษา ค้นคว้าอิสระที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และช่วยตรวจสอบข้อบกพร่องต่างๆ ของการศึกษาค้นคว้า อิสระให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ อาจารย์เพชรรา สุภาเจริญ คุณเกษตร ปารมีแจ้ คุณศรีสังวาลย์ ศรีทรายคำ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้ให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะต่างๆ

ขอขอบพระคุณ อาจารย์โกวิทย์ ลั่นฤทัย ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดสันตะขอม ที่อำนวยความสะดวกในการทดลองเครื่องมือ อาจารย์บรรดล เขียวทะวงค์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านฮ่อง กอม่วง คณะครู นักเรียน และผู้ปกครอง ที่ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บ รวบรวมข้อมูล จนทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบคุณร้อยตำรวจโทยศวัฒน์ โฆมิตรัฐพัชรสุข คุณรัสรินทร์ โฆมิตรัฐพัชรสุข คุณณัชชารีย์ โฆมิตรัฐพัชรสุข คุณนันทพัทธ์ โฆมิตรัฐพัชรสุข คุณธนน โรจน์ โฆมิตรัฐพัชรสุข ที่ช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดมา รวมถึงเพื่อนๆ ร่วมแขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษาทุกคน และผู้ที่ให้ความช่วยเหลือที่ไม่ได้เอ่ยนามในที่นี้

ขอโน้มรำลึกถึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เคารพนับถือ พระคุณของบิดามารดา ครู อาจารย์ ที่ทำให้เกิดขวัญและกำลังใจจนส่งผลให้การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

นลินพรรณ โฆมิตรัฐพัชรสุข

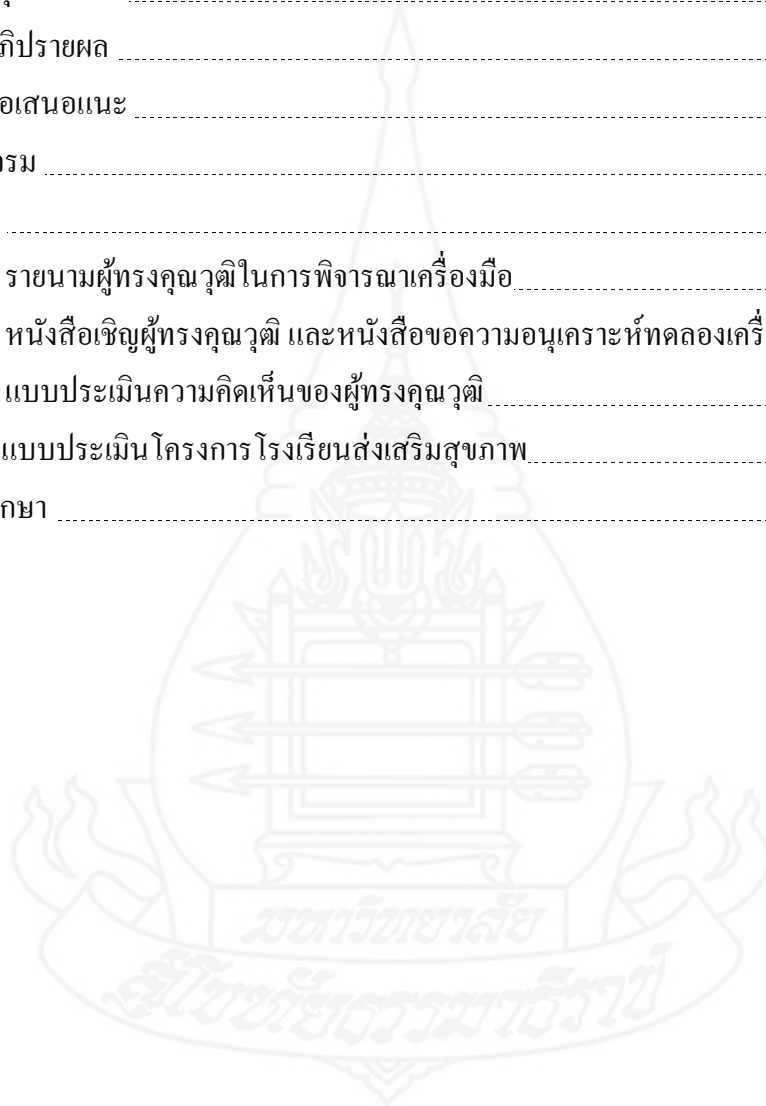
พฤศจิกายน 2556

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิด แนวทางการดำเนินงาน และกิจกรรม โครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	7
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	36
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	42
ผู้ให้ข้อมูลในการประเมิน	57
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	58
การเก็บรวบรวมข้อมูล	61
การวิเคราะห์ข้อมูล	62
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	64

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	79
สรุปการวิจัย	79
อภิปรายผล	81
ข้อเสนอแนะ	86
บรรณานุกรม	88
ภาคผนวก	92
ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาเครื่องมือ	93
ข หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ และหนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือ	95
ค แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ	98
ง แบบประเมินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	120
ประวัติผู้ศึกษา	155

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1	
กรอบแนวทางการประเมินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	
โรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง	42
ตารางที่ 3.2	
เกณฑ์การประเมินการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	
จำแนกตามองค์ประกอบ	62
ตารางที่ 4.1	
ผลการประเมินโครงการ องค์ประกอบที่ 1 นโยบาย	
ของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	65
ตารางที่ 4.2	
ผลการประเมินโครงการ องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการในโรงเรียน	66
ตารางที่ 4.3	
ผลการประเมินโครงการ องค์ประกอบที่ 3 โครงการร่วมระหว่างโรงเรียน	
และชุมชน	67
ตารางที่ 4.4	
ผลการประเมินโครงการ องค์ประกอบที่ 4 การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน	
ที่เอื้อต่อสุขภาพ	69
ตารางที่ 4.5	
ผลการประเมินโครงการ องค์ประกอบที่ 5 บริการอนามัยโรงเรียน	
โครงการ องค์ประกอบที่ 4 การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน	69
ตารางที่ 4.6	
ผลการประเมินโครงการ องค์ประกอบที่ 6 สุขศึกษาในโรงเรียน	71
ตารางที่ 4.7	
ผลการประเมินโครงการ องค์ประกอบที่ 7 โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย	73
ตารางที่ 4.8	
ผลการประเมินโครงการ องค์ประกอบที่ 8 การออกกำลังกาย กีฬา	
และนันทนาการ	74
ตารางที่ 4.9	
ผลการประเมินโครงการ องค์ประกอบที่ 9 การให้คำปรึกษาและสนับสนุน	
ทางสังคม	75
ตารางที่ 4.10	
ผลการประเมินโครงการ องค์ประกอบที่ 10 การส่งเสริมสุขภาพบุคลากร	
ในโรงเรียน	76
ตารางที่ 4.11	
ผลการประเมินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง จำแนก	
ตามองค์ประกอบ	77

ญ

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1.1	กรอบแนวคิดการวิจัย	หน้า
		4

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เด็กวัยเรียนและเยาวชนเป็นกลุ่มเป้าหมายของการพัฒนาที่สำคัญยิ่งกลุ่มหนึ่งดังพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชในปีเด็กสากล พุทธศักราช 2522 “เด็กเป็นผู้รับช่วงทุกสิ่งทุกอย่างจากผู้ใหญ่ รวมทั้งภาระความรับผิดชอบในการธำรงรักษา ความสงบสุขของประชากรโลก” และในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กขององค์การสหประชาชาติ (UN Convention on the rights of the child) ซึ่งประเทศไทยลงนามและมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปี 2535 มีสาระสำคัญที่มุ่งคุ้มครองสิทธิเด็ก 4 ประการ คือ สิทธิในการอยู่รอด (Survival rights) สิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครอง (Protection rights) สิทธิในการพัฒนา (Development rights) และสิทธิในการมีส่วนร่วม (Participation rights) ซึ่งรัฐต้องดำเนินการให้เด็กได้รับการคุ้มครองในสิทธิดังกล่าวในทุกๆ มิติของการพัฒนา อีกทั้งการลงทุนกับเด็กน่าจะมีผลคุ้มค่ามากกว่าการลงทุนใดๆ ทั้งสิ้น เพราะเด็กที่มีคุณภาพจะนำไปสู่การเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ และผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพก็ต้องมาจากวัยเด็กที่ได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้อง เหมาะสมด้วยเช่นกัน (กรมอนามัย 2554: 1)

การที่จะพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ต้องอาศัยศักยภาพของคนในชาติซึ่งต้องได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่องตั้งแต่วัยเด็ก องค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญ ที่ช่วยหล่อหลอมให้คนมีศักยภาพสูงสุด คือ การศึกษาและสุขภาพ การศึกษาและสุขภาพจึงเปรียบเสมือนด้านหน้าและด้านหลังของเหรียญ จะขาดด้านใดด้านหนึ่งมิได้เช่นเดียวกับองค์ประกอบด้านการศึกษาและสุขภาพที่จำเป็นต้องดำเนินการควบคู่กันจึงจะสามารถพัฒนาศักยภาพของคนได้เต็มที่ ได้มีการศึกษาความสัมพันธ์ของสุขภาพกับการศึกษาพบว่าสุขภาพกาย จิตและสังคมที่ดีช่วยให้เด็กซึ่งจะเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต มีการศึกษาเรียนรู้ได้ดีกว่า เนื่องจากไม่ขาดเรียน มีความตั้งใจในการเรียนรู้มากกว่า มีโอกาสที่จะประสบผลสำเร็จในการศึกษาและในการดำรงชีวิตมากกว่าตลอดจนเป็นคนที่มีคุณภาพ เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในขณะที่การศึกษาที่ได้รับจากโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาหรือจากการอบรม สั่งสอน ชี้นำและการถ่ายทอดวิถีชีวิต ค่านิยม วัฒนธรรมที่ได้รับจากทางบ้าน ชุมชนในสังคมนั้น จะช่วยหล่อหลอมความรู้ในการดำรงชีวิต ความรู้ทางสุขภาพ ทักษะคิดต่อสุขภาพ ให้เกิดพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้องเหมาะสม มี

ผลทำให้สุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง หรืออาจเกิดพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่เหมาะสม ทำให้เจ็บป่วยเป็นอันตรายต่อสุขภาพได้เช่นเดียวกัน ผลทางด้านสุขภาพอาจจะไม่ปรากฏให้เห็นในช่วงวัยเด็ก แต่จะปรากฏอาการการเจ็บป่วยในช่วงวัยผู้ใหญ่ อันเป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อการแสดงออกของศักยภาพของคนๆ นั้น ในการดำรงชีวิต การทำงาน ตลอดจนการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศตามมาได้ (กรมอนามัย 2545: 4)

การส่งเสริมสุขภาพเด็กวัยเรียน ในปัจจุบัน ถึงแม้จะปรับกลยุทธ์จากงานอนามัยโรงเรียนเดิมซึ่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเป็นผู้ให้บริการสุขภาพ มาเป็นแนวคิด โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพที่ให้โรงเรียนและชุมชนมีบทบาทในเรื่องสุขภาพของนักเรียนมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามภายใต้องค์ประกอบของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและครูยังนับได้ว่าเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและส่งเสริมภาวะสุขภาพของนักเรียน (กรมอนามัย 2553: คำนำ)

โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเป็นกลยุทธ์หนึ่งที่จะช่วยสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าโดยเน้นโรงเรียนเป็นจุดเริ่มต้น และเป็นศูนย์กลางของการส่งเสริมสุขภาพ แก่นักเรียน บุคลากรในโรงเรียน รวมทั้งครอบครัวและสมาชิกในชุมชน การพัฒนาสุขภาพเด็กวัยเรียนและประชาชนตามแนวทางของโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โดย การส่งเสริมให้ ทุกคนหันมาให้ความสำคัญและรู้จักปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพของตนเองตลอดจนสามารถควบคุมมูลเหตุปัจจัยและสภาวะแวดล้อมที่มีผลต่อสุขภาพ ภายใต้การมีส่วนร่วมของภาคีต่างๆ ในพื้นที่ เป็นทางเลือกที่สำคัญของการใช้สถานศึกษาเป็นจุดเริ่มต้นและศูนย์กลางของการสร้างสุขภาพแก่เด็ก ครอบครัวและสมาชิกในชุมชน เพื่อช่วยให้ทุกคนมีสุขภาพดี สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุขและมีคุณภาพชีวิตที่ดี (กรมอนามัย 2545: คำนำ)

โรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง จังหวัดลำพูน ได้ดำเนินการโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2542 จนถึงปัจจุบัน ในปีการศึกษา 2554 การดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพมีผลการประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในระดับทอง โดยการประเมินของทีมประเมินจากหน่วยงานสาธารณสุขระดับอำเภอ ในทุกๆ 2 ปีโรงเรียนจะต้องรับการประเมินการคงสภาพระดับทอง โรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วงมีความประสงค์ให้ได้ผลการประเมินระดับทองในปีการศึกษา 2556 ดังนั้นโรงเรียนจึงให้มีการประเมินตนเองจากการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง จังหวัดลำพูนปีการศึกษา 2555 ขึ้น เพื่อเป็นการตรวจสอบการคงสภาพทองของโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ภายใต้ 10 องค์ประกอบตามแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของกรมอนามัย และเป็นการเตรียมรับการประเมินในปีการศึกษา 2556 ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อประเมินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง จังหวัดลำพูน ตามแนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ของกรมอนามัย 10 องค์ประกอบ

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการประเมินการดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง จังหวัดลำพูน ตามแนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ของกรมอนามัย 10 องค์ประกอบ

การประเมินการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง จังหวัดลำพูน

- องค์ประกอบที่ 1 นโยบายของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
- องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการในโรงเรียน
- องค์ประกอบที่ 3 โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน
- องค์ประกอบที่ 4 การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ
- องค์ประกอบที่ 5 บริการอนามัยโรงเรียน
- องค์ประกอบที่ 6 สุขศึกษาในโรงเรียน
- องค์ประกอบที่ 7 โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย
- องค์ประกอบที่ 8 การออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ
- องค์ประกอบที่ 9 การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม
- องค์ประกอบที่ 10 การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน

โรงเรียนผ่านเกณฑ์มาตรฐาน
ได้รับการรับรองเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทอง

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 การวิจัยครั้งนี้มุ่งประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง จังหวัดลำพูนตามแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ของกรมอนามัย 10 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 นโยบายของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการในโรงเรียน องค์ประกอบที่ 3 โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน องค์ประกอบที่ 4 การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ องค์ประกอบที่ 5 บริการอนามัยโรงเรียน องค์ประกอบที่ 6 สุขศึกษาในโรงเรียน องค์ประกอบที่ 7 โภชนาการและอาหารที่

ปลอดภัย องค์กรประกอบที่ 8 การออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ องค์กรประกอบที่ 9 การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม องค์กรประกอบที่ 10 การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน

4.2 แหล่งข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

4.2.1 แหล่งข้อมูลประเภทบุคคลประกอบด้วย ผู้บริหาร โรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง จำนวน 1 คน ครูและบุคลากรโรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วงจำนวน 10 คน นักเรียนโรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วงจำนวน 51 คน ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วงจำนวน 51 คนรวมทั้งสิ้นจำนวน 113 คน

4.2.2 แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร ประกอบด้วยเอกสารเกี่ยวกับโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เช่น คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน นโยบายของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพบันทึกโครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เป็นต้น

4.3 การวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลาเก็บรวบรวมข้อมูลในปีการศึกษา 2555 ตั้งแต่วันที่ 16 พฤษภาคม 2555 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2556

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ หมายถึง โครงการที่ส่งเสริมสนับสนุนและสร้างเสริมให้นักเรียนโรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง จังหวัดลำพูน มีสุขภาพที่ดี ตลอดจนช่วยพัฒนาระบบสังคมในชุมชนให้มีวัฒนธรรมในการรับผิดชอบต่อสุขภาพของครอบครัวและชุมชนเพื่อให้เป็นสถานที่ที่มีสุขอนามัยที่ดีเพื่อการอาศัย ศึกษา และทำงาน ภายใต้ 10 องค์กรประกอบตามแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของกรมอนามัย

5.2 การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ หมายถึง การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง จังหวัดลำพูน ปีการศึกษา 2555 โดยการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อตัดสินคุณค่าของโครงการ ซึ่งใช้เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูลที่จัดทำโดยสำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข และเครื่องมือที่ผู้ประเมินสร้างขึ้นภายใต้ 10 องค์กรประกอบของโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

5.3 โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทอง หมายถึง โรงเรียนที่มีผลการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ภายใต้ 10 องค์กรประกอบตามแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของกรมอนามัย ที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานระดับทองจากการประเมินตนเองและได้รับการรับรองโดยทีมประเมินของสาธารณสุขอำเภอมีผลการประเมินคือผ่านเกณฑ์การประเมินขั้นดี

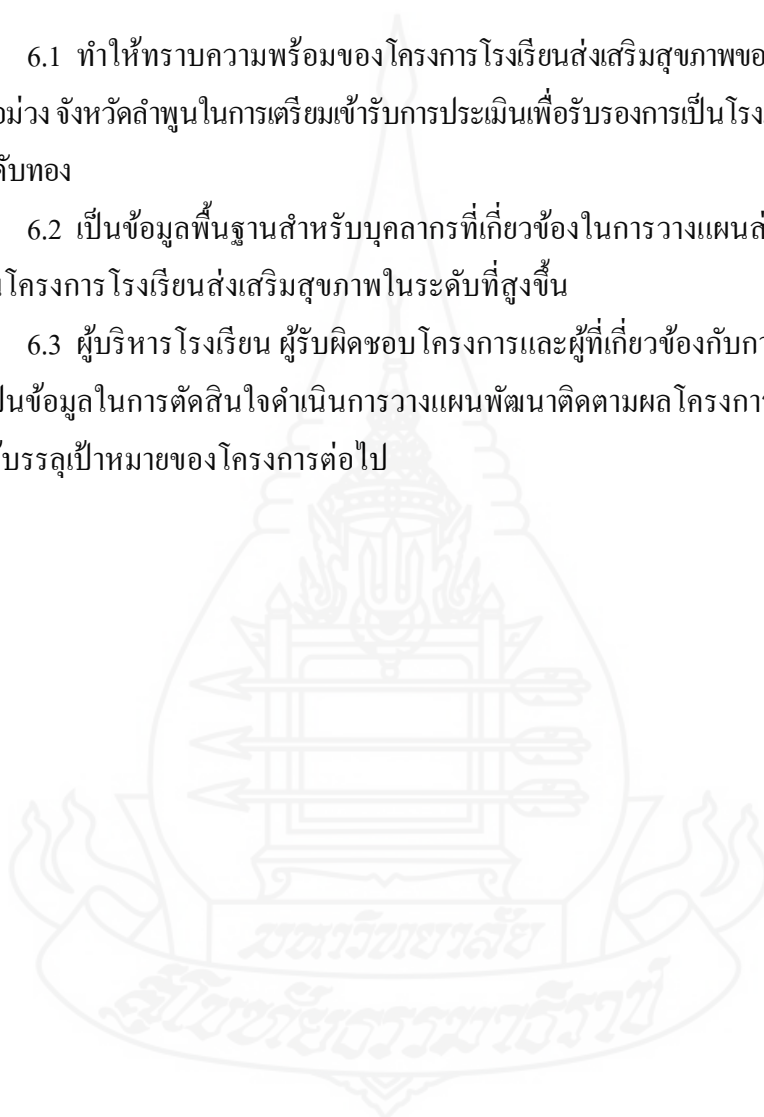
มากไม่น้อยกว่า 8 องค์กรประกอบและไม่มีผลการประเมินต่ำกว่าขั้นพื้นฐานใน 2 องค์กรประกอบที่เหลือ

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ทำให้ทราบความพร้อมของโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง จังหวัดลำพูนในการเตรียมเข้ารับการประเมินเพื่อรับรองการเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทอง

6.2 เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการวางแผนส่งเสริมการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในระดับที่สูงขึ้น

6.3 ผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบโครงการและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทุกระดับใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจดำเนินการวางแผนพัฒนาติดตามผลโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพให้บรรลุเป้าหมายของโครงการต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การประเมินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนบ้านช่องกอม่วง จังหวัดลำพูน ผู้ประเมินได้นำแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินมาเป็นกรอบแนวทางในการศึกษาวิจัย ในประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. แนวคิด แนวทางการดำเนินงาน และกิจกรรมโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
  - 1.1 แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
  - 1.2 แนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
  - 1.3 กิจกรรมตามแนวทางการดำเนินงาน วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล และเกณฑ์การประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
  - 1.4 โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โรงเรียนบ้านช่องกอม่วง จังหวัดลำพูน
2. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ
  - 2.1 ความหมายของการประเมินโครงการ
  - 2.2 ความสำคัญ และประโยชน์ของการประเมินโครงการ
  - 2.3 กระบวนการประเมินโครงการ
  - 2.4 รูปแบบการประเมินโครงการ
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิด แนวทางการดำเนินงาน และกิจกรรมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

1.1 แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเกิดจากข้อเสนอแนะของคณะผู้เชี่ยวชาญด้านการส่งเสริมสุขภาพและสุขศึกษาขององค์การอนามัยโลกที่ต้องการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน เพื่อตอบสนองต่อการป้องกันปัญหาสุขภาพอนามัยของประชาชนจากโรคไม่ติดต่อซึ่งมีแนวโน้มสูงขึ้น และเพื่อต้องการให้แต่ละประเทศหันมาทุ่มเทกับการพัฒนาสุขภาพอนามัยของเด็กควบคู่ไปกับการศึกษา องค์การอนามัยโลกภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEARO) ได้ร่วมมือกับกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงศึกษาธิการจัด

ประชุม Intercountry Consultation on Health Promoting Schools เมื่อต้นเดือนธันวาคม 2540 ณ กรุงเทพมหานคร ที่ประชุมได้เสนอแนวคิด หลักการและแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ทุกประเทศเห็นด้วยในแนวทางที่เสนอ พร้อมทั้งร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์การสร้างเครือข่ายโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับประเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและทรัพยากรร่วมกัน สำหรับประเทศไทย กระทรวงสาธารณสุขโดยกรมอนามัย ได้รับแนวคิดของโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ และกำหนดเป็นกลยุทธ์หนึ่งของการพัฒนาสุขภาพอนามัยของประชาชน แต่เนื่องจากการดำเนินงานต้องมีการประสานงานตั้งแต่ระดับนโยบายและระดับผู้บริหารของกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย ตลอดจนกระทรวงอื่นๆ และองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง จึงได้เสนอให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพแห่งชาติขึ้น พร้อมทั้งได้ประชุมระดมความคิดในการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในปี พ.ศ. 2541 ซึ่งมีมติร่วมกันที่จะพัฒนาโรงเรียนทุกโรงเรียนเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ (กรมอนามัย 2542: 9)

องค์การอนามัยโลก (WHO: 1998) ได้ให้คำจำกัดความของ "โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ" ไว้ดังนี้ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ คือ โรงเรียนที่มีขีดความสามารถแข็งแกร่ง มั่นคง ที่จะเป็นสถานที่ที่มีสุขภาพอนามัยที่ดี เพื่อการอาศัยศึกษา และทำงาน (A health promoting school is a school constantly strengthening its capacity as a healthy setting for living, learning and working)

ในปี พ.ศ. 2545 สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุขได้ให้ความหมายว่า โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ คือ โรงเรียนที่มีความร่วมมือร่วมใจกันพัฒนาพฤติกรรม และสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อสุขภาพอย่างสม่ำเสมอเพื่อการมีสุขภาพดีของทุกคนในโรงเรียน (กรมอนามัย 2547: 8)

แนวคิดของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเป็นแนวคิดที่กว้างขวาง และครอบคลุมด้านสุขภาพอนามัยในทุกแง่มุมของชีวิตทั้งในโรงเรียน และชุมชน นั่นคือ ความร่วมมือกันผลักดัน ให้โรงเรียนใช้ศักยภาพทั้งหมดที่มีอยู่เพื่อพัฒนาสุขภาพของนักเรียน บุคลากรในโรงเรียน ตลอดจนครอบครัวและชุมชน ให้สามารถนำแนวคิดด้านสุขภาพมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ดูแลเอาใจใส่สุขภาพของตนเองและผู้อื่น สามารถตัดสินใจและควบคุมสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ จะเห็นได้ว่าแนวคิดดังกล่าวก่อให้เกิดโอกาสในการพัฒนานโยบาย ระเบียบ และโครงสร้างการส่งเสริมสุขภาพทุกเรื่องที่โรงเรียนและชุมชนสามารถดำเนินการร่วมกัน การทำงานเป็นทีม โดยมีผู้นำที่เข้มแข็ง ทุกคนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและตกลงกันในเป้าหมายต่างๆ ภายใต้การผสมผสานแนวคิดของการพัฒนาด้านการศึกษาและด้านสุขภาพ (กรมอนามัย 2554 : 6 - 7)

ขั้นตอนการดำเนินงานสู่การเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ควรเกิดจากการที่คณะครู นักเรียนได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการมีสุขภาพดี ตระหนักถึงความจำเป็นในการปลูกฝังพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้องตั้งแต่เด็ก อีกทั้งยังมุ่งมั่นที่จะสร้างให้โรงเรียนเป็นจุดศูนย์กลางของการพัฒนาความเป็นอยู่อย่างมีสุขภาพดีของทุกคนในชุมชน โดยดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ ดังนี้ (กรมอนามัย 2554 : 9 - 10)

1. สร้างความสนับสนุนของชุมชนและท้องถิ่นเพื่อให้เกิดโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ผู้บริหารโรงเรียนควรชี้แจงแก่ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และประชาชนในท้องถิ่นเกี่ยวกับความสำคัญและความจำเป็นในการดำเนินงานสร้างสุขภาพ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระหว่าง โรงเรียนและชุมชน หลังจากนั้นผู้บริหารสามารถแจ้งความจำนงเข้าร่วมโครงการได้ที่หน่วยงานต้นสังกัดระดับจังหวัดหรือเขตพื้นที่การศึกษา และประสานการดำเนินงานกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่

2. จัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน

คณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนสรรหากลุ่มบุคคลที่สนใจงานส่งเสริมสุขภาพ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนและชุมชนแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนจำนวน 10 -15 คน ซึ่งประกอบด้วย ครู นักเรียน ผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และผู้แทนองค์กรในชุมชน โดยคณะกรรมการชุดนี้จะทำหน้าที่ในการร่วมกันค้นหาแนวทางปฏิบัติ เพื่อพัฒนาสู่การเป็น โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

3. จัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษา

คณะกรรมการสถานศึกษาสรรหาและแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาจากผู้นำชุมชน และผู้ที่สนใจในพื้นที่ โดยคณะกรรมการชุดนี้จะทำงานร่วมกับ โรงเรียนในการเผยแพร่ข่าวสารด้านการส่งเสริมสุขภาพ ตลอดจน ระดมทรัพยากรในท้องถิ่น เพื่อสนับสนุน และสร้างความแข็งแกร่งในการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

4. วิเคราะห์สถานการณ์

คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนดำเนินการสำรวจสถานการณ์ด้านสุขภาพของโรงเรียนและชุมชนเพื่อรวบรวมข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ เช่น สถานการณ์ปัญหาสุขภาพ สภาพสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ สภาพสิ่งแวดล้อมทางสังคม กฎระเบียบ กฎเกณฑ์รวมทั้งทรัพยากรในชุมชนที่เอื้อต่อการส่งเสริมสุขภาพ

5. กำหนดจุดเริ่มต้นในการทำงาน

คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน นำผลการวิเคราะห์สถานการณ์สุขภาพของโรงเรียนและชุมชน มาร่วมกันระดมความคิดในการกำหนดประเด็นเพื่อดำเนินการส่งเสริมสุขภาพตามสภาพปัญหา/ความต้องการของนักเรียน บุคลากร ในโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน

6. จัดทำแผนปฏิบัติการ

คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องสภาพปัญหา พร้อมทั้งกำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน รูปแบบกิจกรรม บทบาทที่เกี่ยวข้อง ตัวชี้วัดในการติดตามประเมินผล กลไกการประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และระบบรายงานให้ชัดเจน

7. ติดตามและประเมินผล

คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน มีการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานโดยการจัดประชุมแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างผู้เกี่ยวข้อง มีการประเมินผลการดำเนินงาน การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลสำเร็จ และมีการปรับแผนงานเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องในการดำเนินงานเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

8. พัฒนาเครือข่ายระดับท้องถิ่น

คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนแต่ละโรงเรียน มีการผลักดันและสนับสนุนการดำเนินงานซึ่งกันและกัน ด้วยการสร้างเครือข่ายโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โดยมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ประสบการณ์ และแหล่งทรัพยากรตลอดจนมีการจูงใจให้โรงเรียนอื่นๆ ที่ยังไม่ร่วมโครงการเกิดความตื่นตัวและร่วมดำเนินการส่งเสริมในโรงเรียนตามแนวทางโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

จากแนวคิดเกี่ยวกับ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพและความหมายดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นสรุปได้ว่าการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนเป็นการตอบสนองต่อการป้องกันปัญหาสุขภาพอนามัยของประชาชน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเป็นสถานที่ที่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาพฤติกรรมด้านสุขภาพและจัดสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการส่งเสริมสุขภาพของนักเรียนและบุคลากรภายในโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนและชุมชนสามารถดำเนินการร่วมกัน โดยมีคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนร่วมกันกำหนดนโยบายด้านสุขภาพ แผนปฏิบัติการของโรงเรียน และติดตามประเมินผล เพื่อพัฒนาส่งเสริมหรือแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่อไป

1.2 แนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

กรมอนามัยได้ให้แนวทางการดำเนินงานตามหลักการบริหารงาน ซึ่งสามารถใช้วงจรคุณภาพ (Quality Circle) เป็นแนวทางการดำเนินงานดังนี้ (กรมอนามัย 2554: 11-12)

1.2.1 การวางแผนดำเนินงาน (Plan)

- 1) แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งประกอบด้วย ครู นักเรียน ผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและผู้แทนองค์กรในชุมชน
- 2) คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนร่วมกันกำหนดนโยบายส่งเสริมสุขภาพให้ครอบคลุมประเด็นสุขภาพที่จำเป็นต่อการสร้างสุขภาพ เพื่อเป็นทิศทางในการพัฒนา
- 3) ถ่ายทอดนโยบายสู่นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง
- 4) จัดทำแผนกลยุทธ์พัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนงานโครงการให้สอดคล้องกับนโยบายส่งเสริมสุขภาพ
- 5) จัดทำข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาและความต้องการด้านสุขภาพของทุกฝ่ายทั้งในและนอกโรงเรียน

1.2.2 การปฏิบัติการ (Do)

- 1) ปฏิบัติตามแผนงาน โครงการ ที่กำหนด
- 2) โรงเรียนประเมินตนเองโดยใช้เกณฑ์มาตรฐานการประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เพื่อค้นหาสิ่งที่ยังไม่ได้ดำเนินการหรือดำเนินการไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
- 3) ดำเนินงานเพื่อปรับปรุงให้บรรลุตัวชี้วัดตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมิน

1.2.3 การตรวจสอบ ทบทวน และประเมิน (Check)

- 1) นิเทศ กำกับติดตาม สร้างขวัญกำลังใจในการดำเนินงาน โดยคณะกรรมการนิเทศภายในของโรงเรียนเป็นระยะ ระหว่างการปฏิบัติงาน
- 2) ตรวจสอบ ทบทวน ประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโดยคณะกรรมการจากหน่วยงานสาธารณสุขและการศึกษา รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละกลุ่มโรงเรียน หรือเขตพื้นที่การศึกษา
- 3) ขอรับการประเมินเพื่อรับรองในแต่ละระดับจากทีมประเมินระดับอำเภอ หรือทีมประเมินระดับจังหวัด

1.2.4 การปรับปรุงแก้ไข / พัฒนา (Act)

1) สรุปผลการตรวจสอบ ทบทวนและนิเทศงานตามองค์ประกอบ/ตัวชี้วัด โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

2) นำผลการตรวจสอบ ทบทวน และนิเทศงานไปใช้ปรับปรุงแก้ไข พัฒนาการดำเนินงานในโครงการ หรือกิจกรรมของ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในปีการศึกษาต่อไป
สรุปได้ว่าแนวทางการดำเนินงานโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เป็นการดำเนินงานเชิงระบบ โดยมีการวางแผน ดำเนินการตามแผน ตรวจสอบ ทบทวน ปรับปรุงแก้ไข พัฒนา และวงจรนี้สามารถกลับไป วางแผน ตรวจสอบ ทบทวน ปรับปรุงแก้ไข พัฒนา ทำให้โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพมีการพัฒนาต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา

1.3 กิจกรรมตามแนวทางการดำเนินงาน วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และเกณฑ์การประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

1.3.1 กิจกรรมตามแนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพภายใต้ 10 องค์ประกอบ

เพื่อให้เกิดกิจกรรมในการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ตามแนวทางของกรมอนามัยจึงดำเนินงานตามองค์ประกอบของการเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ 10 องค์ประกอบ พอสรุปได้ดังนี้ (กรมอนามัย 2554 : 16 -70)

องค์ประกอบที่ 1 นโยบายของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ หมายถึง ข้อความที่กำหนดทิศทางการดำเนินงานด้านส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนซึ่งจะส่งผลต่อกิจกรรมและการจัดสรรทรัพยากร ในการส่งเสริมสุขภาพ ที่เกิดจากความเห็นชอบของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียน และเป็นเครื่องนำทางการดำเนินงานที่ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ ทำให้การดำเนินงานมีความเข้มข้น ชัดเจนประกอบด้วย 2 ส่วนหลักที่ต้องดำเนินการ ได้แก่ การกำหนดนโยบายส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน และการถ่ายทอดนโยบายสู่การปฏิบัติ ตัวชี้วัดมี 6 ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 1 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพหรือคณะทำงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ตัวชี้วัดที่ 2 โรงเรียนมีนโยบายส่งเสริมสุขภาพที่ครอบคลุม 9 ประเด็น คือ การส่งเสริมสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาพนักเรียน การเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหาสุขภาพ การพัฒนาพฤติกรรมตามสุขบัญญัติแห่งชาติ การคุ้มครองผู้บริโภคในโรงเรียน การส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพแก่นักเรียน บุคลากรของโรงเรียนและชุมชน โดยมีโรงเรียนเป็นศูนย์กลาง การส่งเสริมสุขภาพจิตและเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยง การพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้านสุขภาพโดยมีผู้เรียนเป็นสำคัญ การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาสุขภาพนักเรียน บุคลากรในโรงเรียนและชุมชน ตัวชี้วัดที่ 3 มีแผนงาน/

โครงการ/กิจกรรมรองรับนโยบายส่งเสริมสุขภาพ ตัวชี้วัดที่ 4 บุคลากรในโรงเรียนทราบนโยบายที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ ตัวชี้วัดที่ 5 ผู้ปกครองทราบนโยบายหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ ตัวชี้วัดที่ 6 นักเรียนทราบนโยบายหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ

องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการในโรงเรียน หมายถึง การจัดองค์กรและระบบบริหารงาน ในการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนให้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ และมีความต่อเนื่องด้านการวางแผนโครงการ การจัดองค์กร การนิเทศติดตาม และการประเมินผล ภายใต้การเชื่อมโยงประสานงานระหว่างบุคคลต่างๆ ที่รู้บทบาทหน้าที่ชัดเจน ทั้งของตนและภาคีต่างๆ ในชุมชน เพื่อให้เกิดการจัดการต่างๆ ในโรงเรียนที่นำไปสู่การดำเนินงานด้านส่งเสริมสุขภาพ มีแนวทางดำเนินงานหลักๆ 3 เรื่อง ได้แก่ การจัดทำแผนงาน/โครงการส่งเสริมสุขภาพ การจัดองค์กรรองรับแผนงาน/โครงการส่งเสริมสุขภาพ และการนิเทศ/ติดตาม และประเมินผล ตัวชี้วัดมี 5 ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 1 มีการจัดทำโครงการส่งเสริมสุขภาพอย่างเป็นระบบ ตัวชี้วัดที่ 2 มีคณะทำงานรับผิดชอบในแต่ละโครงการส่งเสริมสุขภาพประกอบด้วย ครู นักเรียน และผู้ปกครองหรือองค์กรในชุมชน ตัวชี้วัดที่ 3 มีผู้นำนักเรียนส่งเสริมสุขภาพปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ตัวชี้วัดที่ 4 โครงการส่งเสริมสุขภาพมีการนิเทศ/ติดตามโดยระบบของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง มีสรุปผลการนิเทศและมีการนำผลการนิเทศไปใช้พัฒนางาน ตัวชี้วัดที่ 5 มีการประเมินโครงการส่งเสริมสุขภาพ

องค์ประกอบที่ 3 โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน หมายถึง โครงการหรือกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพที่ดำเนินการร่วมกันระหว่างโรงเรียนผู้ปกครอง และภาคีต่างๆ ในชุมชน ตั้งแต่เริ่มวิเคราะห์สภาพและสาเหตุของปัญหา ร่วมวางแผนในการดำเนินงาน ร่วมดำเนินการ ร่วมตรวจสอบทบทวน ร่วมแก้ไข พัฒนาและ ปรับปรุง เพื่อให้ชุมชนได้มีส่วนรับรู้กับสถานการณ์สุขภาพในพื้นที่ และเป็นการปรับเปลี่ยนแนวความคิดให้สมาชิกของชุมชนเห็นว่าสุขภาพเป็นหน้าที่ของทุกคนที่ต้องดูแลเอาใจใส่ไม่ใช่เป็นหน้าที่ของบุคคลหรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเท่าใด และการดำเนินงานจะสำเร็จได้ต้องทำทั้งที่โรงเรียน ในครอบครัวและชุมชน โครงการ ของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจึงควรมีคณะทำงาน ซึ่งประกอบด้วย ครู นักเรียน ผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่สาธารณสุข องค์กรในชุมชนร่วมกันดำเนินการ จะช่วยสร้างความรู้สึที่ดีต่อการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนเกิดความร่วมมือและการประชาสัมพันธ์ให้รับรู้การทำงาน จะช่วยสร้างความรู้สึพึงพอใจให้แก่ทุกคนที่เกี่ยวข้อง ตัวชี้วัดมี 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 1 โครงการที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพเกิดจากการมีส่วนร่วมระหว่าง โรงเรียนและชุมชน ตัวชี้วัดที่ 2 ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการอย่างเป็นระบบ อย่างน้อย 1 โครงการ ตัวชี้วัดที่ 3 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อโครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน ตัวชี้วัดที่ 4 ประชาชนมีความพึงพอใจต่อโครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน

องค์ประกอบที่ 4 การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ หมายถึง การจัดการควบคุม ดูแล ปรับปรุงภาวะต่างๆ และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนให้อยู่ในสภาพที่ถูกสุขลักษณะเอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมสุขภาพกาย จิต และสังคมรวมถึงการป้องกันโรคและอันตรายที่อาจเกิดขึ้น ทั้งต่อนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน ประกอบด้วย 2 ส่วนหลักที่ ต้องดำเนินการ ได้แก่ การจัดการควบคุม ปรับปรุงสิ่งแวดล้อมทางกายภาพให้ถูกสุขลักษณะ และการจัดสิ่งแวดล้อมทางสังคมในโรงเรียนที่มีผลต่อสุขภาพจิตของนักเรียนและบุคลากรมี 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 1 มาตรฐานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ตัวชี้วัดที่ 2 การเกิดอุบัติเหตุจากสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนจนไม่สามารถมาเรียนได้ ตัวชี้วัดที่ 3 ภาชนะขังน้ำในโรงเรียนไม่มีลูกน้ำ ตัวชี้วัดที่ 4 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อบรรยากาศภายในโรงเรียน

องค์ประกอบที่ 5 บริการอนามัยโรงเรียน หมายถึง การที่โรงเรียนจัดให้มีบริการสุขภาพขั้นพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับนักเรียนทุกคน ได้แก่ การเฝ้าระวังภาวะสุขภาพ การตรวจสุขภาพ และการรักษาพยาบาลเบื้องต้นในโรงเรียน ทำให้นักเรียนได้รับการตรวจสุขภาพ การเฝ้าระวังภาวะสุขภาพ การป้องกันโรคและการรักษาพยาบาลเบื้องต้นจากครู และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ประกอบด้วย 3 ส่วนหลักที่ ต้องดำเนินการ ได้แก่ การตรวจสุขภาพนักเรียน การเฝ้าระวังภาวะสุขภาพ และการจัดบริการรักษาพยาบาลเบื้องต้น เช่น การประสานงานกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขนัดหมายวันเวลาเข้ารับบริการ ชั่งน้ำหนัก/วัดส่วนสูง ทดสอบสายตา ทดสอบการได้ยิน ทดสอบสมรรถภาพทางกาย ตรวจสุขภาพช่องปาก จัดหายาและเวชภัณฑ์ที่จำเป็นสำหรับห้องพยาบาล ตัวชี้วัดมี 13 ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 1 นักเรียนชั้น ป.1 – ป.4 ได้รับการตรวจสุขภาพโดยบุคลากรสาธารณสุขอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ตัวชี้วัดที่ 2 นักเรียนชั้น ป.5 ขึ้นไปตรวจสุขภาพด้วยตนเองภาคเรียนละ 1 ครั้ง ตัวชี้วัดที่ 3 นักเรียนชั้น ป.1 ขึ้นไปได้รับการทดสอบสายตาปีละ 1 ครั้ง ตัวชี้วัดที่ 4 นักเรียนชั้น ป.1 ได้รับการทดสอบการได้ยินอย่างง่าย ตัวชี้วัดที่ 5 นักเรียนชั้น ป.1 – ป.6 ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปากโดยบุคลากรสาธารณสุขหรือครูอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ตัวชี้วัดที่ 6 นักเรียนชั้น ป.1 – ป.6 ไม่มีฟันแท้ผุ ตัวชี้วัดที่ 7 นักเรียนชั้น ป.1 – ป.6 ไม่มีภาวะเหงือกอักเสบ ตัวชี้วัดที่ 8 นักเรียนชั้น ป.1 ได้รับวัคซีนป้องกันหัด หัดเยอรมัน คางทูม (MMR) ตัวชี้วัดที่ 9 นักเรียนชั้น ป.1 ที่ไม่เคยได้รับวัคซีนป้องกันวัณโรค (BCG) มาก่อนหรือไม่มีประวัติแน่ชัดและไม่มีรอยแผลเป็นต้องได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันวัณโรค (BCG) 1 ครั้ง ตัวชี้วัดที่ 10 นักเรียนชั้น ป.1 ที่ไม่เคยได้รับวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ บาดทะยัก ไอกรน (DTP) และวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอ (OPV) หรือเคยได้รับน้อยกว่า 5 ครั้งต้องได้รับวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ บาดทะยัก ไอกรน (DTP) และวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอ (OPV) ตามเงื่อนไข ตัวชี้วัดที่ 11 นักเรียนชั้น ป.6 ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ บาดทะยัก(DT)กระตุ้น ตัวชี้วัดที่ 12 นักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพ (เช่น เหา พยาธิ ฯลฯ) ได้รับการ

รักษา ตัวชีวิตที่ 13 นักเรียนที่เจ็บป่วยเกินขอบเขตการบริการของห้องพยาบาล (เช่นภาวะโลหิตจาง คอพอก ฟันผุ โรคในช่องปาก ฯลฯ) ได้รับการส่งต่อเพื่อการรักษา

องค์ประกอบที่ 6 สุขศึกษาในโรงเรียน หมายถึง การที่โรงเรียนจัดกิจกรรม สุขศึกษาทั้งในหลักสูตรการศึกษา และผ่านทางกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อมุ่งให้นักเรียนเกิดการ เรียนรู้ และมีการฝึกปฏิบัติที่นำไปสู่การมีพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมต่อการมีสุขภาพดี เด็กวัย เรียนและเยาวชนมีทักษะสุขภาพ (health Skills) และทักษะชีวิต (Life Skills) มีพฤติกรรมสุขภาพที่ เหมาะสมติดตัวไปสู่วัยผู้ใหญ่ ซึ่งแนวทางดำเนินงานประกอบด้วย 2 ส่วน คือการให้ความรู้ และ สร้างเสริมเจตคติตามสุขบัญญัติแห่งชาติ และการฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดทักษะที่จำเป็น ซึ่งสอดคล้อง กับสุขบัญญัติแห่งชาติทั้ง 10 ประการ การสอนเรื่องนี้ตั้งแต่วัยเด็ก จะช่วยให้ง่ายที่จะปลูกฝัง เรื่องราวดังกล่าวจนเกิดการปฏิบัติเป็นประจำ กลายเป็นพฤติกรรมสุขภาพติดตัวไปตลอดชีวิต ตัวชีวิตมี 4 ตัวชีวิตได้แก่ ตัวชีวิตที่ 1 นักเรียนได้รับการฝึกทักษะในเรื่องการรักษาความสะอาดของ ร่างกาย การล้างมือ การเลือกซื้ออาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย การไม่รับประทานอาหารที่มีสาร อันตราย การหลีกเลี่ยงสารเสพติด การป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติเหตุ การหลีกเลี่ยงการพนัน การเที่ยว กลางคืน การจัดการอารมณ์ของตนเอง ความปลอดภัยในชีวิตและการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ตัวชีวิต ที่ 2 มีกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพในโรงเรียน (เช่น เสียงตามสาย การรณรงค์ ป้ายนิเทศ นิทรรศการ แจกเอกสาร ฯลฯ) ตัวชีวิตที่ 3 นักเรียนชั้น ป. 1-ป.6 แปรงฟันหลังอาหารทุกวันด้วยยาสี ฟันผสมฟลูออไรด์ ตัวชีวิตที่ 4 นักเรียนทุกชั้นไม่เป็นเฝ้า

องค์ประกอบที่ 7 โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย หมายถึง การส่งเสริมให้ นักเรียนมีการเจริญเติบโตสมวัย โดยจัดให้มีอาหารที่มีคุณค่าต่อสุขภาพ สะอาด ปลอดภัยให้กับ นักเรียน และบุคลากรในโรงเรียน เป็นการเฝ้าระวัง ป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านโภชนาการ เช่น โรคขาดโปรตีนและพลังงาน โรคอ้วน โรคขาดสารไอโอดีน โรคโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก ประกอบด้วยการดำเนินงานที่สำคัญ 2 เรื่อง ได้แก่ โภชนาการในโรงเรียนและการสุขาภิบาลอาหาร ซึ่งการสุขาภิบาลอาหาร และความปลอดภัยของอาหาร ตัวชีวิตมี 10 ตัวชีวิตได้แก่ ตัวชีวิตที่ 1 นักเรียนชั้น ป.1 ขึ้นไปมีส่วนสูงตามเกณฑ์อายุอยู่ในเกณฑ์ดี (ส่วนสูงตามเกณฑ์+ค่อนข้างสูง+สูง) ตามกราฟแสดงเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของกรมอนามัย (2542) ตัวชีวิตที่ 2 นักเรียนชั้น ป.1 ขึ้นไปมีน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูงอยู่ในเกณฑ์ดี (สมส่วน) ตัวชีวิตที่ 3 นักเรียนที่พบว่ามีการ เจริญเติบโตผิดปกติได้รับการแก้ไข ตัวชีวิตที่ 4 นักเรียนชั้น ป.1 ขึ้นไปได้รับยาเม็ดเสริมธาตุเหล็ก 1 เม็ด(60 มิลลิกรัม) ต่อสัปดาห์ ตัวชีวิตที่ 5 นักเรียนได้รับการตรวจภาวะขาดสารไอโอดีน (โดยวิธี คล้ำคอ) ปีละ 1 ครั้ง ตัวชีวิตที่ 6 นักเรียนได้รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ทุกวัน ตัวชีวิตที่ 7 นักเรียน ป.1 – ป.6 ได้ดื่มนมทุกวัน(ยกเว้นนักเรียนที่มีภาวะ โภชนาการเกิน) ตัวชีวิตที่ 8 นักเรียนมี

ความรู้ในการเลือกรับประทานอาหารที่มีคุณค่าถูกหลักโภชนาการและความปลอดภัย ตัวชี้วัดที่ 9 การจำหน่ายอาหารที่มีผลเสียต่อสุขภาพ (เช่น ทอफी น้ำอัดลม ขนมถุงกรอบกรอบ ฯลฯ) ตัวชี้วัดที่ 10 มาตรฐานสุขาภิบาลอาหารของโรงอาหารในโรงเรียน

องค์ประกอบที่ 8 การออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนมีการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ โดยการจัดสถานที่ อุปกรณ์และกิจกรรมการออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชน เข้ามาใช้สถานที่และอุปกรณ์หรือเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นตามความเหมาะสม เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน ประกอบด้วย แนวทางหลัก 2 ส่วน คือ การจัดสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการออกกำลังกาย กีฬา นันทนาการ และการพัฒนาสมรรถภาพร่างกาย ตัวชี้วัดมี 6 ตัวชี้วัดได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 1 มีสถานที่และอุปกรณ์ออกกำลังกายที่อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน ตัวชี้วัดที่ 2 จัดกิจกรรมออกกำลังกายสำหรับนักเรียน และ/หรือประชาชน ตัวชี้วัดที่ 3 มีชมรม/ชุมนุม/กลุ่มจัดกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬา นันทนาการในโรงเรียน ตัวชี้วัดที่ 4 นักเรียนได้รับการทดสอบสมรรถภาพทางกายอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งตามเกณฑ์การทดสอบที่ได้รับการยอมรับ ตัวชี้วัดที่ 5 นักเรียนมีสมรรถภาพทางกายผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ตัวชี้วัดที่ 6 ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ทดสอบสมรรถภาพและติดตามความก้าวหน้า

องค์ประกอบที่ 9 การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม หมายถึง ระบบบริการให้ คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพกาย สุขภาพจิตและภาวะเสี่ยง รวมทั้งพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียน ทำให้นักเรียนที่มีปัญหาได้รับการช่วยเหลือจากระบบบริการของโรงเรียน โดยความร่วมมือของครู เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และผู้เกี่ยวข้องในชุมชน สอดคล้องกับกระบวนการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น สำรวจข้อมูลนักเรียนรายบุคคลพิจารณาจัดกลุ่มนักเรียนจำแนกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา เพื่อการวางแผน ดูแลช่วยเหลืออย่างเหมาะสม จัดกิจกรรมโฮมรูม การประชุมผู้ปกครอง เพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างครูและ ผู้ปกครองในการดูแลนักเรียนทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน จัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน มุมเพื่อนใจวัยรุ่น ชุมนุม TO BE NUMBER ONE ฯลฯ ตัวชี้วัดมี 5 ตัวชี้วัดได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 1 ครูประจำชั้นคัดกรองและสามารถระบุนักเรียนที่มีปัญหาได้ ตัวชี้วัดที่ 2 นักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงได้รับการเฝ้าระวังและช่วยเหลือเบื้องต้น ตัวชี้วัดที่ 3 นักเรียนที่มีปัญหาเกินขีดความสามารถของโรงเรียนได้รับการส่งต่อ ตัวชี้วัดที่ 4 นักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงและได้รับการช่วยเหลือหรือส่งต่อ ได้รับการติดตามจากครู ตัวชี้วัดที่ 5 นักเรียนสามารถปรึกษาเพื่อน/พ่อแม่/ญาติพี่น้อง/ครูทุกครั้งที่มีปัญหา

องค์ประกอบที่ 10 การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อกระตุ้นส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนมีพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสม ส่งผลดีต่อสุขภาพของตนเองและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนในโรงเรียน บุคลากรทุกคนในโรงเรียนมีการประเมินสุขภาพปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อสุขภาพ และมีส่วนร่วมในการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนและชุมชน เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพ ตัวชี้วัดมี 6 ตัวชี้วัดได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 1 บุคลากรในโรงเรียนมีการประเมินสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ตัวชี้วัดที่ 2 บุคลากรได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องสุขภาพ อย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง (จากทุกแหล่งข้อมูล เช่น โทรทัศน์ เสียงตามสาย หนังสือพิมพ์ ฯลฯ) ตัวชี้วัดที่ 3 การสูบบุหรี่ในบริเวณโรงเรียน ตัวชี้วัดที่ 4 โรงเรียนมีมาตรการป้องกันการสูบบุหรี่ในโรงเรียน (เช่น ติดป้ายห้าม ตรวจสอบพฤติกรรม ฯลฯ) ตัวชี้วัดที่ 5 การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในบริเวณโรงเรียน ตัวชี้วัดที่ 6 บุคลากรในโรงเรียนร่วมกิจกรรมด้านส่งเสริมสุขภาพที่จัดขึ้นตามแผนงานของโรงเรียน

กล่าวโดยสรุปจากแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพดังกล่าว เห็นได้ว่าแนวทางการดำเนินงานใช้วงจรคุณภาพ PDCA ในการบริหารงาน และใช้องค์ประกอบของการเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ 10 องค์ประกอบเพื่อให้เกิดกิจกรรมในการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ตามแนวทางของกรมอนามัย ซึ่งการจัดกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้จะทำให้นักเรียนในโรงเรียนได้รับการปลูกฝังพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมติดตัวไปสู่ผู้ใหญ่อีกต่อไป

1.3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลเพื่อการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจำเป็นต้องใช้วิธีผสมผสานระหว่างเครื่องมือที่เป็นเอกสาร และการประเมินสภาพจริงที่ใช้ผู้ประเมินเป็นเครื่องมือสำคัญ แหล่งข้อมูลและวิธีพิสูจน์แต่ละตัวชี้วัดในองค์ประกอบต่างๆ ของเกณฑ์มาตรฐานการประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเป็นสิ่งที่ผู้ประเมินต้องดำเนินการเก็บข้อมูล สามารถนำตัวชี้วัดทั้งหมดที่มีวิธีเก็บข้อมูลจากแหล่งเดียวกันมาจัดเป็นหมวดหมู่ได้ 4 ประเภท ตามชนิดของแหล่งข้อมูล/วิธีพิสูจน์ดังนี้ (สำนักส่งเสริมสุขภาพ 2548: 2-6)

1) การเก็บข้อมูลจากเอกสารของโรงเรียน ได้แก่ เอกสารข้อมูลสุขภาพนักเรียน เอกสารแผนงาน โครงการของโรงเรียน แบบสำรวจสุขภาพิบาลสิ่งแวดล้อม แบบสำรวจสุขภาพิบาลอาหาร แบบสำรวจแหล่งลูกน้ำยุงลาย เป็นต้น ตัวชี้วัดที่เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารของโรงเรียนแต่ละองค์ประกอบเก็บจากตัวชี้วัดต่อไปนี้ องค์ประกอบที่ 1 ตัวชี้วัดที่ 1,2,3 องค์ประกอบที่ 2 ตัวชี้วัดที่ 1,2,3,4,5 องค์ประกอบที่ 3 ตัวชี้วัดที่ 1,2 องค์ประกอบที่ 4 ตัวชี้วัดที่ 1,2,3 องค์ประกอบที่ 5 ตัวชี้วัดที่ 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,13 องค์ประกอบที่ 6 ตัวชี้วัดที่ 2

องค์ประกอบที่ 7 ตัวชี้วัดที่ 1,2,3,4,5,10 องค์ประกอบที่ 8 ตัวชี้วัดที่ 2,3,4,5,6 องค์ประกอบที่ 9 ตัวชี้วัดที่ 1,2,3,4

2) การสอบถามหรือสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ และข้อมูลเกี่ยวกับการรับบริการสุขภาพต่างๆ ของนักเรียน ครู หรือบุคลากรอื่นๆ ตัวชี้วัดที่เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารของโรงเรียนแต่ละองค์ประกอบเก็บจากตัวชี้วัดต่อไปนี้ องค์ประกอบที่ 1 ตัวชี้วัดที่ 4,5,6 องค์ประกอบที่ 3 ตัวชี้วัดที่ 3,4 องค์ประกอบที่ 4 ตัวชี้วัดที่ 1,4 องค์ประกอบที่ 5 ตัวชี้วัดที่ 12 องค์ประกอบที่ 6 ตัวชี้วัดที่ 1,3 องค์ประกอบที่ 7 ตัวชี้วัดที่ 6,7,8,10 องค์ประกอบที่ 9 ตัวชี้วัดที่ 5 องค์ประกอบที่ 10 ตัวชี้วัดที่ 1,2,3,5,6

3) การสุ่มตรวจสอบนักเรียน เป็นการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภาวะสุขภาพของนักเรียน เช่นนักเรียนเป็นเหา เป็นต้น ด้วยวิธีการตรวจสอบที่ตัวนักเรียนเอง ตัวชี้วัดที่เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารของ โรงเรียนแต่ละองค์ประกอบเก็บจากตัวชี้วัดต่อไปนี้ องค์ประกอบที่ 6 ตัวชี้วัดที่ 3,4

4) การสำรวจสภาพจริง เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลทางกายภาพ เช่นการสำรวจสุขภาพใบไม้สิ่งแวดล้อม การสำรวจสถานที่และอุปกรณ์ออกกำลังกาย เป็นต้น ตัวชี้วัดที่เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารของโรงเรียนแต่ละองค์ประกอบเก็บจากตัวชี้วัดต่อไปนี้ องค์ประกอบที่ 4 ตัวชี้วัดที่ 1,3 องค์ประกอบที่ 7 ตัวชี้วัดที่ 9,10 องค์ประกอบที่ 8 ตัวชี้วัดที่ 1 องค์ประกอบที่ 10 ตัวชี้วัดที่ 4

1.3.3 เกณฑ์รูบริก (Rubrics)

รูบริกคือเครื่องมือในการให้คะแนน ซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์ด้านต่างๆ ที่ใช้พิจารณาชิ้นงานหรือการปฏิบัติ เช่นการประเมินงานเขียนจะพิจารณาวัตถุประสงค์ องค์ประกอบ รายละเอียด สติลาของการเขียน และกลวิธีการเขียน เป็นต้น อีกประการหนึ่งคือระดับคุณภาพของเกณฑ์แต่ละด้าน ซึ่งมีตั้งแต่ระดับดีเยี่ยมจนถึงต้องปรับปรุง (Heidi Goodrich Andrade, 1997 อ้างถึงในกึ่งกาญจน์ สิริสุคนธ์, 2550 : หน้า 1) รูบริกเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scales) ที่ใช้ประเมินการปฏิบัติ ซึ่งตรงกันข้ามกับแบบสำรวจรายการ (Checklists) โดยปกติจะเรียกว่าแนวทางการให้คะแนน (Scoring guides) ประกอบด้วยเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติที่มีลักษณะเฉพาะ ใช้ในการประเมินการปฏิบัติงานของนักเรียน หรือประเมินผลผลิตซึ่งเป็นผลจากการปฏิบัติงาน (Craig A Mertler, 2001 อ้างถึงในกึ่งกาญจน์ สิริสุคนธ์, 2550 : หน้า 1)

รูบริกส์ คือกลุ่มของเกณฑ์ที่สร้างขึ้นมาเพื่อใช้ประเมินมาตรฐานการปฏิบัติ ซึ่งโดยปกติมักเป็นตัวบ่งชี้ที่บอกลักษณะของการปฏิบัติ ที่ต้องการให้บรรลุเป้าหมาย และมีระดับลดหลั่นกันตามระดับคุณภาพของการปฏิบัติได้ รูบริกส์ ถือเป็นหัวใจของการประเมินตนเอง

เนื่องจากการประเมินแบบรูบรีคส์มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจนและบอกความแตกต่างของคุณภาพสิ่งที่ต้องการประเมิน เกณฑ์การประเมินที่ดีควรจะบอกรายละเอียดของภาพที่แตกต่างในลักษณะหรือผลงานได้อย่างชัดเจนและเป็นที่ยอมรับจากผู้เกี่ยวข้องอย่างไม่มีข้อโต้แย้งใดๆ ทั้งสิ้น จากการศึกษาวิธีการการประเมินแบบรูบรีคส์ พบว่ามีแนวทางในการพัฒนาเกณฑ์และใช้เกณฑ์การประเมินใน 2 แบบ คือ แบบการให้คะแนนเป็นองค์รวม และแบบการให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Score) (Waltman, Kahn, & Koency, 1998; Allen, 2004; Schrock, 2006)

รูปแบบมาตรฐานประมาณค่าของการให้คะแนนแบบรูบรีค 3 ลักษณะ ดังนี้ (สุวิมล ว่องวานิช, 2550: 234-235)

1) การให้คะแนนแบบภาพรวม (Holistic Scoring) เป็นการให้คะแนนโดยพิจารณาจากภาพรวมของผลงาน โดยพิจารณาจากองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดที่ระบุถึงผลงานที่คาดหวังมาจัดทำรายการ ระบุคำอธิบายที่ใช้บรรยายลักษณะของเกณฑ์แต่ละรายการอย่างต่อเนื่อง เป็นภาพรวมที่แสดงให้เห็นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนในแต่ละระดับที่จะนำไปใช้ในการประเมินผลสรุป (Summative Evaluation)

2) การให้คะแนนแบบแยกส่วน (Analytic Scoring) เป็นการให้คะแนนโดยพิจารณาแต่ละองค์ประกอบของงานที่มีลักษณะการตอบหรือพฤติกรรมต่างๆ ที่แต่ละองค์ประกอบจะต้องกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน โดยมีคำอธิบายบรรยายถึงลักษณะการตอบหรือพฤติกรรมที่ให้คะแนนแต่ละระดับให้ชัดเจน ที่จะนำไปใช้ในการประเมินผลย่อย (Formative Evaluation)

3) การให้คะแนนแบบองค์รวมแล้วจำแนกรายละเอียด (Annotated Scoring) เป็นการกำหนดคะแนนในภาพรวมก่อนแล้วค่อยระบุจุดแข็งและจุดอ่อนสนับสนุนการให้คะแนนแบบองค์รวม ขั้นตอนในการสร้างเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีค

- (1) กำหนดองค์ประกอบของเกณฑ์แบบรูบรีค
- (2) นิยามปฏิบัติการของเกณฑ์ที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานนั้น
- (3) กำหนดจำนวนระดับของเกณฑ์ที่ใช้พิจารณา
- (4) พิจารณาเกณฑ์ผ่าน และไม่ผ่านพร้อมคำอธิบายรายละเอียดและ/

หรือตัวอย่างงาน

- (5) เขียนคำอธิบายระดับที่สูงกว่าเกณฑ์หรือต่ำกว่าเกณฑ์ตามลำดับ
- (6) ตรวจสอบโดยคณะผู้มีส่วนร่วมหรือผู้เชี่ยวชาญทางการวัดผล
- (7) ทดลองใช้เกณฑ์ในการตรวจผลงานที่มีมาตรฐาน/ คุณลักษณะตาม

เกณฑ์ที่กำหนด

- (8) หากคุณภาพของเกณฑ์
- (9) ปรับปรุงเกณฑ์ที่ไม่ได้มาตรฐาน
- (10) การให้คะแนนแบบองค์รวมแล้วจำแนกรายละเอียด (Annotated

Scoring)

เป็นการกำหนดคะแนนในภาพรวมก่อนแล้วค่อยระบุจุดแข็งและจุดอ่อนสนับสนุนการให้คะแนนแบบองค์รวม

กล่าวโดยสรุปรูปรีเป็นเครื่องมือให้คะแนนการประเมินการปฏิบัติงานประกอบด้วย 2 ส่วนคือเกณฑ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน และระดับคุณภาพ เกณฑ์จะบอกผู้ประเมินว่าการปฏิบัติงานนั้นๆ จะต้องพิจารณาสิ่งใดบ้าง ระดับคุณภาพของเกณฑ์รูปรีจึงเป็นเหมือนการกำหนดลักษณะเฉพาะของการปฏิบัติงานนั้นๆ

1.3.4 เกณฑ์มาตรฐานการประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

โรงเรียนประถมศึกษาที่เป็น โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพและดำเนินการตามแนวโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของกรมอนามัยจะต้องประเมินตนเองและผ่านเกณฑ์ต่อไปนี้ (กรมอนามัย 2548: 10 -26)

องค์ประกอบที่ 1	นโยบายของโรงเรียน
41 คะแนนขึ้นไป	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก
36 – 40 คะแนน	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดี
30 – 35 คะแนน	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นพื้นฐาน
0 – 29 คะแนน	ควรพัฒนาต่อไป
องค์ประกอบที่ 2	การบริหารจัดการในโรงเรียน
38 คะแนนขึ้นไป	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก
33 – 37 คะแนน	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดี
28 – 32 คะแนน	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นพื้นฐาน
0 – 27 คะแนน	ควรพัฒนาต่อไป
องค์ประกอบที่ 3	โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน
38 คะแนนขึ้นไป	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก
33 – 37 คะแนน	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดี
28 – 32 คะแนน	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นพื้นฐาน
0 – 27 คะแนน	ควรพัฒนาต่อไป

องค์ประกอบที่ 4 การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ

45 คะแนนขึ้นไป และผ่านมาตรฐานสุขภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
ครบทั้ง 11 ข้อที่มีเครื่องหมาย ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก

39 – 44 คะแนน และผ่านมาตรฐานสุขภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
ครบทั้ง 11 ข้อที่มีเครื่องหมาย ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดี

33 – 38 คะแนน และผ่านมาตรฐานสุขภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
ครบทั้ง 11 ข้อที่มีเครื่องหมาย ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นพื้นฐาน

3 – 32 คะแนน ควรพัฒนาต่อไป

องค์ประกอบที่ 5 บริการอนามัยโรงเรียน

30 คะแนนขึ้นไป ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก

26 – 29 คะแนน ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดี

22 – 25 คะแนน ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นพื้นฐาน

9 – 21 คะแนน ควรพัฒนาต่อไป

องค์ประกอบที่ 6 สุขศึกษาในโรงเรียน

31 คะแนนขึ้นไป ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก

27 – 30 คะแนน ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดี

23 – 26 คะแนน ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นพื้นฐาน

10 – 22 คะแนน ควรพัฒนาต่อไป

องค์ประกอบที่ 7 โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย

43 คะแนนขึ้นไป และผ่านมาตรฐานสุขภาพอาหารครบอย่างน้อย 10 ข้อ
ที่มีเครื่องหมาย ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก

37 – 42 คะแนน และผ่านมาตรฐานสุขภาพอาหารครบอย่างน้อย 10 ข้อ
ที่มีเครื่องหมาย ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดี

31 – 36 คะแนน และผ่านมาตรฐานสุขภาพอาหารครบอย่างน้อย 10 ข้อ
ที่มีเครื่องหมาย ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นพื้นฐาน

8 – 30 คะแนน ควรพัฒนาต่อไป

องค์ประกอบที่ 8 การออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ

34 คะแนนขึ้นไป ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก

29 – 33 คะแนน ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดี

25 – 28 คะแนน ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นพื้นฐาน

- 0 – 24 คะแนน ควรพัฒนาต่อไป
- องค์ประกอบที่ 9 การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม
- 26 คะแนนขึ้นไป ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก
- 23 – 25 คะแนน ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดี
- 19 – 22 คะแนน ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นพื้นฐาน
- 1 – 18 คะแนน ควรพัฒนาต่อไป
- องค์ประกอบที่ 10 การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน
- 30 คะแนนขึ้นไป ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก
- 26 – 29 คะแนน ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดี
- 22 – 25 คะแนน ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นพื้นฐาน
- 0 – 21 คะแนน ควรพัฒนาต่อไป

เมื่อโรงเรียนประเมินตนเองแล้วต้องได้รับการรับรองจากทีมประเมินของ
 สาธารณสุขอำเภออีกครั้ง เพื่อรับใบประกาศเกียรติคุณจากกระทรวงสาธารณสุขตามเกณฑ์ดังนี้คือ
 (กรมอนามัย 2548: 6)

ระดับทองแดง

- : ผ่านเกณฑ์การประเมินขั้นดีมากไม่น้อยกว่า 4 องค์ประกอบ
- : ไม่มีผลการประเมินต่ำกว่าขั้นพื้นฐานใน 6 องค์ประกอบที่เหลือระดับเงิน
- : ผ่านเกณฑ์การประเมินขั้นดีมากไม่น้อยกว่า 6 องค์ประกอบ
- : ไม่มีผลการประเมินต่ำกว่าขั้นพื้นฐานใน 4 องค์ประกอบที่เหลือระดับทอง
- : ผ่านเกณฑ์การประเมินขั้นดีมากไม่น้อยกว่า 8 องค์ประกอบ
- : ไม่มีผลการประเมินต่ำกว่าขั้นพื้นฐานใน 2 องค์ประกอบที่เหลือ

1.4 โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง จังหวัดลำพูน

1.4.1 สภาพปัจจุบันปัญหา

โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วงมีสภาพปัจจุบัน
 ปัญหาดังนี้ (โรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง, 2555: 64)

การดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง
 จังหวัดลำพูน มุ่งดำเนินงานเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ การรู้จักป้องกันตนเองจากโรคติดต่อ ตลอดจน
 สามารถควบคุม มูลเหตุปัจจัย และสภาวะแวดล้อมที่มีผลต่อสุขภาพ ของนักเรียนและบุคลากรใน
 โรงเรียน จากการมีส่วนร่วมของภาคีต่างๆ ในชุมชน เมื่อมีสุขภาพร่างกาย จิตใจที่ดีแล้วกิจกรรม
 การจัดการเรียนรู้ ก็จะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

โรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วงตระหนักถึงภารกิจนี้จึงจัดทำโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพขึ้นเพื่อปลูกฝังและส่งเสริมการมีสุขภาพที่ดีให้แก่เด็กวัยเรียนในโรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วงและพัฒนาปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนที่มีมาตรฐานในระดับสูงขึ้น

1.4.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง จังหวัดลำพูน ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการดังนี้ (โรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง, 2555: 64)

- 1) เพื่อให้เด็กในวัยเรียนและบุคลากรในโรงเรียนเห็นความสำคัญและรู้จักปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพตนเองรู้จักป้องกันตนเองจากโรคติดต่อ ตลอดจนสามารถควบคุมมูลเหตุปัจจัย และสภาวะแวดล้อมที่มีผลต่อสุขภาพ
- 2) เพื่อให้โรงเรียนและภาคีมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการดำเนินงานของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
- 3) เพื่อให้โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ภายใต้อำนาจ 10 องค์ประกอบตามแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของกรมอนามัย

1.4.3 เป้าหมายของโครงการ

นักเรียนโรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง จำนวน 102 คนและบุคลากรในโรงเรียนจำนวน 15 คนเห็นความสำคัญและรู้จักปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพตนเองรู้จักป้องกันตนเองจากโรคติดต่อ ตลอดจนสามารถควบคุม มูลเหตุปัจจัยและสภาวะแวดล้อมที่มีผลต่อสุขภาพอย่างยั่งยืน ภายใต้อำนาจ 10 องค์ประกอบตามแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของกรมอนามัย

1.4.4 แนวทางการดำเนินงาน

- 1) จัดทำโครงการโดยคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพเสนอขออนุมัติ
- 2) ประชุมชี้แจงครู
- 3) แต่งตั้งคณะกรรมการตามแนวทางดำเนินงาน 10 องค์ประกอบ
- 4) ดำเนินกิจกรรมตามแนวทางดำเนินงาน 10 องค์ประกอบของโครงการตลอดปีการศึกษา
- 5) ประเมินผล / สรุปรายงานผล

1.4.5 งบประมาณ

โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง จังหวัดลำพูน ได้รับงบประมาณดำเนินการดังนี้ (โรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง, 2555: 65)

- งบประมาณทางราชการ จากหมวดเงินงบประมาณ 6,000 บาท
- งบประมาณสนับสนุนจากเทศบาลตำบลมะเขือแจ้ 10,000 บาท

1.4.6 ระยะเวลาดำเนินงานตามโครงการ

ตั้งแต่ 16 พฤษภาคม 2555 - 31 มีนาคม 2556

1.4.7 การประเมินผล

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการวัด/ประเมินผล	เครื่องมือที่ใช้
- โรงเรียนจัดกิจกรรมภายใต้ 10 องค์กรประกอบตามแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของกรมอนามัย	1. สอบถาม 2. ตรวจสอบสุขภาพ 3. วัดสมรรถภาพทางกาย 4. บันทึกน้ำหนัก ส่วนสูง 5. บันทึกการตรวจฟัน 6. สังเกต 7. ประเมิน	1. แบบสอบถาม 2. แบบตรวจสอบสุขภาพ 3. แบบบันทึกการวัดสมรรถภาพทางกาย 4. แบบบันทึกน้ำหนัก ส่วนสูง 5. แบบบันทึกการตรวจฟัน 6. แบบสังเกต 7. แบบประเมิน

1.4.8 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

โรงเรียนได้จัดกิจกรรมภายใต้ 10 องค์กรประกอบตามแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของกรมอนามัย

2. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ

2.1 ความหมายของการประเมินโครงการ

จากการศึกษาความหมายของการประเมินโครงการ ได้มีผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ นักการศึกษา นักประเมิน ได้ให้ความหมายของการประเมินโครงการไว้ ดังนี้

ศิริชัย กาญจนวาที (2537: 19) กล่าวถึงการประเมินว่า การประเมินเป็นกระบวนการศึกษาสิ่งต่างๆ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัย การประเมินเป็นการตรวจสอบการบรรลุผล ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1967 อ้างถึงใน สุวิมล ศิริภานันท์, 2544: 1) กล่าวถึงการประเมินโครงการว่า เป็นกระบวนการบรรยายเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเป้าหมาย การวางแผน การดำเนินการ และผลกระทบ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการตัดสินใจ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ และเพื่อส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจในสถานการณ์ของโครงการ

สมคิด พรหมจ้อย (2552 : 37) กล่าวว่า การประเมินโครงการ เป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศเพื่อช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพสูง

$$\begin{array}{ccccc} \text{การประเมิน} & = & \text{การวัด} & + & \text{การตัดสินใจ} \\ \text{(Evaluation)} & & \text{(Measurement)} & & \text{(Judgement)} \end{array}$$

ประทุม รอดประเสริฐ (2535 : 73) ให้ความหมายไว้ว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการในการเก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลของการดำเนินโครงการ และพิจารณาปัจจัยให้ทราบถึงจุดเด่นจุดด้อยของโครงการนั้นอย่างมีระบบ แล้วตัดสินใจว่าจะปรับปรุงแก้ไขโครงการนั้นเพื่อการดำเนินงานต่อไปหรือจะยุติการดำเนินงานโครงการนั้นเสีย

จากแนวคิดและความหมายของการประเมินดังกล่าวมาแล้ว พอสรุปได้ว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล จากการนำโครงการไปปฏิบัติ และผลการปฏิบัติตามโครงการ ให้ได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศ เพื่อตัดสินใจคุณค่าและประโยชน์ นำไปประกอบการพิจารณาตัดสินใจให้มีการปรับปรุง แก้ไข ยกเลิก หรือให้มีการดำเนินการโครงการต่อไป

2.2 ความสำคัญ และประโยชน์ของการประเมินโครงการ

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2542: 93) กล่าวถึงประโยชน์และความสำคัญของการประเมินไว้ดังนี้

1. การประเมินเป็นเครื่องมือของการรับรองคุณภาพในการบริการ ถึงแม้จะไม่สามารถประกันผลสัมฤทธิ์ขั้นสูงสุดของโครงการได้ แต่ก็สามารถรับรองคุณภาพของการให้บริการในระดับหนึ่งได้ด้วย ด้วยเหตุนี้องค์กรที่เป็นเจ้าของโครงการต่าง ๆ จำนวนมาก จึงเห็นความจำเป็นที่จะต้องใช้วิธีการประเมินโครงการเพื่อให้เห็นที่ยอมรับและที่น่าเชื่อถือจากบุคคลที่เกี่ยวข้องรวมทั้งจากประชาชนทั่วไปด้วย

2. การประเมินช่วยให้ผู้สนับสนุนด้านเงินทุน ได้รับทราบปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานของโครงการ โดยอาศัยหลักฐานเชิงประจักษ์จากสภาพการณ์ที่เป็นจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการที่จัดขึ้นเพื่อการกุศล เช่น โครงการอาหารกลางวันสำหรับนักเรียนที่ด้อยโอกาสจากการประเมินโครงการดังกล่าว ย่อมทำให้ทราบว่าผู้ที่ได้รับการสนับสนุนจากโครงการนี้มีจำนวนเพียงพอหรือไม่ เด็กนักเรียนที่ได้รับการบริการจากโครงการอาหารกลางวันมีความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจด้านใดบ้าง ทั้งนี้เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้นในโอกาสต่อ ๆ ไป

3. การประเมินช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่มีคุณค่าสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ หน่วยงานที่พิจารณาจัดสรรทุนเพื่อให้การสนับสนุนโครงการ เช่น สำนักงบประมาณแผ่นดิน เป็นต้น จะเห็นได้ว่า ก่อนที่จะมีการอนุมัติโครงการใดๆ ทางสำนักงบประมาณแผ่นดินมักจะขอ

ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นผลการประเมินจากหน่วยงานที่จัดทำโครงการเหล่านั้นไปประกอบการพิจารณาด้วยเสมอ ทั้งนี้เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความต้องการที่เป็นจริง

4. การประเมินช่วยชี้ให้เห็นความสำคัญของการดำเนินโครงการตามลำดับก่อนหลัง โดยสามารถจะทราบได้ว่า โครงการใดมีความจำเป็นเร่งด่วนกว่ากัน ทั้งนี้เพื่อลดปัญหาในการคัดเลือกโครงการ ตลอดจนช่วยลดความกดดันจากอำนาจทางการเมือง อันเนื่องมาจากโครงการมีจำนวนมาก (ทั้งจากการขยายโครงการ และโครงการที่ต่อเนื่อง) แต่เงินทุนสนับสนุนมีจำนวนจำกัด ดังนั้นการประเมินโครงการต่างๆ อย่างมีระบบ ควบคุมทุกขั้นตอน จะทำให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่น่าเชื่อถือ ซึ่งจะช่วยให้เห็นว่าโครงการใดควรได้รับการพิจารณาให้ได้รับการสนับสนุนก่อน และโครงการใดที่ควรจะให้การสนับสนุนในลำดับต่อไป

5. การประเมินช่วยให้ข้อมูลป้อนกลับกับผู้รับบริการ ข้อมูลประเภทนี้ทำให้ทราบถึง ข้อจำกัดและปัญหาต่างๆ ในการปฏิบัติงานเพื่อนำมาปรับปรุงโครงการ ตลอดจนเพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ให้และผู้รับบริการ

6. การประเมินช่วยให้ทราบถึงผลผลิตของโครงการ ทั้งในด้านที่พึงประสงค์ และไม่พึงประสงค์ ควบคู่กันไป ถึงแม้ว่าการดำเนินโครงการต่าง ๆ ล้วนมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้ผลผลิตที่พึงประสงค์เป็นหลัก ในความเป็นจริงแล้วก็อาจมีผลผลิตส่วนที่ไม่พึงประสงค์ตามมาด้วย

ขณะที่สมคิด พรหมจ้อย (2552: 37 - 38) กล่าวถึงประโยชน์ของการประเมินโครงการไว้ว่า การประเมินเป็นกิจกรรมที่สำคัญในวงจรการวางแผนและบริหารงานโครงการ เพราะการประเมินมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวางแผน และบริหารโครงการ ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้

1. ช่วยให้ข้อมูลและสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนงานและโครงการ ตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำเนินโครงการ ตลอดจนตรวจสอบความเป็นไปได้ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ

2. ช่วยทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ มีความชัดเจน

3. ช่วยในการจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการ

4. ช่วยให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จ และความล้มเหลวของโครงการเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจ และวินิจฉัยว่าจะดำเนินโครงการในช่วงต่อไปหรือไม่ จะยกเลิกหรือขยายการดำเนินงานโครงการต่อไป

5. ช่วยให้ได้ข้อมูลที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของการดำเนินงานโครงการว่าเป็นอย่างไร คຸ້ມคຳกັບการลงทุนหรือไม่

6. เป็นแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานโครงการ เพราะการประเมินโครงการด้วยตนเองจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบผลการดำเนินงาน จุดเด่น จุดด้อย และนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากแนวความคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า การประเมินโครงการช่วยทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย มาตรการและวิธีดำเนินการ ได้รับการตรวจสอบ วิเคราะห์อย่างละเอียดจากผู้บริหารและผู้ประเมินว่าสามารถนำไปปฏิบัติได้โดยใช้ทรัพยากรตามที่กำหนดไว้อย่างคุ้มค่าเหมาะสมเกิดประโยชน์สูงสุด และบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ด้วยการจัดการประเมินโครงการอย่างเป็นระบบ นอกจากนั้นยังช่วยให้ผู้บริหาร ทราบอุปสรรค ข้อดี ข้อเสีย ความเป็นไปได้และแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขระหว่าการทำงานโครงการ เพื่อช่วยในการตัดสินใจว่าจะดำเนินการต่อไปหรือยุติโครงการ

2.3 กระบวนการประเมินโครงการ

ในการประเมินโครงการ ซึ่งถือเป็นการวิจัยรูปแบบหนึ่ง มีกระบวนการดำเนินการประเมิน ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้ (สมคิด พรหมจ้อย 2552 : 43 - 48)

2.3.1 วิเคราะห์โครงการที่มุ่งประเมิน : ประเมินอะไร

ในส่วนนี้เป็นการบรรยายโครงการเพื่อให้เกิดความรู้เกี่ยวกับโครงการที่มุ่งประเมิน ทำให้ผู้ประเมินรู้จักโครงการนั้นมากยิ่งขึ้น มองเห็นกรอบแนวทางในวางแผนการประเมินเป็นประโยชน์ต่อการเขียนรายงาน ทั้งนี้ต้องวิเคราะห์ว่าโครงการมีความเป็นมาอย่างไร ลักษณะของโครงการต่อเนื่องหรือโครงการพิเศษวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการคืออะไร รูปแบบการบริหารของโครงการเป็นอย่างไร ทรัพยากรของโครงการมีอะไรบ้าง มีกิจกรรม เนื้อหาสาระ และขั้นตอนในการดำเนินโครงการอย่างไรบ้าง โครงการเริ่มต้นและสิ้นสุดเมื่อไร มีการกำหนดเกณฑ์ในการตัดสินใจผลสำเร็จโครงการอย่างไร โครงการมีความเหมาะสมเพียงไรในเรื่องของความชัดเจน เป้าหมาย ผลงาน และความเป็นไปได้ของโครงการ

2.3.2 ระบุหลักการและเหตุผลของการประเมิน : ทำไมจึงต้องประเมิน

ในขั้นตอนนี้ต้องกล่าวถึงความเป็นมาของโครงการ ตลอดจนความจำเป็นและความสำคัญของการประเมินผลโครงการนี้ รวมถึงผลดีของการประเมินโครงการหรือผลเสียที่อาจจะเกิดขึ้น ถ้าไม่ได้ทำการประเมินผลโครงการ เป็นส่วนที่นำไปสู่การค้นคว้าเกี่ยวกับ เหตุผลและความเป็นมาของโครงการที่ถูกประเมินว่าทำไมต้องมีการประเมินเพื่อทราบความก้าวหน้าทราบผลของโครงการ ปัญหาและอุปสรรคของโครงการ ฯลฯ ประเมินเพื่อใคร ผู้สนับสนุนโครงการ ผู้ดำเนินโครงการหรือผู้ที่เกี่ยวข้องและจะนำผลของการประเมินไปใช้ได้อย่างไร เพื่อปรับปรุงพัฒนาโครงการ บริหารงาน ตัดสินใจยุบ หรือต่อโครงการ ฯลฯ

2.3.3 กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน : ประเมินเพื่ออะไร

วัตถุประสงค์ของการประเมินเป็นกรอบหรือทิศทางให้ทราบว่า การประเมินครั้งนี้มุ่งศึกษา มุ่งประเมินในด้านใดบ้าง จะเป็นการควบคุมทิศทาง การเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด การประเมินโครงการนั้นมุ่งให้ได้ข่าวสารหรือข้อมูลที่เชื่อถือได้ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้บริหารหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นการตั้งวัตถุประสงค์ของการประเมิน จะต้องเขียนอย่างชัดเจน และให้ทิศทางในการประเมินต้องตรงกับความต้องการใช้ผลการประเมินของผู้บริหาร โครงการและผู้ที่เกี่ยวข้อง เฉพาะเจาะจงวัดได้ ประเมินได้ เป็นปรนัย และเป็นที่ยอมรับของผู้ที่ถูกประเมิน ในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน บ่อยครั้งที่ได้ใช้แบบจำลอง การประเมินเป็นกรอบในการกำหนดวัตถุประสงค์ในการประเมิน ตัวอย่างการกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน เช่น เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ เพื่อประเมินการบริหารโครงการ เพื่อประเมินกระบวนการดำเนินงานของโครงการ เพื่อประเมินผลการดำเนินงาน และ ผลกระทบของโครงการ

2.3.4 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และแนวทางการประเมิน : มีแนวคิดทฤษฎีอะไรบ้าง

เป็นการศึกษาถึงแนวคิด หลักการ ทฤษฎี แนวทางในการประเมินแบบจำลองการประเมินรูปแบบต่างๆ เพื่อใช้เป็นกรอบในการประเมิน ตลอดจนศึกษากรณีตัวอย่างงานประเมินที่ทำการประเมินโครงการที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน ซึ่งจะช่วยให้นักการประเมิน โดยเฉพาะนักประเมินมือใหม่ เห็นแนวทางในการดำเนินงานประเมินได้ชัดเจนมากขึ้น

2.3.5 ออกแบบการประเมิน : จะประเมินได้อย่างไร

ในขั้นนี้เป็นการกำหนดกรอบแนวทางการประเมินในรายละเอียดว่าตัวแปรหรือข้อมูลที่ต้องการศึกษามีข้อมูลด้านใดบ้าง จะสุ่มตัวอย่างอย่างไร เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งใด มีแนวทางการวัดอย่างไร และจะวัดด้วยเครื่องมือประเภทใด จะนำข้อมูลมาวิเคราะห์อย่างไร และตัดสินใจผลการประเมินด้วยเกณฑ์อะไร

2.3.6 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน : เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินมีอะไรบ้าง

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินมีหรือยัง จะใช้เครื่องมือที่มีอยู่แล้ว หรือจะต้องสร้างขึ้นใหม่ ถ้าสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะต้องสร้างให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการประเมิน ข้อคำถามควรเฉพาะเจาะจง เป็นปรนัย ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ทดลองใช้และตรวจสอบคุณภาพขั้นพื้นฐานของเครื่องมือ เช่น ดัชนีความเที่ยง ความตรง ความยาก ฯลฯ ก่อนที่จะนำเครื่องมือไปใช้จริง เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินอาจจะเป็นแบบสอบถาม แบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์ แบบเจนนับ แบบวิเคราะห์และแบบทดสอบ เป็นต้น

2.3.7 เก็บรวบรวมข้อมูล : จะเก็บรวบรวมข้อมูลได้ด้วยวิธีการใด

ในขั้นนี้จะเป็นส่วนที่นำไปสู่ความชัดเจนในวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ จะทำให้ทราบว่าอะไร คือ แหล่งของข้อมูลที่ต้องการ จะต้องเก็บข้อมูลที่ไหน เมื่อไร จากใคร เวลาใด และจะใช้เทคนิควิธีใดในการเก็บรวบรวมข้อมูลจึงจะได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความละเอียดสมบูรณ์และถูกต้องตรงกับความเป็นจริงในการปฏิบัติผู้ประเมินไม่จำเป็นต้องอาศัยวิธีการใดวิธีการหนึ่งเท่านั้น ในการเก็บรวบรวมข้อมูลอาจจะเลือกใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลหลายวิธี ที่ตอบสนองสภาพการดำเนินงาน โครงการที่รับผิดชอบได้เป็นอย่างดีที่ผู้ประเมินอาจเลือกใช้ หรือคิดค้นวิธีการใหม่ได้ตลอดเวลา ตัวอย่างวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่น่าสนใจและน่าจะสอดคล้องกับธรรมชาติของการประเมินโครงการ ได้แก่ การวิเคราะห์ผลงาน การสอบถาม การสัมภาษณ์ การทดสอบความสามารถในการปฏิบัติงาน การประชุมผู้ที่เกี่ยวข้อง การใช้สถานการณ์จำลอง การอภิปราย การใช้เทคนิคเดลฟาย การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การนับ การวัด เป็นต้น

2.3.8 วิเคราะห์ข้อมูล : จะสรุปข้อมูลให้มีความหมายได้อย่างไร

กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลปกติจะไม่ใช้วิธีการที่ยุ่งยากซับซ้อนมากนัก อาจใช้วิธีการเชิงสถิติบ้าง ตามความจำเป็น เช่น ถ้าเป็นข้อมูลเชิงปริมาณสามารถนำมาวิเคราะห์โดยสถิติต่างๆ อาทิเช่น แจกแจงความถี่ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน อัตราส่วน ร้อยละ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ การทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ เป็นต้น ข้อควรระวังในการวิเคราะห์ข้อมูล ก็จะใช้สถิติใดต้องตรวจสอบว่าข้อมูลเป็นไปตามข้อตกลงหรือไม่ ส่วนข้อมูลที่ไม่ใช่ปริมาณนั้นสามารถวิเคราะห์ได้โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อเรื่อง (Content Analysis) การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนใหญ่จะเป็นการเปรียบเทียบข้อมูลกับเกณฑ์ หากผลการเปรียบเทียบสอดคล้องกัน หรือผ่านเกณฑ์ หรือแตกต่างอย่างชัดเจน การตัดสินคุณค่าก็อาจทำได้โดยตรงไปตรงมา แต่ถ้าเป็นกรณีที่ข้อมูลมีลักษณะกำกวมกัน การตัดสินคุณค่าจะยากลำบากมากขึ้น และในกรณีดังกล่าว อาจต้องดูข้อมูลสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ประกอบด้วย

2.3.9 รายงานผลการประเมิน : จะนำผลการประเมินไปใช้ได้อย่างไร

เป้าหมายปลายทางของการประเมินโครงการ คือการนำข้อมูลผลการประเมินไปใช้เพื่อการวินิจฉัย สั่งการ หรือตัดสินใจในการปรับปรุง และพัฒนางาน โครงการนับว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดดังนั้นในขั้นตอนนี้นักประเมินจะต้องจัดทำรายงานการประเมินเพื่อนำเสนอให้ผู้บริหารได้ใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ รายงานการประเมินสามารถทำได้ใน 2 ลักษณะ คือ รายงานสรุปสำหรับผู้บริหารเป็นรายงานการสรุปผลการประเมินที่สั้น กระชับ ครอบคลุม ความยาว 1-3 หน้า ให้สารสนเทศที่ใช้ประกอบการตัดสินใจสำหรับผู้บริหารได้ ลักษณะของ

รายงานประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วนคือ วัตถุประสงค์ของการประเมิน ผลการประเมินและข้อเสนอแนะ สำหรับรายงานการประเมินฉบับสมบูรณ์ทั่วไปจะมีรายละเอียดที่ชัดเจน ครอบคลุมวัตถุประสงค์ ขอบเขตของการประเมิน เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิธีการประเมิน ผลวิเคราะห์ ข้อมูล สรุปผลการประเมิน และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานขั้นตอนที่ 1 ถึง 5 เมื่อเสร็จสิ้นถึงขั้นตอนที่ 5 ผลลัพธ์ของงานที่นักประเมินได้ก็คือ คำโครงการประเมิน (Evaluation Proposal) หรือแผนการประเมินโครงการ ซึ่งอยู่ในสภาพพร้อมที่จะนำไปสู่การปฏิบัติจริงต่อไป

สุวิมล ติรทามันท์ (2544: 14) กล่าวว่า ขั้นตอนในการประเมินโดยละเอียดจะขึ้นอยู่กับสิ่งที่จะประเมิน แต่โดยทั่วไปสามารถแบ่งคร่าวๆ ดังนี้

1. ศึกษารายละเอียดของสิ่งที่ถูกประเมิน หรือการวิเคราะห์โครงการ
2. ศึกษาความต้องการของผู้ใช้ผลการประเมิน
3. กำหนดประเด็นในการประเมิน
4. กำหนดตัวชี้วัด
5. พัฒนาตัวชี้วัด กำหนดแหล่งข้อมูล กำหนดเครื่องมือ กำหนดเกณฑ์หรือ

มาตรฐานตัวชี้วัด

6. ออกแบบการประเมิน ออกแบบการสุ่มตัวอย่าง ออกแบบการวิเคราะห์ข้อมูล ออกแบบการเสนอรายงานการประเมิน

7. เก็บรวบรวมข้อมูล สร้างเครื่องมือ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ เก็บข้อมูล
8. วิเคราะห์ข้อมูล
9. แปลผลและสรุปผล
10. เขียนรายงานการประเมินโครงการ

จากการศึกษาขั้นตอนและวิธีการในการประเมินสรุปได้ว่า จะต้องรู้จักทำความเข้าใจสิ่งที่จะประเมิน ประเมินแล้วนำผลการประเมินไปใช้อย่างไร วัตถุประสงค์การประเมินต้องเจาะจง ประเมินด้านใดต้องชัดเจนสำหรับกำหนดประเด็น และออกแบบการประเมิน ดำเนินการจัดทำเครื่องมือที่ได้มาตรฐานและกำหนดแหล่งข้อมูล จัดเก็บข้อมูลอย่างมีระบบ แล้วนำมาวิเคราะห์ แปลผล สรุปผล เขียนรายงานการประเมินให้กับผู้ต้องการใช้ผลการประเมิน

2.4 รูปแบบการประเมินโครงการ

แบบจำลองการประเมินที่นักประเมินเสนอเป็นกรอบความคิดในการประเมินซึ่งมีมุมมองแตกต่างกัน โดยทั่วไปมักจะเป็นการเสนอแนะว่าในการประเมินโครงการหรือโปรแกรมใดๆ ควรทำการประเมินในประเด็นใดอย่างไรนั้นสามารถนำมาจัดเป็นกลุ่มตามลักษณะการนำไปใช้ได้ดังนี้

2.4.1 รูปแบบการประเมินที่เน้นวัตถุประสงค์ เป็นรูปแบบการประเมินที่ตรวจสอบว่าที่ผลที่เกิดจากนโยบาย แผนงานและโครงการนั้นหรือไม่ เช่น รูปแบบการประเมินของไทเลอร์ (Tyler) รูปแบบการประเมินของครอนบาค (Cronbach) รูปแบบการประเมินของเคิร์กแพททริก (Kirkpatrick) เป็นต้นซึ่งสามารถกล่าวโดยสรุปได้ดังนี้

1) รูปแบบการประเมินของไทเลอร์ (Tyler, 1942)

ไทเลอร์กล่าวว่า “การกำหนดนโยบาย แผนงานหรือโครงการใดๆ ย่อมมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ได้ผลตามวัตถุประสงค์ของนโยบาย แผนงาน หรือ โครงการนั้น การบริหารนโยบายก็เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของนโยบายนั้น การบริหารแผนงานก็เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของแผนงานและสอดคล้องกับนโยบายที่กำหนดไว้ การบริหารโครงการก็เพื่อให้ บรรลุประสงค์ของโครงการที่สอดคล้องกับแผน” การประเมินตามแนวคิดของไทเลอร์เป็นรูปแบบที่เปรียบเทียบผลลัพธ์ที่คาดหวังกับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริง ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 กำหนดเป้าหมาย จุดหมาย หรือวัตถุประสงค์ทั่วไป (goal) ขั้นที่ 2 จัดจำแนกวัตถุประสงค์ทั่วไปแล้วเขียนวัตถุประสงค์โดยใช้คำกริยาแสดงพฤติกรรมหรือเรียกว่า วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ขั้นที่ 3 กำหนดเนื้อหาหรือประสบการณ์การเรียนรู้ที่ต้องการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ขั้นที่ 4 เลือกวิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่กำหนดไว้ ขั้นที่ 5 ประเมินหลักสูตร โดยการเปรียบเทียบผลการประเมินก่อนเรียนและผลการประเมินหลังเรียน นำผลการประเมิน ไปสู่การนำไปปรับปรุง ยกเลิก หรือดำเนินการต่อไป รูปแบบการประเมินตามแนวคิดของไทเลอร์จึงเหมาะสำหรับการประเมินรวมสรุป (Summative Evaluation) ของนโยบายแผนงานหรือโครงการว่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่ แต่ก่อนประเมินว่าผลลัพธ์ เป็นไปตามนโยบาย แผนงานหรือโครงการหรือไม่ ควรตรวจสอบความเป็นไปได้ของวัตถุประสงค์ ความน่าเชื่อถือของวัตถุประสงค์ และความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโครงการกับวัตถุประสงค์ของแผนงาน วัตถุประสงค์ของแผนงานกับเป้าหมายของนโยบาย แผนงาน และ โครงการ (สุภมาส อังศุโชติ 2555: 12-13)

2) รูปแบบการประเมินของครอนบาค (Cronbach , 1989)

ครอนบาคมีความเห็นเกี่ยวกับการประเมินโครงการว่า การประเมินเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลและการใช้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมทางการศึกษา และการประเมินนั้นไม่ควรจะทำโดยการใช่แต่เพียงแบบทดสอบอย่างเดียว แต่ควรใช้แนวทางประเมินเพิ่มอีก 4 แนวทางคือ การศึกษากระบวนการ (Process Studies) การวัดศักยภาพของผู้เรียน (Proficiency Measurement) การวัดทัศนคติ (Attitude Measurement) การติดตามผล (Follow-up Studies) ครอนบาคมีความเชื่อว่า การประเมินที่เหมาะสมนั้นจะต้องพิจารณาหลาย ๆ ด้านควรทำ

การทดสอบวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และผลกระทบ อื่น (Side effects) ของโครงการนั้นด้วย จึงเรียกรูปแบบการประเมินของครอนบาคว่ารูปแบบการประเมินวัตถุประสงค์และผลกระทบ (Goal and Side Effect Attainment Model) (สุรสิทธิ์ วชิรขจร ม.ป.ป. : 20)

3) รูปแบบการประเมินของเคิร์กแพททริก (Kirkpatrick, 1987)

รูปแบบการประเมินของเคิร์กแพททริก เป็นรูปแบบการประเมินโครงการฝึกอบรม หลังการฝึกอบรม โดยเสนอให้มีการประเมิน 4 รายการ ดังนี้

- (1) การประเมินปฏิกิริยา (Reaction) เป็นการประเมินปฏิกิริยาตอบสนองของผู้เข้ารับการฝึกอบรมว่ามีความรู้สึกต่อ โครงการอย่างไร เช่น หลักสูตรและเนื้อหา สาระตรงกับความต้องการหรือไม่ เอกสารประกอบการฝึกอบรม สถานที่ สื่อ ระยะเวลาการฝึกอบรมเหมาะสมเพียงไร วิทยากรเหมาะสมหรือไม่ ได้รับความรู้/ทักษะในระดับใดมีความคาดหวังต่อการนำความรู้/ทักษะไปใช้ในการปฏิบัติงานเพียงใด
  - (2) การประเมินการเรียนรู้ (Learning) เป็นการประเมินผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม เช่น การเปลี่ยนแปลงความรู้ ทักษะและทัศนคติ ระหว่างหลังการฝึกอบรมกับก่อนการฝึกอบรม ดังนั้น จึงต้องมีการวัดความรู้ ทักษะและทัศนคติของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ทั้งก่อนและหลังการฝึกอบรม ผลการวัดต้องเป็นเชิงปริมาณและมาจากเครื่องมือที่เชื่อถือได้ เช่น แบบทดสอบ (Test) แบบสอบภาคปฏิบัติ (Performance Test) แบบวัดทัศนคติ (Attitude Test) และแบบสังเกตพฤติกรรม
  - (3) การประเมินพฤติกรรม (Behavior) เป็นการประเมินการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเมื่อไปปฏิบัติงานซึ่งเป็นสิ่งที่ยากและเกี่ยวข้องกับระยะเวลามากกว่าการประเมินใน 2 ระดับแรก จำเป็นต้องใช้กระบวนการที่เป็นวิทยาศาสตร์และต้องพิจารณาองค์ประกอบอื่นๆ ด้วย
  - (4) การประเมินผลลัพธ์ที่เกิดกับองค์กร (Result) เป็นการประเมินผลลัพธ์ หรือผลกระทบที่เกิดกับองค์กร อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งเป็นผลปลายทางที่สำคัญที่ได้จากการฝึกอบรม เช่น ต้นทุนลดลง ประสิทธิภาพในการทำงานของหน่วยงาน/องค์กรเพิ่มขึ้น ปัจจัยเสี่ยงลดลงเป็นประโยชน์ต่อเพื่อนร่วมงานแนวทางการประเมินอาจเปรียบเทียบสถานการณ์ก่อนและหลังการฝึกอบรม (สุภมาส อังสุโชติ 2555: 16-17)
- 2.4.2 รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินคุณค่าเป็นรูปแบบการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อกำหนดและวินิจฉัยคุณค่าของโครงการ แผนงาน และนโยบายตามเกณฑ์มาตรฐานหรือไม่ เช่น รูปแบบการประเมินของสเตค (Stake) รูปแบบการประเมินของสคริฟเวน (Scriven) รูปแบบการประเมินของโพรวัส (Provous) เป็นต้นซึ่งสามารถกล่าวโดยสรุปได้ดังนี้

1) รูปแบบการประเมินของสเตค (Stake, 1973)

สเตคให้ทัศนะเกี่ยวกับการประเมินผลโปรแกรมทางการศึกษาหรือหลักสูตรว่า ไม่ว่าจะ เป็นหลักสูตรประเภทใดหรือระดับใด ควรทำการประเมินอย่างมีแบบแผน มีความละเอียด และสมบูรณ์ ทั้งนี้ โดยประเมินให้ครบทั้งสิ่งที่มาก่อนหรือตัวป้อนกระบวนการ และผลที่เกิดขึ้นหรือผลผลิต โดยใช้ฐานสำคัญ 2 ด้านคือเมตริกการบรรยาย (Descriptive Matrix) และเมตริกการตัดสินใจ (Judgment Matrix) กระบวนการประเมินแบ่งออกเป็น 2 ชั้น คือ ชั้นที่ 1 พิจารณาความสัมพันธ์และความสอดคล้องของข้อมูลต่าง ๆ ในเมตริกการบรรยาย ชั้นที่ 2 ตัดสินใจเปรียบเทียบมาตรฐานและเปรียบเทียบกับหลักสูตรอื่น สเตคเห็นว่าการประเมินจะต้องมีมาตรฐานที่ชัดเจน เพื่อใช้สำหรับเปรียบเทียบ และในการประเมินหลักสูตรนอกจากจะเปรียบเทียบผลการใช้หลักสูตรนั้นกับมาตรฐานดังกล่าวแล้ว ควรเปรียบเทียบข้อมูลในเมตริกการบรรยายของหลักสูตรนั้นกับข้อมูลดังกล่าวของหลักสูตรอื่นอีกด้วย จึงจะทำให้การประเมินมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น (บุญชม ศรีสะอาด 2540: 225)

2) รูปแบบการประเมินของสคริฟเว่น (Scriven , 1967)

สคริฟเว่นมีความเห็นว่า การประเมินเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมข้อมูล เป้าหมายสำคัญของการประเมินคือการให้ข้อมูลตัดสินคุณค่าของกิจกรรม รูปแบบของการประเมินมี 2 ลักษณะคือ

(1) การประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation) เป็นการประเมินขณะที่กิจกรรมที่ต้องการประเมินกำลังดำเนินอยู่ ผลการประเมินทำให้ทราบข้อดี ข้อจำกัด ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจปรับแผนการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ การประเมินประเภทนี้จึงอาจเรียกได้ว่าการประเมินเพื่อการปรับปรุง

(2) การประเมินรวมสรุป (Summative Evaluation) เป็นการประเมินเมื่อกิจกรรมที่ต้องการประเมินสิ้นสุดลง เพื่อแสดงถึงประสิทธิผลของสิ่งที่ประเมิน เช่น ประสิทธิภาพของนโยบาย แผนงานและโครงการต่างๆ ผลของการประเมินนำไปใช้ตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานในกิจกรรมอื่นๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันต่อไป

นอกจากนี้ สคริฟเว่นยังได้เสนอสิ่งที่ต้องประเมินอีก 2 ส่วนคือ การประเมินคุณค่าภายใน (Intrinsic Evaluation) เป็นการประเมินเรื่องต่าง ๆ ทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการยกเว้นผลผลิตหรือผลกระทบของโครงการ และการประเมินความคุ้มค่า (Pay-off Evaluation) เป็นการประเมินผลที่เกิดกับผู้รับบริการหลังจากน่านโยบาย แผนงานและโครงการไปปฏิบัติ (Implement) เป็นการตัดสินคุณค่าของนโยบาย แผนงานและโครงการ โดยอิงเกณฑ์ภายนอก

ใน ค.ศ. 1978 สตรีฟเวน ได้เสนอให้มีการประเมินความต้องการจำเป็น (Need Assessment) เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจคุณค่าของโครงการประเมินแบบไม่เน้นเฉพาะวัตถุประสงค์ใช้การเปรียบเทียบการดำเนินการกับโครงการอื่นเพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการดำเนินงาน (สุภมาส อังศุโชติ 2555: 25-27)

(3) รูปแบบการประเมินของโพรวัส (Provous, 1973)

โพรวัสให้ความหมายของการประเมินว่าเป็นการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการค้นหาค่าช่องว่างระหว่างภาวะที่เป็นจริงกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดเพื่อใช้ภาวะดังกล่าวเป็นตัวชี้หรือระบุข้อบกพร่องของโครงการ แนวคิดนี้ถือว่าการประเมินจะต้องดำเนินการควบคู่กับโครงการ โดยโพรวัสได้เสนอรูปแบบการประเมินที่เรียกว่า “การประเมินความไม่สอดคล้อง” (The Discrepancy Evaluation Model) มีจุดเน้นสำคัญของการประเมินคือการหาความแตกต่างหรือความไม่สอดคล้องกันระหว่างมาตรฐานกับการปฏิบัติโดยใช้การทำงานเป็นทีม โดยให้บทบาทของนักประเมินเป็นอิสระจากคณะผู้ดำเนินโครงการ ในขณะที่เดียวกันผู้ประเมินโครงการจะต้องมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการประเมิน (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ 2541: 127)

2.4.3 รูปแบบการประเมินเพื่อการตัดสินใจเป็นรูปแบบการประเมินที่มุ่งผลิตสารสนเทศเพื่อช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจอย่างเป็นระบบ เพื่อเลือกทางเลือกต่าง ๆ ในกระบวนการบริหารได้อย่างเหมาะสม เช่น รูปแบบการประเมินของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) รูปแบบการประเมินของอัลคิน (Alkin) เป็นต้นซึ่งสามารถกล่าวโดยสรุปได้ดังนี้

1) รูปแบบการประเมินของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1977)

สตัฟเฟิลบีมและคณะ (Stufflebeam et.al., 1977) ได้เสนอแบบจำลองชิปปี้ (CIPP Model) ในการประเมินโครงการ รูปแบบนี้ไม่เพียงแต่ประเมินว่าโครงการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่เท่านั้นยังเป็นการประเมินที่ให้รายละเอียดต่าง ๆ เป็นกระบวนการของการระบุหรือกำหนดข้อมูลที่ต้องการ รวมถึงการดำเนินการเก็บข้อมูลที่จัดเก็บมาแล้วนั้นมาจัดทำให้เกิดเป็นสารสนเทศ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจควบคู่กับการบริหารโครงการอย่างต่อเนื่องตลอดเวลามีการประเมิน 4 ด้านดังนี้

(1) การประเมินสภาวะแวดล้อมหรือการประเมินบริบท (Context evaluation) ข้อมูลที่ได้จากการประเมินสภาวะแวดล้อม จะช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการให้เหมาะสม

(2) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input evaluation) เป็นการประเมินความเป็นไปได้ เพื่อตรวจสอบความพร้อมและความเหมาะสมด้านทรัพยากร การพิจารณาเลือกกลวิธีดำเนินโครงการที่เหมาะสม การออกแบบกระบวนการ การดำเนินการ โครงการให้มีศักยภาพสูงสุด เป็น

การประเมินก่อนเริ่มโครงการเช่นเดียวกับการประเมินบริบทการประเมินปัจจัยเบื้องต้นจะช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจเลือกกลยุทธ์วิธีดำเนินการและวางแผนดำเนินงานของโครงการ

(3) การประเมินกระบวนการ (Process evaluation) เป็นการประเมินขณะดำเนินโครงการ เพื่อศึกษาว่าอะไรเป็นจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการ อะไรที่เป็นปัญหาจากความความสำเร็จของโครงการ ส่วนใดของโครงการต้องการปรับปรุงแก้ไขสารสนเทศที่ได้จากการประเมินกระบวนการจะช่วยให้ผู้บริหารทราบความก้าวหน้า จุดเด่น จุดด้อยของโครงการเพื่อกำกับดูแล และตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงวิธีดำเนินการโครงการ และเร่งรัดการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ภายใต้ทรัพยากรและเวลาที่กำหนดไว้

(4) การประเมินผลผลิต (Product evaluation) เป็นการประเมินเพื่อนำผลมาตัดสินคุณค่าของโครงการทั้งที่อยู่ระหว่างการปฏิบัติตามโครงการและเมื่อสิ้นสุดโครงการ สารสนเทศที่ได้จากการประเมินผลผลิตจะมีประโยชน์ต่อผู้บริหารในการตัดสินใจปรับขยายโครงการ ยุติโครงการ หรือยกฐานะเป็นงานประจำ

เทคนิควิธีการทั่วไปของการประเมินผลผลิตคือการเปรียบเทียบผลที่วัดได้กับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ก่อน และรวมถึงเหตุของสิ่งที่เกิดขึ้น โดยอาศัยรายงานจากการประเมินสถานะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น และการประเมินกระบวนการประกอบด้วย (เดอนใจ เกตุษา 2551: 123-125)

2) รูปแบบการประเมินของอัลคิน (Alkin, 1969)

อัลคิน (Alkin) ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาด้านการประเมินผลของมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ได้เสนอรูปแบบการประเมินที่เรียกว่า CSE Model ซึ่งเป็นการประเมินเพื่อตัดสินใจในขอบเขตของข้อสนเทศที่สมบูรณ์ในเรื่องของข้อมูล แหล่งข้อมูล และการเก็บรวบรวม ตลอดจนวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อไปสู่การสรุปที่ถูกต้อง ซึ่งจะก่อให้เกิดการตัดสินใจว่าจะดำเนินโครงการนั้นอย่างไร แนวทางการประเมินโครงการในด้านต่าง ๆ 5 วิธีการสรุปได้ดังนี้

(1) การศึกษาระบบของโครงการช่วยให้เข้าใจขอบเขต จุดมุ่งหมาย สามารถมองเห็นแนวทางประเมินได้ถูกต้อง

(2) การวางแผนโครงการเป็นการประเมินให้ได้ครอบคลุมมากที่สุดอาจใช้เกณฑ์ภายในได้แก่ การประเมินโครงสร้าง ระบบ และความเป็นไปได้ ส่วนเกณฑ์ภายนอกจะใช้ผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ

(3) การปฏิบัติตามโครงการเป็นการประเมินการนำไปใช้ ตรวจสอบว่าได้ปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด เพื่อช่วยในการตัดสินใจ ทำให้เกิดการปรับปรุงหรือพัฒนา

(4) การปรับปรุงโครงการ สรุปผลการจัดโครงการ วิเคราะห์แยกปัญหาแต่ละด้าน สรุปเป็นภาพรวมเพื่อเสนอเป็นภาพรวมให้ผู้รับผิดชอบตัดสินใจ รวมถึงผลกระทบโครงการด้วย

(5) การให้สัตยาบันโครงการ หลังจากได้รับข้อมูลจากนักประเมินเพียงพอแล้ว เพื่อสรุปว่ารับรองโครงการนี้ จะเปลี่ยนแปลงอย่างไร หรือยุติโครงการ (ยาวดี ราชัย กุล วิบูลย์ศรี 2542: 45)

การศึกษารูปแบบการประเมินที่ตั้งที่นักวิชาการได้ให้ไว้ข้างต้นจะเห็นว่าการประเมินโครงการมีความแตกต่างกันไปหลายวิธีตามวัตถุประสงค์ของการนำผลการประเมินไปใช้ การประเมินโดยยึดรูปแบบก็เป็นการประเมินวิธีหนึ่ง เนื่องจากรูปแบบการประเมินที่กล่าวมามีข้อจำกัดที่แตกต่างกันไปไม่สามารถนำมาประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพให้ครอบคลุมได้ ในที่นี้ต้องการยึดวัตถุประสงค์ของการประเมินเพื่อตรวจสอบว่า การดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วงยังสามารถคงระดับทองของการประเมินตามแนวทางกรมอนามัย ดังนั้นผู้ประเมินจึงประเมินโดยยึดองค์ประกอบ 10 องค์ประกอบที่จะรับการประเมินเป็นหลัก

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการประเมินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วงจังหวัดลำพูนที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อประเมินการดำเนินงานตามแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ของกรมอนามัย 10 องค์ประกอบ ในครั้งนี้ผู้ประเมินได้ศึกษาค้นคว้า และศึกษาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถนำมาจัดเป็นกลุ่มตามแนวทางการประเมินและรูปแบบการประเมินดังนี้

การประเมินโดยประเมินการดำเนินงานตามแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ของกรมอนามัย 10 องค์ประกอบ โดยฉวีวรรณ แซ่ซี้ จงใจ จึงตระกูล และสุภา ป้อมลอย มีผลการประเมินคือ

ฉวีวรรณ แซ่ซี้ (2546 : 93 - 98) ประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า สภาพการดำเนินงาน กระบวนการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน ปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนในจังหวัดนครศรีธรรมราช สรุปได้ดังนี้ 1) การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ใน 10 องค์ประกอบ มีสภาพการดำเนินที่ดีทุกกิจกรรมคือองค์ประกอบที่ 1,2 องค์ประกอบที่ 3,4,6 ได้ระดับปานกลาง และองค์ประกอบที่มีกิจกรรมควรปรับปรุงคือ 5, 7,8,9,10 กิจกรรมที่ควรปรับปรุง

คือนักเรียนได้รับการบำบัดโรคหนองพยาธิ นักเรียนที่มีภาวะโลหิตจางได้รับการตรวจเลือด กิจกรรมนักเรียนทุกคนได้รับการเฝ้าระวังโรคธาลัสซีเมีย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 ได้รับการตรวจ การได้ยิน กิจกรรมการจัดชมรม ชุมนุม กลุ่มออกกำลังกาย กีฬา สันทนาการ การจัดสถานที่เฉพาะ เหมาะแก่การให้คำปรึกษา และมีกิจกรรมที่ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง คือกิจกรรมผู้ประกอบอาหารจำหน่ายอาหารในโรงเรียนได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี กิจกรรมการมีกองทุนสงเคราะห์สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเงิน และกิจกรรมที่บุคลากรทุกคนได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี 2) สภาพการดำเนินงานในแผนงานและโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ในด้านงบประมาณที่ใช้ในแผนงานและโครงการควรปรับปรุง ความพร้อมของหน่วยงานและบุคลากรที่เข้าร่วมแผนงาน และโครงการมีความเหมาะสมปานกลาง ด้านการประสานงานและจัดการมีความเหมาะสมปานกลาง 3) กระบวนการวางแผนการจัดกิจกรรม มีการดำเนินงานในระดับปานกลาง โดยมี 1 กิจกรรม ที่มีการดำเนินการในระดับดี คือ แผนงาน/แผนงานและโครงการได้รับบรรจุในแผนพัฒนาโรงเรียน 4) กระบวนการดำเนินการจัดกิจกรรม มีการดำเนินงานในระดับปานกลาง โดยมีการดำเนินงานในระดับปานกลางทุกกิจกรรม 5) กระบวนการควบคุม ติดตาม และประเมินผลการมีการดำเนินงาน ในระดับปานกลางโดยมีการดำเนินงานในระดับปานกลางทุกกิจกรรม 6) การประเมินผลการดำเนินงานแผนงานและโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ส่วนใหญ่มีผลการประเมินการดำเนินงานผ่านเกณฑ์ระดับเงิน รองลงมาได้ผลการประเมินการดำเนินงานตามลำดับคือ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ผ่านเกณฑ์ระดับทองแดง และ ผ่านเกณฑ์ระดับทอง 7) ปัญหาอุปสรรคสำคัญที่พบในการดำเนินแผนงานและโครงการ คือ ขาดความร่วมมือจากชุมชน บุคลากรมีน้อยขาดความรู้ ขาดขวัญกำลังใจ ขาดที่ปรึกษา แนะนำ ในการปฏิบัติงาน ขาดการประสานงาน ระหว่างโรงเรียน หน่วยงานสาธารณสุข ชุมชนหรือผู้ปกครอง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขาดงบประมาณสิ่งสนับสนุน วัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินงาน ขาดการดูแล นิเทศ ติดตามการดำเนินงานจากหน่วยงานสาธารณสุข หลักฐานในการประเมิน ยุ่งยากซับซ้อน เกณฑ์การประเมินสูงเกินไป

จงใจ จึงตระกูล (2550: 87 – 89) ประเมินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยการประเมินสภาพการดำเนินงานและกระบวนการดำเนินงาน ตามองค์ประกอบของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ 10 องค์ประกอบ พบว่าสภาพการดำเนินงานโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ตามองค์ประกอบของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ 10 องค์ประกอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สรุปได้ดังนี้คือ องค์ประกอบที่ 1 นโยบายของโรงเรียนกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด 1 กิจกรรมและระดับมาก 3 กิจกรรม องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการในโรงเรียนอยู่ในระดับมากทุกกิจกรรม องค์ประกอบที่ 3 โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชนอยู่

ในระดับมากที่สุดทุกกิจกรรม องค์ประกอบที่ 4 การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพอยู่ในระดับมากที่สุดทุกกิจกรรม องค์ประกอบที่ 5 บริการอนามัยโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด 4 กิจกรรม และระดับมาก 6 กิจกรรม องค์ประกอบที่ 6 สุขศึกษาในโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด 1 กิจกรรม และระดับมาก 3 กิจกรรม องค์ประกอบที่ 7 โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัยอยู่ในระดับมาก 6 กิจกรรมและระดับปานกลาง 1 กิจกรรม องค์ประกอบที่ 8 การออกกำลังกายกีฬาและนันทนาการอยู่ในระดับมากที่สุดทุกกิจกรรม องค์ประกอบที่ 9 การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับมากที่สุด 1 กิจกรรม ระดับมาก 3 กิจกรรม องค์ประกอบที่ 10 การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด 2 กิจกรรม และระดับมาก 3 กิจกรรม กระบวนการดำเนินการดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนมีภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานและกระบวนการดำเนินงานระหว่างโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่พบว่าโรงเรียนขนาดแตกต่างกันมีสภาพการดำเนินงาน โครงการส่งเสริมสุขภาพไม่แตกต่างกัน

สุภา ป้อมลอย (2550: 101 - 106) ประเมินการดำเนินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ: กรณีศึกษาโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่กลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 10 องค์ประกอบเมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่าองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเรียงลงมา 3 อันดับ คือ การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ นโยบายของโรงเรียน และการออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ และพบว่าองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเรียงขึ้นไป 3 อันดับ คือ โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน สุขศึกษาในโรงเรียน และบริการอนามัยโรงเรียน จากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคองค์ประกอบที่มากที่สุดได้แก่ การบริการอนามัยโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 23.33 รองลงมาคือ โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน คิดเป็นร้อยละ 21.67 ในภาพรวมทุกองค์ประกอบมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นประสานงานกับผู้ปกครองชุมชนให้ต่อเนื่อง และจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมให้พอเพียง

ขณะที่ธีรธิดา พลชาและธิดา นิยมพลีใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ทำการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ มีผลการประเมินสรุปดังนี้

ธีรธิดา พลชา (2546: 103 - 104) ประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านสภาวะแวดล้อม ประกอบด้วย นโยบาย จุดมุ่งหมาย สภาพความตามต้องการ สิ่งแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวก และความจำเป็น ผู้บริหารโรงเรียน ครู เจ้าหน้าที่สาธารณสุข นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการ โครงการ ผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก 2) ด้านปัจจัยพื้นฐาน ประกอบด้วย สื่อ เอกสาร วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ และ

บุคลากร ผู้บริหาร โรงเรียน ครู เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ผู้นำชุมชน และผู้ปกครองนักเรียนเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักเรียนที่เป็นคณะกรรมการ โครงการเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก 3) ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย การวางแผนการจัดการ และกิจกรรมในการดำเนินโครงการ ผู้บริหาร โรงเรียน ครูเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และนักเรียนที่เป็นคณะกรรมการ โครงการเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้นำชุมชน ผู้ปกครองนักเรียนเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง 4) ด้านผลลัพธ์ ประกอบด้วย ผลการดำเนินงาน การบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการผู้บริหาร โรงเรียน ครู เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และนักเรียนที่เป็นคณะกรรมการ โครงการเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้นำชุมชน และผู้ปกครองนักเรียนเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลางสำหรับผลการประเมินการได้รับบริการด้านสุขภาพของนักเรียนที่ไม่ใช่คณะกรรมการ ส่วนใหญ่ได้รับบริการด้านสุขภาพ การตรวจสอบสุขภาพ การสอนสุขศึกษาจากครู การเฝ้าระวังและส่งเสริมโภชนาการ ทันทสาธารณสุข และได้รับการดูแลด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งผลต่อสุขภาพของนักเรียน

ธิดา ฉิมพลี (2549: 57) ประเมินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีโดยใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปปี ประเมินโครงการในด้านสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัยพื้นฐาน ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ผลการประเมินพบว่า 1) ด้านสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับความเหมาะสมและสอดคล้องของวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน 2) ด้านปัจจัยพื้นฐานเกี่ยวกับความเหมาะสมของงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากรและวิธีดำเนินการตามโครงการตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ตามความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบโครงการ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน 3) ด้านกระบวนการเกี่ยวกับความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานตามโครงการที่ปฏิบัติจริง ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ตามความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบโครงการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากผ่านเกณฑ์การประเมิน ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองและกรรมการสถานศึกษาในเรื่องการให้บริการและเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ส่วนเรื่องการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน ผู้ปกครองและกรรมการสถานศึกษามีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แต่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และตามความคิดเห็นของนักเรียนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน 4) ด้านผลผลิตหรือผลงานเกี่ยวข้องกับความสอดคล้องของผลการดำเนินงาน โครงการกับวัตถุประสงค์ของโครงการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้ปกครอง และ

กรรมการสถานศึกษา มีความสอดคล้องกับผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ส่วน ชีระพันธ์ ชวนจิตต์ และสุภาพร แซ่อึ้ง ได้ประเมินการดำเนินงาน โดยศึกษาความพร้อมด้านปัจจัยพื้นฐาน ความเหมาะสมของกระบวนการ ผลผลิต และศึกษาปัญหาอุปสรรคของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ มีผลการประเมินคือ

ชีระพันธ์ ชวนจิตต์ (2549: 105 – 108) ประเมินผลการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนเทศบาล (วัดใน) เทศบาลสมุทรปราการ โดยประเมินปัจจัยพื้นฐาน กระบวนการ ผลผลิต และศึกษาปัญหาอุปสรรค พบว่า ด้านปัจจัยพื้นฐาน องค์กรมีความพร้อม ด้านคณะกรรมการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพมีนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษร มีการวิเคราะห์ปัญหาท่อนำโครงการ มีการพัฒนาแกนนำ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าคณะครูและนักเรียนมีส่วนสำคัญในการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ มีการนิเทศและระดมทรัพยากรในท้องถิ่นมาสนับสนุน การประเมินกระบวนการมีระบบและขั้นตอนที่ชัดเจนนำไปบูรณาการในกิจกรรมการเรียนการสอน เน้นให้นักเรียนมีพฤติกรรมสุขอนามัยที่ดี การประเมินผลผลิต โครงการและกิจกรรมต่างๆ ทำให้สภาวะแวดล้อมของโรงเรียนสะอาดเป็นระเบียบ สถิติปัญหาสุขภาพมีแนวโน้มดีขึ้นจนน่าพอใจ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะจากการสนทนากลุ่มสรุปว่า โรงเรียนมีปัญหาด้านปัจจัยพื้นฐาน พฤติกรรมสุขภาพของนักเรียน และการประชาสัมพันธ์

สุภาพร แซ่อึ้ง (2551 : 147 - 153) ประเมินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพกลุ่มโรงเรียนเอกชนสามัญอำเภอเบตง จังหวัดยะลา โดยศึกษาความพร้อมด้านปัจจัยพื้นฐาน ความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงาน ประสิทธิภาพของโครงการ และศึกษาปัญหาอุปสรรค ผลการประเมินพบว่า ความพร้อมด้านปัจจัยพื้นฐานของโครงการโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางการดำเนินงานและวัสดุอุปกรณ์อยู่ในระดับมากเพราะโรงเรียนบริหารงานอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารและครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ ระดับปานกลาง และตระหนักต่อคุณค่าโครงการระดับมาก การจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในโครงการอยู่ในระดับพร้อมมาก ความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานโครงการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ประสิทธิภาพโครงการโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สุขนิสัยของนักเรียนอยู่ในระดับมาก นักเรียนมีน้ำหนักรวมสูง อยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ สมรรถภาพทางกายของนักเรียนอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ สถิติการเจ็บป่วยของนักเรียนอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ ปัญหาเกี่ยวกับโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพที่สำคัญคือ อุปกรณ์กีฬามีน้อยและเครื่องเล่นในสนามเด็กเล่นไม่เพียงพอ นักเรียนไม่ค่อยได้รับการตรวจสุขภาพ การทดสอบสายตาและการได้ยิน นักเรียนขาดความรู้และความตระหนักในการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยของตนเอง ข้อเสนอแนะสำคัญคือ โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณจัดซื้อ

อุปกรณ์กีฬาและเครื่องเล่นในสนามเด็กเล่นให้เพียงพอ ควรประสานไปยังเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เพื่อตรวจสอบสุขภาพของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอและทั่วถึง ควรให้ความรู้ และสร้างความตระหนักแก่นักเรียน เรื่องการดูแลสุขภาพ

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้ทราบถึงแนวทางในการประเมินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ การศึกษาความพร้อมด้านปัจจัยพื้นฐาน ความเหมาะสมของกระบวนการ ผลผลิต ปัญหาอุปสรรค จากองค์ประกอบ 10 องค์ประกอบของการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจะมีการสอดคล้องกันระหว่างปัจจัยพื้นฐาน กระบวนการ และผลผลิตภายในของแต่ละองค์ประกอบ เช่น ปัจจัยพื้นฐานในองค์ประกอบที่ 1,3,6,7 ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินงาน นโยบาย แผนงาน โครงการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรในท้องถิ่น ทรัพยากร และ กิจกรรมทั้งในหลักสูตรการศึกษาและผ่านทางการพัฒนาผู้เรียน กระบวนการในองค์ประกอบที่ 2,4,5,8,9,10 ได้แก่ การประชุมร่วมกันกำหนดแนวทางและกิจกรรม สุขภาพ การปลูกฝังทักษะ เจตคติด้านสิ่งแวดล้อม และสุขภาพ ผลผลิตในองค์ประกอบที่ 5,8,10 ได้แก่ นักเรียนมีทักษะชีวิตที่จำเป็น มีทักษะด้านสุขภาพ มีน้ำหนักรวมและส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐานกรมอนามัย มีสมรรถภาพทางกายอยู่ในเกณฑ์ดี บุคลากรเป็นแบบอย่างที่ดีด้านสุขภาพ แต่เนื่องจากโรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วงต้องการตรวจสอบความพร้อมของโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วงเพื่อสามารถคงสภาพทองในการรับการประเมิน จึงได้นำแนวทางการประเมินการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ 10 องค์ประกอบ มาประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง จังหวัดลำพูนต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งประเมินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง จังหวัดลำพูน ตามแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ของกรมอนามัย 10 องค์ประกอบ ดังนี้

ตารางที่ 3.1 กรอบแนวทางการประเมินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง

ตัวชี้วัด	เกณฑ์	แหล่งข้อมูล	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล/ เครื่องมือที่ใช้
องค์ประกอบที่ 1 นโยบายของโรงเรียน			
1. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพหรือคณะทำงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร	ผ่านเกณฑ์รูปрикขององค์ประกอบที่ 1 นโยบายของโรงเรียน ในระดับ 4 ดังนี้ 1. มีคณะทำงาน 3 ใน 5 มาจากประชาชน	- คำสั่งแต่งตั้ง - ประกาศของโรงเรียน	- ตรวจสอบเอกสารหลักฐานต่างๆ เช่น คำสั่งแต่งตั้ง หรือประกาศของโรงเรียน ฯลฯ

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	เกณฑ์	แหล่งข้อมูล	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล/ เครื่องมือที่ใช้
<p>2. โรงเรียนมีนโยบายส่งเสริมสุขภาพที่ครอบคลุม 9 ประเด็น คือ การส่งเสริมสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาพนักเรียน การเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหาสุขภาพ การพัฒนาพฤติกรรมตามสุขบัญญัติแห่งชาติ การคุ้มครองผู้บริโภคในโรงเรียน การส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพแก่นักเรียน บุคลากรของโรงเรียนและชุมชน โดยมีโรงเรียนเป็นศูนย์กลาง การส่งเสริมสุขภาพจิตและเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยง การพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้านสุขภาพโดยมีผู้เรียนเป็นสำคัญ การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาสุขภาพนักเรียน บุคลากรในโรงเรียนและชุมชน</p>	<p>2. มีนโยบายครอบคลุม 9 ประเด็น</p>	<p>- เอกสารนโยบายของโรงเรียนด้านส่งเสริมสุขภาพ</p>	<p>- ตรวจสอบเอกสารนโยบายด้านส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนด้วยตารางตรวจสอบรายการ</p>
<p>3. มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมรองรับนโยบายส่งเสริมสุขภาพ</p>	<p>3. มีแผนงานรองรับนโยบายครบ 9 ประเด็น</p>	<p>- แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา - แผนปฏิบัติการประจำปี</p>	<p>- ตรวจสอบจากแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการโครงการกิจกรรมด้วยตารางตรวจสอบรายการ</p>

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	เกณฑ์	แหล่งข้อมูล	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล/ เครื่องมือที่ใช้
4. บุคลากรในโรงเรียนทราบนโยบายที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ	4. บุคลากรในโรงเรียนทุกคนทราบนโยบาย	- สอบถามบุคลากรในโรงเรียน	- ให้นักบุคลากรตอบแบบสอบถามเรื่องนโยบายและรวบรวมกลับคืนเพื่อสรุปผล
5. ผู้ปกครองทราบนโยบายหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ	5. ผู้ปกครองทราบนโยบายร้อยละ 60 ขึ้นไป	- สอบถามผู้ปกครอง 51 คน	- ให้ผู้ปกครองตอบแบบสอบถามเรื่องนโยบายและรวบรวมกลับคืนเพื่อสรุปผล
6. นักเรียนทราบนโยบายหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ	6. นักเรียนทราบนโยบายร้อยละ 80 ขึ้นไป	- สอบถามนักเรียนชั้น ป. 4 - ม.3 จำนวน 51 คน	- ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามเรื่องนโยบายและรวบรวมกลับคืนเพื่อสรุปผล
องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการในโรงเรียน			
1. มีการจัดทำโครงการส่งเสริมสุขภาพอย่างเป็นระบบ	ผ่านเกณฑ์รูปрикขององค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการในโรงเรียน ในระดับ 4 ดังนี้ 1. มีโครงการที่จัดทำอย่างเป็นระบบ 1 โครงการ	- สอบถามผู้บริหาร - เอกสารโครงการ อื่นๆ	- ให้ผู้บริหารตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับโครงการ - ตรวจสอบแผนงานโครงการเอกสารอื่นๆ ดูว่ามีการจัดทำอย่างเป็นระบบกี่โครงการ

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	เกณฑ์	แหล่งข้อมูล	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล/ เครื่องมือที่ใช้
2. มีคณะทำงานรับผิดชอบในแต่ละโครงการส่งเสริมสุขภาพ ประกอบด้วย ครู นักเรียน และผู้ปกครองหรือองค์กรในชุมชน	2. มีคณะทำงานประกอบด้วย ครู นักเรียน ผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ชุมชน 1 โครงการ	- สอบถามผู้บริหาร - เอกสารโครงการอื่นๆ	- ให้ผู้บริหารตอบแบบสอบถาม - ตรวจสอบแผนงานโครงการเอกสารอื่นๆ
3. มีผู้นำนักเรียนส่งเสริมสุขภาพปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่	3. มีผู้นำนักเรียนสัดส่วน 2 ใน 3 ผ่านการอบรม	- สอบถามผู้บริหาร - อร.14 - บันทึกการปฏิบัติงาน	- ให้ผู้บริหารตอบแบบสอบถาม - ตรวจสอบเอกสารการปฏิบัติงานผู้นำนักเรียนตามหน้าที่
4. โครงการส่งเสริมสุขภาพมีการนิเทศ/ติดตามโดยระบบของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง มีสรุปผลการนิเทศและมีการนำผลการนิเทศไปใช้พัฒนางาน	4. มีการนิเทศ/ติดตามโครงการอย่างเป็นระบบ สัดส่วน 2 ใน 3 ขึ้นไป	- สอบถามผู้บริหาร - บันทึกผลการนิเทศ/ติดตามของโรงเรียน	- ให้ผู้บริหารตอบแบบสอบถาม - ตรวจสอบเอกสารการนิเทศ/ติดตามโดยระบบของโรงเรียน
5. มีการประเมินโครงการส่งเสริมสุขภาพ	5. มีการประเมินโครงการส่งเสริมสุขภาพ	- สอบถามผู้บริหาร - บันทึกผลการประเมิน	- ให้ผู้บริหารตอบแบบสอบถาม - ตรวจสอบเอกสารต่างๆ ดูว่ามีโครงการที่โครงการที่มีการประเมินผล (ถ้าตรวจสอบระหว่างการดำเนินการให้ใช้ผลย้อนหลัง 1 ปีการศึกษา)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	เกณฑ์	แหล่งข้อมูล	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล/ เครื่องมือที่ใช้
องค์ประกอบที่ 3 โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน			
1. โครงการที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพเกิดจากการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน	ผ่านเกณฑ์รูปрикขององค์ประกอบที่ 3 โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชนในระดับ 4 ดังนี้ 1. มีโครงการเกิดจากการมีส่วนร่วมของชุมชน	- แผนงาน/ โครงการ - รายงาน สรุปผลการดำเนินงาน	- ตรวจสอบแผนงานโครงการเอกสารอื่นๆ ดูว่าชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมจำนวนกี่โครงการ
2. ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการอย่างเป็นระบบอย่างน้อย 1 โครงการระบบ 5 ขั้นตอนคือ 1) ร่วมวิเคราะห์ปัญหา 2) ร่วมวางแผน 3) ร่วมดำเนินการ 4) ร่วมตรวจสอบ(ประเมินภายใน) 5) ร่วมแก้ไขพัฒนาปรับปรุง	2. ชุมชนมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ 5 ขั้นตอน	- แผนงาน/ โครงการ - รายงาน สรุปผลการดำเนินงาน - บันทึกการประชุม	- ตรวจสอบแผนงานโครงการเอกสารอื่นๆ ดูว่าชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบครบทุกขั้นตอนหรือไม่
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อโครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน	3. นักเรียนพึงพอใจร้อยละ 80 ขึ้นไป	- สอบถามนักเรียนชั้นป. 4-ม.3 จำนวน 51 คน	- ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ และรวบรวมกลับคืนเพื่อสรุปผล
4. ประชาชนมีความพึงพอใจต่อโครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน	4. ประชาชนพึงพอใจร้อยละ 60 ขึ้นไป	- สอบถามผู้ปกครอง 51 คน	- ให้ผู้ปกครองตอบแบบสอบถามเรื่องความพึงพอใจและรวบรวมกลับคืนเพื่อสรุปผล

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	เกณฑ์	แหล่งข้อมูล	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล/ เครื่องมือที่ใช้
องค์ประกอบที่ 4 การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ			
1. มาตรฐานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม ในโรงเรียน	ผ่านเกณฑ์รูปрикของ องค์ประกอบที่ 4 การจัด สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อ สุขภาพในระดับ 4 ดังนี้ 1. ผ่านมาตรฐานทุกข้อ	ผลการสำรวจ สุขาภิบาล สิ่งแวดล้อม ตามแบบ สำรวจ	ใช้แบบสำรวจ มาตรฐานสุขาภิบาล สิ่งแวดล้อมใน โรงเรียน
2. การเกิดอุบัติเหตุจากสิ่งแวดล้อม ในโรงเรียนจนไม่สามารถมาเรียน ได้	2. ไม่มีอุบัติเหตุในโรงเรียนจนมา เรียนไม่ได้	- รายงานการ เกิดอุบัติเหตุ ของนักเรียน (ย้อนหลัง 1 ปี)	- ตรวจสอบจำนวน นักเรียนที่เกิด อุบัติเหตุจาก สิ่งแวดล้อมใน โรงเรียนจนไม่ สามารถมาเรียนได้
3. ภาชนะขังน้ำในโรงเรียนไม่มี ลูกน้ำ	3. ภาชนะขังน้ำไม่มีลูกน้ำ ร้อยละ 100	เฉลี่ยจากผล การสำรวจ ย้อนหลัง 3 ครั้ง	- ตรวจสอบเอกสาร การสำรวจแหล่ง ลูกน้ำอย่างน้อย 3 ครั้ง
4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อ บรรยากาศภายในโรงเรียน	4. นักเรียนพึงพอใจต่อบรรยากาศ ร้อยละ 70 ขึ้นไป	- สอบถาม นักเรียนชั้น ป. 4 –ม.3 จำนวน 51 คน	- ให้นักเรียนตอบ แบบสอบถามเรื่อง ความพึงพอใจและ รวบรวมกลับคืนเพื่อ สรุปผล

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	เกณฑ์	แหล่งข้อมูล	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล/ เครื่องมือที่ใช้
องค์ประกอบที่ 5 บริการอนามัยโรงเรียน			
1. นักเรียนชั้น ป.1 – ป.4 ได้รับการตรวจสุขภาพโดยบุคลากรสาธารณสุขอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	ผ่านเกณฑ์รัฐบริคของ องค์ประกอบที่ 5 บริการอนามัย โรงเรียนในระดับ 4 ดังนี้ 1. นักเรียนชั้น ป.1 – ป.4 ทุกคน ได้รับการตรวจสุขภาพโดย บุคลากรสาธารณสุขอย่างน้อยปี ละ 1 ครั้ง	- อร.14 - สศ. 3	- สำรวจจำนวน นักเรียนที่ได้รับการ ตรวจสุขภาพโดย บุคลากรสาธารณสุข
2. นักเรียนชั้น ป.5 – ม.3 ตรวจ สุขภาพด้วยตนเองภาคเรียนละ 1 ครั้ง	2. นักเรียนชั้น ป.5 – ม.3 ทุกคน ตรวจสุขภาพด้วยตนเอง ภาคเรียนละ 1 ครั้ง	- อร.14 - แบบบันทึก การตรวจ สุขภาพด้วย ตนเอง	- สำรวจจำนวน นักเรียนที่ได้รับการ ตรวจสุขภาพด้วย ตนเอง
3. นักเรียนชั้น ป.1 – ม.3 ได้รับการ ทดสอบสายตาปีละ 1 ครั้ง	3. นักเรียนชั้น ป.1 – ม.3 ทุกคน ได้รับการทดสอบสายตา ปีละ 1 ครั้ง	- อร.14 - สศ. 3	- สำรวจจำนวน นักเรียนที่ได้รับการ ทดสอบสายตาโดย บุคลากรสาธารณสุข หรือครู
4. นักเรียนชั้น ป.1 ได้รับการ ทดสอบการได้ยินอย่างง่าย	4. นักเรียนชั้น ป.1 ทุกคนได้รับ การทดสอบการได้ยินอย่างง่าย	- อร.14 - สศ. 3	- สำรวจจำนวน นักเรียนที่ทดสอบการ ได้ยินโดยบุคลากร สาธารณสุขหรือครู

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	เกณฑ์	แหล่งข้อมูล	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล/ เครื่องมือที่ใช้
5. นักเรียนชั้น ป.1 – ป.6 ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปากโดยบุคลากรสาธารณสุขหรือครูอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	5. นักเรียนชั้น ป.1 – ป.6 ทุกคนได้รับการตรวจสุขภาพช่องปากโดยบุคลากรสาธารณสุขหรือครูอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	- อร.14 - สศ. 3	- สํารวจจํานวนนักเรียนที่รับการตรวจสุขภาพช่องปากโดยบุคลากรสาธารณสุขหรือครู
6. นักเรียนชั้น ป.1 – ป.6 ไม่มีฟันแท้ผุ	7. นักเรียนชั้น ป.1 – ป.6 ทุกคนไม่มีฟันแท้ผุ	- อร.14 - สศ. 3	- สํารวจจํานวนนักเรียนที่ได้รับการตรวจและรักษาด้านทันตสุขภาพ
7. นักเรียนชั้น ป.1 – ป.6 ไม่มีภาวะเหงือกอักเสบ	7. นักเรียนชั้น ป.1 – ป.6 ทุกคนไม่มีภาวะเหงือกอักเสบ	- อร.14 - สศ. 3	- สํารวจจํานวนนักเรียนที่ไม่มีภาวะเหงือกอักเสบ
8. นักเรียนชั้น ป.1 ได้รับวัคซีนป้องกันหัด หัดเยอรมัน คางทูม (MMR)	8. นักเรียนชั้น ป.1 ได้รับวัคซีนป้องกันหัด หัดเยอรมัน คางทูม (MMR) ร้อยละ 95 ขึ้นไป	- อร.14 - สศ. 3	- สํารวจจํานวนนักเรียนชั้น ป.1 และนักเรียนใหม่ที่ได้รับวัคซีน (MMR)
9. นักเรียนชั้น ป.1 ที่ไม่เคยได้รับวัคซีนป้องกันวัณโรค (BCG) มาก่อนหรือไม่มีประวัติแน่ชัดและไม่มีรอยแผลเป็นต้องได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันวัณโรค 1 ครั้ง	9. นักเรียนชั้น ป.1 ต้องได้รับวัคซีนป้องกันวัณโรค (BCG) ทุกคน	- อร.14 - สศ. 3	- สํารวจจํานวนนักเรียนชั้น ป.1 และนักเรียนใหม่ที่ได้รับวัคซีน (BCG)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	เกณฑ์	แหล่งข้อมูล	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล/ เครื่องมือที่ใช้
10. นักเรียนชั้น ป.1 ที่ไม่เคยได้รับวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ บาดทะยัก ไอกรน (DTP) และวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอ (OPV) หรือเคยได้รับน้อยกว่า 5 ครั้งต้องได้รับวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ บาดทะยัก ไอกรน (DTP) และวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอ (OPV) ตามเงื่อนไข	10. นักเรียนชั้น ป.1 ทุกคนที่ไม่เคยได้รับวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ บาดทะยัก ไอกรน (DTP) และวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอ (OPV) หรือเคยได้รับน้อยกว่า 5 ครั้งต้องได้รับวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ บาดทะยัก ไอกรน (DTP) และวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอ (OPV) ตามเงื่อนไข	- อร.14 - สศ. 3	- สำรวจจำนวนนักเรียนชั้น ป.1 และนักเรียนใหม่ที่ได้รับวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ บาดทะยัก ไอกรน (DTP) และวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอ (OPV) ครบ 5 ครั้ง
11. นักเรียนชั้น ป.6 ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ บาดทะยัก (DT) กระตุ้น	11. นักเรียนชั้น ป.6 ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ บาดทะยัก (DT) กระตุ้น ร้อยละ 95 ขึ้นไป	- อร.14 - สศ. 3	- ตรวจสอบนักเรียนชั้น ป.6 ที่ได้ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ บาดทะยัก (DT) กระตุ้น
12. นักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพ (เช่น เหา พยาธิ ฯลฯ) ได้รับการรักษา	12. นักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพทุกคน (เช่น เหา พยาธิ ฯลฯ) ได้รับการรักษา	- สอบถามนักเรียนชั้น ป. 4 – ม. 3 จำนวน 51 คน	- ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามเรื่องปัญหาสุขภาพที่ได้รับการรักษาและรวบรวมกลับคืนเพื่อสรุปผล
13. นักเรียนที่เจ็บป่วยเกินขอบเขตการบริการของห้องพยาบาล (เช่นภาวะโลหิตจาง คอพอก ฟันผุ โรคในช่องปาก ฯลฯ) ได้รับการส่งต่อเพื่อการรักษา	13. นักเรียนที่เจ็บป่วยเกินขอบเขตการบริการของห้องพยาบาลทุกคน ได้รับการส่งต่อเพื่อการรักษา	- แบบบันทึกรายชื่อนักเรียนเจ็บป่วยได้รับการส่งต่อเพื่อรักษา	- ตรวจสอบจำนวนนักเรียนที่เจ็บป่วยเกินขอบเขตการบริการของห้องพยาบาลได้รับการส่งต่อ

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	เกณฑ์	แหล่งข้อมูล	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล/ เครื่องมือที่ใช้
องค์ประกอบที่ 6 สุขศึกษาในโรงเรียน			
1. นักเรียนเคยได้รับการฝึกทักษะ เรื่องการรักษาความสะอาดของร่างกาย การล้างมือ การเลือกซื้ออาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย การไม่รับประทานอาหารที่มีสารอันตราย การหลีกเลี่ยงสารเสพติด การป้องกันอุบัติเหตุ การหลีกเลี่ยงการพนัน การเที่ยวกลางคืน การจัดการอารมณ์ของตนเอง ความปลอดภัยในชีวิต และการดูแลสุขภาพจิตทางเพศ	ผ่านเกณฑ์รูปрикขององค์ประกอบที่ 6 สุขศึกษาในโรงเรียนในระดับ 4 ดังนี้ -นักเรียนร้อยละ 80 ขึ้นไป ได้รับการฝึกทักษะชีวิต เรื่องการรักษาความสะอาดของร่างกาย การล้างมือ การเลือกซื้ออาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย การไม่รับประทานอาหารที่มีสารอันตราย การหลีกเลี่ยงสารเสพติด การป้องกันอุบัติเหตุ การหลีกเลี่ยงการพนัน การเที่ยวกลางคืน การจัดการอารมณ์ของตนเอง ความปลอดภัยในชีวิต และการดูแลสุขภาพจิตทางเพศ	- สอบถามนักเรียนชั้น ป.4 – ม.3 จำนวน 51 คน	- ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามเรื่องสุขศึกษาในโรงเรียน และรวบรวมกลับคืนเพื่อสรุปผล
2. มีกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพในโรงเรียน (เช่น เสี่ยงตามสาย การรณรงค์ ป้ายนิเทศ แจกเอกสาร ฯลฯ)	2. มีกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพในโรงเรียน 3 กิจกรรมขึ้นไป	- โครงการและบันทึกกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพ	- ตรวจสอบบันทึกกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพในโรงเรียน
3. นักเรียนชั้น ป. 1-ป.6 แปร่งฟันหลังอาหารทุกวัน ด้วยยาสีฟันผสมฟลูออไรด์	3. นักเรียนทุกคนแปรงฟันหลังอาหารทุกวันด้วยยาสีฟันผสมฟลูออไรด์	- สอบถามนักเรียนชั้น ป.4 ขึ้นไป - สังเกต สถานที่อุปกรณ์แปรงฟัน	- ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามเรื่องการแปรงฟัน และรวบรวมกลับคืนเพื่อสรุปผล

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	เกณฑ์	แหล่งข้อมูล	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล/ เครื่องมือที่ใช้
4. นักเรียนทุกชั้นไม่เป็นเหา	4. นักเรียนทุกคนไม่เป็นเหา	- นักเรียนหญิง ทุกคน	- ตรวจสอบนักเรียนหญิง ทุกคน
องค์ประกอบที่ 7 โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย			
1. นักเรียนชั้น ป.1 ขึ้นไปมีส่วนสูงตามเกณฑ์อายุอยู่ในเกณฑ์ดีตามเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของกรมอนามัย (2542)	ผ่านเกณฑ์รูบริคขององค์ประกอบที่ 7 โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัยในระดับ 4 ดังนี้ 1. นักเรียนมีส่วนสูงตามเกณฑ์อายุร้อยละ 95 ขึ้นไป	- อร.14 - รายงานการเจริญเติบโตของนักเรียน	- ตรวจสอบจำนวนนักเรียนชั้น ป.1 ขึ้นไปที่มีส่วนสูงตามเกณฑ์อายุอยู่ในเกณฑ์ดี
2. นักเรียนชั้น ป.1 ขึ้นไปมีน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูงอยู่ในเกณฑ์ดี (สมส่วน)	2. นักเรียนมีน้ำหนักต่อส่วนสูงอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ 85 ขึ้นไป	- อร.14 - รายงานการเจริญเติบโตของนักเรียน	- ตรวจสอบจำนวนนักเรียนชั้น ป.1 ขึ้นไปที่มีน้ำหนักตามเกณฑ์อายุอยู่ในเกณฑ์ดี
3. นักเรียนที่พบว่ามีความพิการเจริญเติบโตผิดปกติได้รับการแก้ไข	3. นักเรียนทุกคนที่พบว่ามีความพิการเจริญเติบโตผิดปกติได้รับการแก้ไข	- โครงการหรือวิธีแก้ไข	- ตรวจสอบรายชื่อนักเรียนทุพโภชนาที่ได้รับแก้ไข
4. นักเรียนชั้น ป.1 ขึ้นไปได้รับยาเม็ดเสริมธาตุเหล็ก 1 เม็ด (60 มิลลิกรัม) ต่อสัปดาห์	4. นักเรียนชั้น ป.1 ขึ้นไปทุกคนได้รับยาเม็ดเสริมธาตุเหล็ก 1 เม็ด (60 มิลลิกรัม) ต่อสัปดาห์	- โครงการและกิจกรรมของโรงเรียน	- บันทึกรายชื่อนักเรียนที่ได้รับยาเม็ดเสริมธาตุเหล็ก
5. นักเรียนได้รับการตรวจภาวะขาดสารไอโอดีน (โดยวิธีคล้ำคอ) ปีละ 1 ครั้ง	5. นักเรียนทุกคนได้รับการตรวจภาวะขาดสารไอโอดีน (โดยวิธีคล้ำคอ) ปีละ 1 ครั้ง	- อร.14 - สส. 3	- ตรวจสอบจำนวนนักเรียนที่ได้ตรวจภาวะขาดสารไอโอดีน
6. นักเรียนได้รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ทุกวัน	6. นักเรียนทุกคนได้รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ทุกวัน	- สอบถามนักเรียน ป.4 – ม.3 จำนวน 51 คน	- ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามและรวบรวมกลับคืนเพื่อสรุปผล

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	เกณฑ์	แหล่งข้อมูล	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล/ เครื่องมือที่ใช้
7. นักเรียน ป.1 – ป.6 ได้ดื่มนมทุกวัน (ยกเว้นนักเรียนที่มีภาวะโภชนาการเกิน)	7. นักเรียน ป.1 – ป.6 ทุกคนได้ดื่มนมทุกวัน (ยกเว้นนักเรียนที่มีภาวะโภชนาการเกิน)	- สอบถามนักเรียน ป.4 จำนวน 20 คน	- ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามเรื่องการดื่มนม และรวบรวมกลับคืนเพื่อสรุปผล
8. นักเรียนมีความรู้ในการเลือกรับประทานอาหารที่มีคุณค่าหลัก โภชนาการและความปลอดภัย	8. นักเรียนทุกคนมีความรู้ในการเลือกรับประทานอาหารที่มีคุณค่าหลัก โภชนาการและความปลอดภัย	- สอบถามนักเรียน ป.4 – ม.3 จำนวน 51 คน	- ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามเรื่องการเลือกรับประทานอาหาร และรวบรวมกลับคืนเพื่อสรุปผล
9. การจำหน่ายอาหารที่มีผลเสียต่อสุขภาพ (เช่น ทอฟฟี่ น้ำอัดลม ขนมกรุบกรอบ ฯลฯ)	9. ไม่มีการจำหน่ายอาหารที่มีผลเสียต่อสุขภาพ (เช่น ทอฟฟี่ น้ำอัดลม ขนมกรุบกรอบ ฯลฯ)	- สํารวจสภาพจริง	- ผู้ประเมินสํารวจโรงอาหารเพื่อดูว่าจำหน่ายอาหารที่มีผลเสียต่อสุขภาพหรือไม่
10. มาตรฐานสุขาภิบาลอาหารของโรงอาหารในโรงเรียน	10. ผ่านมาตรฐานสุขาภิบาลอาหารของโรงอาหารในโรงเรียนทุกข้อ	- ผลการสํารวจสุขาภิบาลอาหารในโรงเรียน	ตรวจสอบผลการสํารวจมาตรฐานสุขาภิบาลอาหารในโรงเรียน
องค์ประกอบที่ 8 การออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ			
1. มีสถานที่และอุปกรณ์ออกกำลังกายที่อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน	ผ่านเกณฑ์รูปрикขององค์ประกอบที่ 8 การออกกำลังกาย กีฬา นันทนาการ ในระดับ 4 ดังนี้ 1. มีทั้งสถานที่และอุปกรณ์ออกกำลังกายที่อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน	- สอบถามครูพลศึกษา - สังเกตสภาพจริง	- ให้ครูพลศึกษาตอบแบบสอบถาม - ตรวจสอบสถานที่และอุปกรณ์ออกกำลังกายพร้อมใช้งานไม่ชำรุดจนเป็นอันตราย

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	เกณฑ์	แหล่งข้อมูล	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล/ เครื่องมือที่ใช้
2. จัดกิจกรรมออกกำลังกาย สำหรับนักเรียน และ/หรือ ประชาชน	ออกกำลังกายอย่างน้อย 30 นาที ต่อวัน และ 3 วันต่อสัปดาห์	- สอบถามครู พลศึกษา - บันทึกการจัด กิจกรรม	- ให้ครูพลศึกษาตอบ แบบสอบถาม - เอกสารบันทึกการจัด กิจกรรม
3. มีชมรม/ชุมนุม/กลุ่มจัด กิจกรรมออกกำลังกาย กีฬา นันทนาการใน โรงเรียน	3. มี 1 ชมรม/ชุมนุม/กลุ่มจัด กิจกรรมออกกำลังกาย กีฬา นันทนาการใน โรงเรียนขึ้นไป	- บันทึกของ ชมรม/ชุมนุม/ กลุ่ม	- เอกสารบันทึกการจัด กิจกรรมของชมรม/ ชุมนุม/กลุ่มจัดกิจกรรม ออกกำลังกาย กีฬา นันทนาการใน โรงเรียน
4. นักเรียนได้รับการทดสอบ สมรรถภาพทางกายอย่างน้อยปี ละ 1 ครั้งตามเกณฑ์การทดสอบ ที่ได้รับการยอมรับ	4. นักเรียนทุกคนได้รับการ ทดสอบสมรรถภาพทางกาย อย่างน้อยปีละ 1 ครั้งตามเกณฑ์ การทดสอบที่ได้รับการยอมรับ	- สอบถาม นักเรียน - รายงานผล สมรรถภาพทาง กาย	- ให้นักเรียนตอบ แบบสอบถาม - จำนวนนักเรียนจาก เอกสารการทดสอบ สมรรถภาพทางกาย
5. นักเรียนมีสมรรถภาพทางกาย ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน	5. นักเรียนมีสมรรถภาพทาง กายผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ร้อยละ 60 ขึ้นไป	- รายงานผลการ ทดสอบ สมรรถภาพทาง กาย	- จำนวนนักเรียนจาก เอกสารบันทึก การทดสอบสมรรถภาพ ทางกายย้อนหลัง 1 ปีการศึกษา
6. ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่ไม่ ผ่านเกณฑ์ทดสอบสมรรถภาพ และติดตามความก้าวหน้า	6. ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนทุก คนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ทดสอบ สมรรถภาพและติดตาม ความก้าวหน้า	- สอบถาม นักเรียน - บันทึก สมรรถภาพทาง กายสำหรับผู้ไม่ ผ่านการทดสอบ	- ให้นักเรียนตอบ แบบสอบถาม - รายชื่อนักเรียนที่ต้อง จัดให้มีการเสริมสร้าง สมรรถภาพ ทางกาย

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	เกณฑ์	แหล่งข้อมูล	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล/ เครื่องมือที่ใช้
องค์ประกอบที่ 9 การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม			
1. ครูประจำชั้นคัดกรองและสามารถระบุนักเรียนที่มีปัญหาได้	ผ่านเกณฑ์ระบุบริบทขององค์ประกอบที่ 9 การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคมในระดับ 4 ดังนี้ 1. ครูประจำชั้นทุกคน คัดกรองและระบุนักเรียนที่มีปัญหาได้	- สอบถามครูประจำชั้น - รายงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	- ให้ครูประจำชั้นตอบแบบสอบถาม - ตรวจสอบเอกสารจากรายงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2. นักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงได้รับการเฝ้าระวังและช่วยเหลือเบื้องต้น	2. นักเรียนทุกคนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงได้รับการเฝ้าระวังและช่วยเหลือเบื้องต้น	- สมุดบันทึกระบบดูแลนักเรียนประจำชั้นเรียนต่างๆ	- ตรวจสอบจากเอกสารรายชื่อนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงที่ได้รับการเฝ้าระวังและช่วยเหลือ
3. นักเรียนที่มีปัญหาเกินขีดความสามารถของโรงเรียนได้รับการส่งต่อ	3. นักเรียนทุกคนที่มีปัญหาเกินขีดความสามารถของโรงเรียนได้รับการส่งต่อ	- สมุดบันทึกระบบดูแลนักเรียนประจำชั้นเรียนต่างๆ	- ตรวจสอบจากเอกสารรายชื่อนักเรียนที่มีปัญหาเกินขีดความสามารถของโรงเรียนได้รับการส่งต่อ
4. นักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงและได้รับการช่วยเหลือหรือส่งต่อ ได้รับการติดตามจากครู	4. นักเรียนทุกคนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงและได้รับการช่วยเหลือหรือส่งต่อได้รับการติดตามจากครู	- สมุดบันทึกระบบดูแลนักเรียนประจำชั้นเรียนต่างๆ	- ตรวจสอบจากเอกสารที่มีรายชื่อนักเรียนที่ได้รับการส่งต่อได้รับการติดตามจากครู
5. นักเรียนสามารถปรึกษาเพื่อน/พ่อแม่/ญาติพี่น้อง/ครูทุกครั้งที่มีปัญหา	5. นักเรียนทุกคนสามารถปรึกษาเพื่อน/พ่อแม่/ญาติพี่น้อง/ครูทุกครั้งที่มีปัญหา	- สอบถามนักเรียนชั้น ป.4 - ม.3 จำนวน 51 คน	- ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามและรวบรวมกลับคืนเพื่อสรุปผล

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	เกณฑ์	แหล่งข้อมูล	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล/ เครื่องมือที่ใช้
องค์ประกอบที่ 10 การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน			
1. บุคลากรในโรงเรียนมีการประเมินสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	ผ่านเกณฑ์รูปрикขององค์ประกอบที่ 10 การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน ในระดับ 4 ดังนี้ 1. 3 ใน 4 ของบุคลากรในโรงเรียนมีการประเมินสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	- สอบถามบุคลากรทุกคน - ผลการตรวจสุขภาพประจำปี	- ใ้บุคลากรทุกคนตอบแบบสอบถามและรวบรวมกลับคืนเพื่อสรุปผล
2. บุคลากรได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องสุขภาพ อย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง (จากทุกแหล่งข้อมูล เช่น โทรทัศน์ เสียงตามสาย ฯลฯ)	2. บุคลากรทุกคนได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องสุขภาพ อย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง	- สอบถามบุคลากรทุกคน	- ใ้บุคลากรทุกคนตอบแบบสอบถามและรวบรวมกลับคืนเพื่อสรุปผล
3. การสูบบุหรี่ในบริเวณโรงเรียน	3. ไม่มีการสูบบุหรี่ในบริเวณโรงเรียน	- สํารวจสภาพจริง - มาตรการป้องกันการสูบบุหรี่	-จากการประเมินสภาพจริงและบันทึกผลการใช้มาตรการป้องกันการสูบบุหรี่
4. โรงเรียนมีมาตรการป้องกันการสูบบุหรี่ในโรงเรียน (เช่น ติดป้ายห้าม ตรวจสอบพฤติกรรม ฯลฯ)	4. โรงเรียนมีมาตรการป้องกันการสูบบุหรี่ในโรงเรียน	- สอบถามนักเรียนชั้น ป.4 ขึ้นไป	- ใ้นักเรียนตอบแบบสอบถามและรวบรวมกลับคืนเพื่อสรุปผล
5. การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในบริเวณ โรงเรียน	5. ไม่มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียน	- สอบถามนักเรียนชั้น ป.4 ขึ้นไป	
6. บุคลากรในโรงเรียนร่วมกิจกรรมด้านส่งเสริมสุขภาพที่จัดขึ้นตามแผนงานของโรงเรียน		- สอบถามบุคลากรทุกคน	- ใ้บุคลากรทุกคนตอบแบบสอบถามและรวบรวมกลับคืนเพื่อสรุปผล

รายละเอียดวิธีดำเนินการประเมินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง จังหวัดลำพูน เพื่อประเมินการดำเนินงาน ตามแนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ของกรมอนามัย 10 องค์ประกอบ ประกอบด้วย

1. ผู้ให้ข้อมูลในการประเมิน

ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้บริหาร โรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง จำนวน 1 คน ครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง จำนวน 10 คน นักเรียน โรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วงจำนวน 51 คน ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วงจำนวน 51 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 113 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง นอกจากนี้ข้อมูลในการประเมินได้จากเอกสาร/หลักฐานต่างๆ ได้แก่

- 1) คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน
- 2) เอกสารนโยบายของ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
- 3) แผนปฏิบัติการประจำปี/โครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวกับโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง
- 4) อร.14 ปีการศึกษา 2555
- 5) บันทึกการปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนส่งเสริมสุขภาพ
- 6) บันทึกผลการนิเทศ/ติดตามของโรงเรียน
- 7) บันทึกผลการสำรวจสุขภาพสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน
- 8) บันทึกผลการสำรวจสุขภาพอาหาร
- 9) บันทึกการตรวจสุขภาพในบัตรสุขภาพ สศ.3
- 10) รายงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 11) บันทึกชุมนุมกีฬาและการออกกำลังกาย
- 12) บันทึกการเฝ้าระวังทันตสุขภาพ
- 13) บันทึกการเฝ้าระวังภาวะโภชนาการ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน โครงการส่งเสริมสุขภาพ โรงเรียนบ้านส่องคอม่วง จังหวัดลำพูน ปีการศึกษา 2555 ภายใต้อำนาจ 10 องค์ประกอบในครั้งนี้อยู่ประกอบด้วยแบบสอบถามที่จัดทำโดยสำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย และแบบบันทึกข้อมูลของผู้ประเมินสร้างเพิ่ม ดังนี้

2.1 แบบสอบถามที่จัดทำโดยสำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข เป็นเครื่องมือที่เป็นเอกสาร มีวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล คือ การเก็บข้อมูลจากเอกสารของโรงเรียน และการสอบถามโดยใช้แบบสอบถามซึ่งมีลักษณะตามองค์ประกอบดังนี้

2.1.1 องค์ประกอบที่ 1 แบบสอบถามเรื่องนโยบายเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน 1 ฉบับ จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1. สำหรับนักเรียนมี 3 ข้อย่อย คือ 1) ถามเกี่ยวกับชั้นที่กำลังศึกษา 2) ถามว่าทราบนโยบายหรือไม่ ถ้าทราบให้เขียนคำตอบลงใน 3) ว่ามีอะไรบ้าง ข้อ 2. สำหรับผู้ปกครองนักเรียนมี 2 ข้อย่อย คือ 1) ถามว่าทราบนโยบายหรือไม่ ถ้าทราบให้เขียนคำตอบลงใน 2) ว่ามีอะไรบ้าง ข้อ 3. สำหรับครูและบุคลากรอื่นๆ มี 2 ข้อย่อย คือ 1) ถามว่าทราบนโยบายหรือไม่ ถ้าทราบให้เขียนคำตอบลงใน 2) ว่ามีอะไรบ้าง

2.1.2 องค์ประกอบที่ 2 แบบสอบถามเรื่องการบริหารจัดการในโรงเรียน 1 ฉบับ ถามเกี่ยวกับการจัดทำแผนงาน/โครงการส่งเสริมสุขภาพ การจัดองค์กร การนิเทศ/ติดตาม การประเมินผล จำนวน 5 ข้อ โดยให้เขียนคำตอบลงในแบบสอบถาม

2.1.3 องค์ประกอบที่ 3 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อโครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน 1 ฉบับสำหรับนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน เป็นแบบมาตราประมาณค่า 3 ระดับ ได้แก่ มาก (3) ปานกลาง (2) น้อย (1) จำนวน 5 ข้อ

2.1.4 องค์ประกอบที่ 4 แบบบันทึกสถิติการเกิดอุบัติเหตุ แบบบันทึกสรุปการสำรวจลูกน้ำยุงลาย และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อบรรยากาศภายในโรงเรียน 1 ฉบับ สำหรับนักเรียน จำนวน 2 ข้อ ข้อ 1. ถามเกี่ยวกับชั้นที่กำลังศึกษา ข้อ 2. คำถามเกี่ยวกับความรู้สึกต่อโรงเรียน เป็นแบบมาตราประมาณค่า 3 ระดับ ได้แก่ มาก (3) ปานกลาง (2) น้อย (1) จำนวน 6 ข้อย่อย

2.1.5 องค์ประกอบที่ 5 แบบบันทึกจำนวนนักเรียนที่ได้รับการตรวจสุขภาพด้านต่างๆ แบบบันทึกสถิติการใช้ห้องพยาบาลของนักเรียน แบบบันทึกการลาป่วยของนักเรียน และแบบสอบถามเกี่ยวกับบริการอนามัยโรงเรียน 1 ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่ให้เลือกลงเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ตอบว่า ใช่/ไม่ใช่ จำนวน 1 ข้อ

2.1.66 องค์ประกอบที่ 6 แบบสอบถามเรื่องสุขศึกษาในโรงเรียน 1 ฉบับสำหรับนักเรียนจำนวน 10 ข้อ ให้เลือกใส่เครื่องหมาย ✓ โดยข้อ 1-9 ในช่อง เคย/ไม่เคย ข้อ 10 ถามเกี่ยวกับการแปร่งฟัน ให้เลือกตอบว่า ใช่/ไม่ใช่

2.1.7 องค์ประกอบที่ 7 แบบบันทึกจำนวนนักเรียนที่ได้รับการตรวจสุขภาพ และแบบสอบถามเกี่ยวกับโภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย 1 ฉบับ จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 เป็นแบบสอบถามความรู้ในการเลือกรับประทานอาหาร สำหรับนักเรียน เป็นแบบให้เขียนคำตอบชื่ออาหารที่ควรรับประทานและไม่ควรรับประทานอย่างละ 5 ชื่อพร้อมให้เหตุผลประกอบลงในช่องว่าง ข้อ 2 เป็นแบบสอบถามการรับประทานอาหาร 1 ฉบับ สำหรับนักเรียน จำนวน 5 ข้อ โดยข้อ 1-5 เป็นแบบตารางชื่ออาหาร 5 หมู่ให้นักเรียนเลือกใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องเพื่อแสดงว่าใน 1 สัปดาห์นักเรียนได้รับประทานอาหารครบ 5 หมู่

2.1.8 องค์ประกอบที่ 8 แบบบันทึกการทดสอบสมรรถภาพทางกาย และแบบสอบถามเกี่ยวกับการออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ 1 ฉบับ จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 สำหรับครูพลานามัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานที่ อุปกรณ์ออกกำลังกาย และการจัดกิจกรรมออกกำลังกาย โดยให้เลือกใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง ใช่/ไม่ใช่ จำนวน 5 ข้อย่อย ข้อ 2 สำหรับนักเรียน เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการติดตามนักเรียนที่มีสมรรถภาพทางกายต่ำกว่าเกณฑ์ โดยให้เลือกใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง ใช่/ไม่ใช่ จำนวน 1 ข้อย่อย

2.1.9 องค์ประกอบที่ 9 แบบสอบถามเรื่องการให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม 1 ฉบับ จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 สำหรับครูประจำชั้น เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการคัดกรองนักเรียน โดยให้เลือกใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง ใช่/ไม่ใช่ จำนวน 4 ข้อย่อย ข้อ 2 สำหรับนักเรียน เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบุคคลที่นักเรียนสามารถปรึกษาได้ โดยให้เลือกใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง ใช่/ไม่ใช่ จำนวน 1 ข้อย่อย

2.1.10 องค์ประกอบที่ 10 แบบสอบถามเรื่องการส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียนมี 1 ฉบับ จำนวน 2 ข้อ เป็นแบบสอบถามที่ให้เลือกใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง ใช่/ไม่ใช่ ได้แก่ ข้อ 1 สำหรับบุคลากรในโรงเรียน จำนวน 3 ข้อย่อย ข้อ 2 สำหรับนักเรียน เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ ดื่มสุรา ในสถานศึกษา จำนวน 2 ข้อย่อย

2.2 แบบบันทึกข้อมูลผู้ประเมินสร้างแบบบันทึกข้อมูล เพื่อใช้รวบรวมข้อมูลเบื้องต้นจากสภาพจริงของโรงเรียน ภายใต้อ 10 องค์ประกอบของการดำเนินงาน ตามแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ได้แก่

2.2.1 แบบบันทึกการทดสอบสมรรถภาพทางกายของนักเรียน ปีการศึกษา 2555

2.2.2 แบบบันทึกการลาป่วยของนักเรียน ปีการศึกษา 2555

2.2.3 แบบบันทึกสถิติการใช้ห้องพยาบาลของนักเรียน ปีการศึกษา 2555

2.2.4 แบบบันทึกสถิติการเกิดอุบัติเหตุของนักเรียน ปีการศึกษา 2555

2.2.5 แบบบันทึกการสำรวจแหล่งลูกน้ำยุงลาย

2.2.6 แบบบันทึกจำนวนนักเรียนที่ได้รับการตรวจสุขภาพด้วยตนเองและโดยเจ้าหน้าที่อนามัย และแบบบันทึกน้ำหนัก ส่วนสูงของนักเรียน

2.2.7 แบบบันทึกจำนวนนักเรียนที่ได้รับการตรวจสุขภาพด้านต่างๆ โดยเจ้าหน้าที่อนามัย/ครู ที่สรุปจากอร.14/สศ.3/จากสภาพจริง

2.3 การหาคุณภาพเครื่องมือ

2.3.1 แบบสอบถามที่จัดทำโดยสำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข นำมาหาความเที่ยงแบบความสอดคล้องของผลการประเมินจากผู้ประเมิน 2 คน โดยมาคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ได้ดำเนินการดังนี้

1) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับแนวทางในการประเมิน เช่น คู่มือการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับผู้ประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ และเกณฑ์มาตรฐานการประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพสำหรับโรงเรียนประถม และ มัธยมศึกษา ฉบับปรับปรุง

2) ประสานขอความร่วมมือจากครูโรงเรียนศรีดอนตัน ปัจจุบันเรียนร่วมกับโรงเรียนบ้าน อ่องกอม่วงซึ่งเคยปฏิบัติงานในหน้าที่เกี่ยวกับอนามัยโรงเรียนมาร่วมในการประเมินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนบ้านอ่องกอม่วง ซึ่งแจ้งแนวทางการประเมินให้ครูผู้ร่วมประเมินจนกระทั่งเข้าใจตรงกัน และสามารถประเมินตามแนวทางการประเมินได้

3) ประสานขออนุญาตโรงเรียนวัดสันคะยอม จังหวัดลำพูนเพื่อทดลองใช้เครื่องมือด้วยสำเนาสำหรับการประเมินทั้งหมดจำนวน 2 ชุดนำไปให้ครูผู้ร่วมประเมินดำเนินการประเมิน 1 ชุด และผู้ประเมินดำเนินการเอง 1 ชุด กำหนดเวลาประเมินระหว่างวันที่ 18 – 22 กุมภาพันธ์ 2556

4) นำผลการประเมินที่ได้มากำหนดให้ชุดของครูผู้ร่วมประเมินเป็นชุดคะแนน X และชุดของผู้ประเมินเป็นชุดคะแนน Y มาหาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ดังนี้ (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์ 2546 : 84)

$$r_{xy} = \frac{N\sum XY - \sum X\sum Y}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy}	แทน ความเที่ยงของเครื่องมือประเมินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
$\sum X$	แทน ผลรวมของคะแนนของผู้ประเมินคนที่ 1
$\sum Y$	แทน ผลรวมของคะแนนของผู้ประเมินคนที่ 2
N	แทน จำนวนองค์ประกอบตามแนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ได้ค่าความเที่ยงของเครื่องมือประเมินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เท่ากับ 0.98 แสดงว่าเครื่องมือมีคุณภาพมีค่าความเที่ยงค่อนข้างสูง สามารถนำไปใช้ประเมินได้

2.3.2 เครื่องมือที่ผู้ประเมินสร้างขึ้นเพิ่มเติมจากเอกสารของโรงเรียนเพื่อรวบรวม ข้อมูลของแต่ละองค์ประกอบ และได้นำมาหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ดังนี้

1) กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบบันทึกที่ต้องการสร้าง
 2) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวทางในการประเมิน เช่น คู่มือการเก็บ รวบรวมข้อมูลสำหรับผู้ประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ และเกณฑ์มาตรฐานการประเมินโรงเรียน ส่งเสริมสุขภาพสำหรับโรงเรียนประถม และ มัธยมศึกษา ฉบับปรับปรุง

3) ร่างแบบบันทึกที่ต้องการใช้เพิ่มเติมจากเอกสารของโรงเรียนในแต่ละ องค์ประกอบจำนวน 7 ฉบับนำไปขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความ สอดคล้องระหว่างแบบบันทึกกับเนื้อหาของตัวชี้วัดขององค์ประกอบและโครงสร้างของงาน อนามัยโรงเรียนแล้วนำไปแก้ไขตามคำแนะนำ

4) นำแบบบันทึกที่ได้แก้ไขแล้ว 7 ฉบับสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล โดย นำไปใช้ร่วมกับเครื่องมือของสำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ประเมินดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยประสานงานกับผู้บริหาร ครูและ บุคลากรในโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครองมีรายละเอียดการเก็บข้อมูล ด้วยแบบประเมิน โรงเรียน ส่งเสริมสุขภาพ 10 องค์ประกอบของสำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (รายละเอียดตามภาคผนวก) ในระหว่างวันที่ 1- 15 มีนาคม 2556 ตามแนวดังนี้

- 3.1 เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารของโรงเรียน โดยขอความร่วมมือผู้รับผิดชอบ
- 3.2 แจกแบบสอบถามกับแหล่งข้อมูลตามจำนวน และชี้แจงแนวทางการตอบ แบบสอบถาม รวมทั้งเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง
- 3.3 เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสุ่มตรวจสอบนักเรียน

3.4 เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตสภาพจริง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินครั้งนี้เป็นการประเมินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพซึ่งผู้ประเมินได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ด้วยความถี่ ร้อยละ วิเคราะห์เนื้อหา拿来เปรียบเทียบกับเกณฑ์รูบริกที่กำหนดไว้ และนำผลที่ได้มาแปลผลเปรียบเทียบกับเกณฑ์ของกรมอนามัยตามเนื้อหาและแนวทางของแต่ละองค์ประกอบ รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ง

ตารางที่ 3.2 เกณฑ์การประเมินการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจำแนกตามองค์ประกอบ

องค์ประกอบที่	คะแนนตามมาตรฐาน กรมอนามัย	ระดับคะแนน ของเกณฑ์รูบริก	ผลการประเมิน
องค์ประกอบที่ 1	41 คะแนนขึ้นไป	4	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก
นโยบายของโรงเรียน	36 – 40 คะแนน	3	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดี
คะแนนเต็ม 55 คะแนน	30 – 35 คะแนน	2	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นพื้นฐาน
	0 – 29 คะแนน	1	ควรพัฒนาต่อไป
องค์ประกอบที่ 2 การบริหาร	38 คะแนนขึ้นไป	4	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก
จัดการในโรงเรียน	33 – 37 คะแนน	3	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดี
คะแนนเต็ม 50 คะแนน	28 – 32 คะแนน	2	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นพื้นฐาน
	0 – 27 คะแนน	1	ควรพัฒนาต่อไป
องค์ประกอบที่ 3 โครงการร่วม	38 คะแนนขึ้นไป	4	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก
ระหว่างโรงเรียนและชุมชน	33 – 37 คะแนน	3	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดี
คะแนนเต็ม 50 คะแนน	28 – 32 คะแนน	2	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นพื้นฐาน
	6 – 27 คะแนน	1	ควรพัฒนาต่อไป
องค์ประกอบที่ 4 การจัด	45 คะแนนขึ้นไป	4	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก
สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อ	39 – 44 คะแนน	3	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดี
สุขภาพ	33 – 38 คะแนน	2	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นพื้นฐาน
คะแนนเต็ม 60 คะแนน	3 – 32 คะแนน	1	ควรพัฒนาต่อไป

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

องค์ประกอบที่	คะแนนตามมาตรฐาน กรมอนามัย	ระดับคะแนน ของเกณฑ์รูบริก	ผลการประเมิน
องค์ประกอบที่ 5 บริการอนามัย โรงเรียน	30 คะแนนขึ้นไป	4	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก
	26 – 29 คะแนน	3	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดี
คะแนนเต็ม 39 คะแนน	22 – 25 คะแนน	2	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นพื้นฐาน
	9 – 21 คะแนน	1	ควรพัฒนาต่อไป
องค์ประกอบที่ 6 สุขศึกษาใน โรงเรียน	31 คะแนนขึ้นไป	4	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก
	27 – 30 คะแนน	3	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดี
คะแนนเต็ม 42 คะแนน	23 – 26 คะแนน	2	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นพื้นฐาน
	10 – 22 คะแนน	1	ควรพัฒนาต่อไป
องค์ประกอบที่ 7 โภชนาการและ อาหารที่ปลอดภัย	43 คะแนนขึ้นไป	4	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก
	37 – 42 คะแนน	3	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดี
คะแนนเต็ม 57 คะแนน	31 – 36 คะแนน	2	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นพื้นฐาน
	8 – 30 คะแนน	1	ควรพัฒนาต่อไป
องค์ประกอบที่ 8 การออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ	34 คะแนนขึ้นไป	4	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก
	29 – 33 คะแนน	3	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดี
คะแนนเต็ม 45 คะแนน	25 – 28 คะแนน	2	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นพื้นฐาน
	0 – 24 คะแนน	1	ควรพัฒนาต่อไป
องค์ประกอบที่ 9 การให้ คำปรึกษาและสนับสนุนทาง สังคม	26 คะแนนขึ้นไป	4	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก
	23 – 25 คะแนน	3	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดี
คะแนนเต็ม 35 คะแนน	19 – 22 คะแนน	2	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นพื้นฐาน
	1 – 18 คะแนน	1	ควรพัฒนาต่อไป
องค์ประกอบที่ 10 การส่งเสริม สุขภาพบุคลากรในโรงเรียน	30 คะแนนขึ้นไป	4	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก
	26 – 29 คะแนน	3	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดี
คะแนนเต็ม 40 คะแนน	22 – 25 คะแนน	2	ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นพื้นฐาน
	0 – 21 คะแนน	1	ควรพัฒนาต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินครั้งนี้ มุ่งประเมิน โครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง จังหวัดลำพูน ตามแนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของกรมอนามัย 10 องค์ประกอบ ประกอบด้วย

องค์ประกอบที่ 1 นโยบายของ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการใน โรงเรียน

องค์ประกอบที่ 3 โครงการร่วมระหว่าง โรงเรียนและชุมชน

องค์ประกอบที่ 4 การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ

องค์ประกอบที่ 5 บริการอนามัยโรงเรียน

องค์ประกอบที่ 6 สุขศึกษาใน โรงเรียน

องค์ประกอบที่ 7 โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย

องค์ประกอบที่ 8 การออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ

องค์ประกอบที่ 9 การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม

องค์ประกอบที่ 10 การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรใน โรงเรียน

4.1 ผลการประเมินโครงการ องค์ประกอบที่ 1 นโยบายของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ผลการประเมิน โครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง องค์ประกอบที่ 1 จาก 6 ตัวบ่งชี้ได้คะแนนรวม 45 คะแนน จากคะแนนเต็ม 55 คะแนน ผ่านเกณฑ์การประเมินขั้นต่ำมาก รายละเอียดดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ผลการประเมินโครงการ องค์ประกอบที่ 1 นโยบายของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้
1. โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพหรือคณะทำงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรซึ่งประกอบด้วยครู นักเรียน ผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและผู้แทนองค์กรในชุมชน	คณะกรรมการ 9 คนจากทั้งหมด 15 คนมาจากประชาชนและองค์กรในชุมชน	5	5
2. โรงเรียนมีนโยบายส่งเสริมสุขภาพครอบคลุม 9 ประเด็น ได้แก่ 1) การส่งเสริมสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาพ 2) การเฝ้าระวังและแก้ปัญหาสุขภาพ 3) การพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพตามสุขบัญญัติแห่งชาติ 4) การคุ้มครองผู้บริโภคในโรงเรียน 5) การส่งเสริมให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางออกกำลังกาย 6) การส่งเสริมสุขภาพจิต และเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยง 7) การพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้านสุขภาพโดยมีผู้เรียนเป็นสำคัญ 8) การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน 9) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาสุขภาพนักเรียน บุคลากรและชุมชน	มีนโยบายครอบคลุม 9 ประเด็น ได้แก่ -การจัดสภาพแวดล้อม -การเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพ -พัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ -การดูแลด้านการบริโภค -ส่งเสริมการออกกำลังกาย -ส่งเสริมและเฝ้าระวังสุขภาพจิต -การเรียนรู้ด้านสุขภาพ -ส่งเสริมสุขภาพบุคลากร -การมีส่วนร่วมของชุมชน	10	10
3. มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมรองรับนโยบายส่งเสริมสุขภาพ	-โครงการบูรณาการหลักประกันสุขภาพของเทศบาลตำบลมะเขือแจ้ -โครงการตรวจสุขภาพประจำปีของบุคลากร -ชุมชนสิ่งแวดล้อม ชุมชนกีฬา -ชุมชนอนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรม -กิจกรรมอื่นๆ เช่นอาหารกลางวัน เฝ้าระวังภาวะโภชนาการ เฝ้าระวังทันตสุขภาพ กิจกรรมร่วมระหว่าง อสม. กับโรงเรียน เช่น ฟันหมอกว๊าน -การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนวิชา สุขศึกษา	10	10

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้
4. บุคลากรในโรงเรียนทราบนโยบายหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ	บุคลากรทุกคนในโรงเรียนทราบนโยบายส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน	10	10
5. ผู้ปกครองทราบนโยบายหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ	ผู้ปกครองทราบนโยบายส่งเสริมสุขภาพ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 59	10	5
6. นักเรียนทราบนโยบายหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ	นักเรียนทราบนโยบายส่งเสริมสุขภาพ จำนวน 40 คนคิดเป็นร้อยละ 78	10	5
รวมคะแนนที่ได้		55	45
ผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมิน ขึ้นดีมาก			

4.2 ผลการประเมินโครงการ องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการในโรงเรียน

ผลการประเมิน โครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนบ้านส่องกอม่วง องค์ประกอบที่ 2 จาก 5 ตัวชี้วัด ได้คะแนนเต็ม 50 คะแนน ผ่านเกณฑ์การประเมิน ขึ้นดีมาก รายละเอียดดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ผลการประเมินโครงการ องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการในโรงเรียน

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้
1. โรงเรียนมีการจัดทำโครงการส่งเสริมสุขภาพอย่างเป็นระบบ	มีการจัดทำโครงการส่งเสริมสุขภาพอย่างเป็นระบบ 3 โครงการ	15	15
2. มีคณะทำงานรับผิดชอบในแต่ละโครงการส่งเสริมสุขภาพประกอบด้วย ครู นักเรียน และผู้ปกครอง/เจ้าหน้าที่สาธารณสุข/องค์กรในชุมชน	มีคณะทำงานรับผิดชอบที่ประกอบด้วยครู นักเรียน และผู้ปกครองหรือองค์กรในชุมชน 3 โครงการ	5	5

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้
3. มีผู้นำนักเรียนส่งเสริมสุขภาพ ปฏิบัติงานตาม บทบาทหน้าที่	มีผู้นำนักเรียนส่งเสริมสุขภาพ ปฏิบัติงานตามหน้าที่ จำนวน 25 คน	10	10
4. โครงการส่งเสริมสุขภาพ มีการนิเทศ/ติดตาม โดย ระบบของโรงเรียนต่อเนื่อง มีสรุปผลการนิเทศ และมี การนำผลการนิเทศไปใช้พัฒนางาน	มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินโดย ระบบของโรงเรียน สรุปผลการ นิเทศและมีการนำผลการนิเทศไป ใช้พัฒนางานอย่างต่อเนื่อง	10	10
5. มีการประเมิน โครงการส่งเสริมสุขภาพและ โครงการด้านสุขภาพอื่นๆ	มีการประเมิน โครงการส่งเสริม สุขภาพโดยระบบของโรงเรียน	10	10
รวมคะแนนที่ได้		50	50
ผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมิน ขึ้นดีมาก			

3. ผลการประเมิน โครงการ องค์กรประกอบที่ 3 โครงการร่วมระหว่าง โรงเรียนและชุมชน
ผลการประเมิน โครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนบ้านส่องกอม่วง
องค์กรประกอบที่ 3 จาก 4 ตัวชี้วัด ได้คะแนนรวม 38 คะแนน จากคะแนนเต็ม 50 คะแนน ผ่านเกณฑ์
การประเมิน ขึ้นดีมาก รายละเอียดดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ผลการประเมิน โครงการ องค์กรประกอบที่ 3 โครงการร่วมระหว่าง โรงเรียนและชุมชน

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้
1. โรงเรียนมีการจัดทำโครงการที่เกี่ยวกับสุขภาพเกิด จากการมีส่วนร่วมระหว่าง โรงเรียนและชุมชน	โรงเรียนบ้านส่องกอม่วงมีการจัดทำ โครงการที่เกี่ยวกับสุขภาพเกิดจากการ มีส่วนร่วมระหว่าง โรงเรียนและชุมชน จำนวน 3 โครงการ จาก 5 โครงการ	15	10

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้
2. ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการอย่างเป็นระบบ 5 ขั้นตอนอย่างน้อย 1 โครงการ ได้แก่ 1) ร่วมวิเคราะห์สภาพและสาเหตุของปัญหา 2) ร่วมวางแผน 3) ร่วมดำเนินการ 4) ร่วมตรวจสอบทบทวน (ประเมินภายใน) 5) ร่วมแก้ไขพัฒนาปรับปรุง	ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ อย่างเป็นระบบยกเว้นขั้นตอนการ ประเมินภายใน	15	12
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อโครงการร่วมระหว่าง โรงเรียนและชุมชน	นักเรียนทุกคนมีความพึงพอใจต่อ โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและ ชุมชนร้อยละ 88	10	10
4. ประชาชนมีความพึงพอใจต่อโครงการร่วมระหว่าง โรงเรียนและชุมชน	ประชาชนมีความพึงพอใจต่อ โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและ ชุมชน คิดเป็น ร้อยละ 58.8	10	6
รวมคะแนนที่ได้		50	38
ผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมิน ขั้นดีมาก			

4.4 ผลการประเมินโครงการ องค์ประกอบที่ 4 การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อ

สุขภาพ

ผลการประเมิน โครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โรงเรียนบ้านอ่องกอม่วง
องค์ประกอบที่ 4 จาก 4 ตัวชี้วัด ได้คะแนนรวม 50 คะแนน จากคะแนนเต็ม 60 คะแนน ผ่านเกณฑ์
การประเมิน ขั้นดีมาก รายละเอียดดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ผลการประเมินโครงการ องค์ประกอบที่ 4 การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อ
สุขภาพ

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้
1. โรงเรียนผ่านมาตรฐานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน	โรงเรียนผ่านมาตรฐานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนทุกข้อ	30	30
2. การเกิดอุบัติเหตุจากสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนจนไม่สามารถมาเรียนได้	เกิดอุบัติเหตุจากสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนจนไม่สามารถมาเรียนได้ ร้อยละ 1.96	10	5
3. ภาชนะขังน้ำในโรงเรียนไม่มีลูกน้ำ	ภาชนะขังน้ำในโรงเรียนไม่มีลูกน้ำ ร้อยละ 96	10	5
4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อบรรยากาศภายในโรงเรียน	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อบรรยากาศภายในโรงเรียน ร้อยละ 74.51	10	10
รวมคะแนนที่ได้		60	50
ผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมิน ขึ้นดีมาก			

4.5 ผลการประเมินโครงการ องค์ประกอบที่ 5 บริการอนามัยโรงเรียน

ผลการประเมินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง องค์ประกอบที่ 5 จาก 13 ตัวชี้วัด ได้คะแนนรวม 37 คะแนน จากคะแนนเต็ม 39 คะแนน ผ่านเกณฑ์การประเมิน ขึ้นดีมาก รายละเอียดดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ผลการประเมินโครงการ องค์ประกอบที่ 5 บริการอนามัยโรงเรียน

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้
1. นักเรียนชั้น ป.1 – ป.4 ได้รับการตรวจสอบสุขภาพโดยบุคลากรสาธารณสุขปีละ 1 ครั้ง	นักเรียนชั้น ป.1 – ป.4 ทุกคนได้รับการตรวจสอบสุขภาพโดยบุคลากรสาธารณสุขปีละ 1 ครั้ง	3	3
2. นักเรียนชั้น ป.5 – ม.3 ได้ตรวจสอบสุขภาพด้วยตนเองภาคเรียนละ 1 ครั้ง	นักเรียนชั้น ป.5 – ม.3 ทุกคนตรวจสอบสุขภาพด้วยตนเองภาคเรียนละ 1 ครั้ง	3	2

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้
3. นักเรียนได้รับการทดสอบสายตา และการได้ยิน อย่างง่าย ปีละ 1 ครั้ง	นักเรียนทุกคนได้รับการทดสอบ สายตา และการได้ยินอย่างง่าย ปีละ 1 ครั้ง	3	3
4. นักเรียนได้รับการทดสอบการได้ยินอย่างง่าย ปีละ 1 ครั้ง	นักเรียนทุกคนได้รับการทดสอบ การได้ยินอย่างง่าย ปีละ 1 ครั้ง	3	3
5. นักเรียนชั้น ป.1 – ป.6 ได้รับการตรวจสุขภาพช่อง ปากโดยบุคลากรสาธารณสุขหรือครู	นักเรียนชั้น ป.1 – ป.6 ได้รับการ ตรวจสุขภาพช่องปากโดยบุคลากร สาธารณสุขหรือครูปีละ 2 ครั้ง	3	3
6. นักเรียนชั้น ป.1 – ป. 6 ไม่มีฟันแท้ผุ	นักเรียนชั้น ป.1 – ป. 6 ไม่มีฟันแท้ ผุ	3	2
7. นักเรียนชั้น ป.1 – ป. 6 ไม่มีภาวะเหงือกอักเสบ	นักเรียนชั้น ป.1 – ป. 6 ไม่มีภาวะ เหงือกอักเสบ	3	3
8. นักเรียนชั้น ป.1 ได้รับวัคซีนป้องกันหัด หัดเยอรมัน คางทูม (MMR)	นักเรียนชั้น ป.1 ทุกคนได้รับวัคซีน ป้องกันหัด หัดเยอรมัน คางทูม	3	3
9. นักเรียนชั้น ป. 1 ที่ไม่เคยรับวัคซีนป้องกันวัณโรค (BCG) มาก่อน ไม่มีประวัติ ไม่มีแผลเป็นต้องรับการ ฉีดวัคซีน BCG 1 ครั้ง	นักเรียนชั้น ป. 1 ที่ไม่เคยรับวัคซีน ป้องกันวัณโรคมาก่อน ไม่มีประวัติ ไม่มีแผลเป็นได้รับการฉีดวัคซีน 1 ครั้ง	3	3
10. นักเรียนชั้น ป. 1 ที่ไม่เคยรับวัคซีนป้องกันโรคค อตีบ บาดทะยัก ไอกรน (DTP) และวัคซีนป้องกันโรค โปลิโอ (OPV) หรือเคยได้รับน้อยกว่า 5 ครั้งต้องได้รับ ตามเงื่อนไข	นักเรียนชั้น ป. 1 ที่ไม่เคยรับวัคซีน ป้องกันโรคคอตีบ บาดทะยัก ไอ กรน และวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอ หรือเคยได้รับน้อยกว่า 5 ครั้งได้รับ ตามเงื่อนไข	3	3
11. นักเรียนชั้น ป.6 ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคค อตีบ บาดทะยัก (DT) กระตุ่น	นักเรียนชั้น ป.6 ทุกคนได้รับการ ฉีดวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ บาดทะยัก กระตุ่น	3	3
12. นักเรียนที่มีปัญหาด้านสุขภาพ (เช่น มีเหา มีไข ปวดท้อง ฯลฯ) ได้รับการรักษา	นักเรียนทุกคนที่มีปัญหาด้าน สุขภาพ (เช่น มีเหา มีไข ปวดท้อง ฯลฯ)ได้รับการรักษา	3	3

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้
13. นักเรียนที่เจ็บป่วยเกินขอบเขตการบริการของห้องพยาบาล (เช่นภาวะโลหิตจาง คอพอก ฟันผุ โรคในช่องปาก ฯลฯ) ทุกคนได้รับการส่งต่อเพื่อการรักษา	นักเรียนที่เจ็บป่วยเกินขอบเขตการบริการของห้องพยาบาล (เช่นภาวะโลหิตจาง คอพอก ฟันผุ โรคในช่องปาก ฯลฯ) ทุกคนได้รับการส่งต่อเพื่อการรักษา	3	3
รวมคะแนนที่ได้		39	37
ผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมิน ขึ้นดีมาก			

4.6 ผลการประเมินโครงการ องค์ประกอบที่ 6 สุขศึกษาในโรงเรียน

ผลการประเมิน โครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนบ้านอ่องกอม่วง องค์ประกอบที่ 6 จาก 4 ตัวชี้วัด ได้คะแนนรวม 37 คะแนน จากคะแนนเต็ม 42 คะแนน ผ่านเกณฑ์การประเมิน ขึ้นดีมาก รายละเอียดดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ผลการประเมิน โครงการ องค์ประกอบที่ 6 สุขศึกษาในโรงเรียน

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้
1. นักเรียนเคยได้รับการฝึกทักษะในเรื่องต่อไปนี้	นักเรียนเคยได้ฝึกทักษะในเรื่อง		
1.1 การรักษาความสะอาดของร่างกาย	การรักษาความสะอาดของร่างกาย	3	3
1.2 การล้างมือ	นักเรียนเคยได้ฝึกทักษะเรื่องการล้างมือ	3	3
1.3 การเลือกซื้ออาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย	นักเรียนเคยได้ฝึกทักษะในเรื่องการเลือกซื้ออาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย	3	2
1.4 การไม่รับประทานอาหารที่มีสารอันตราย	นักเรียนเคยได้ฝึกทักษะในเรื่องการไม่รับประทานอาหารที่มีสารอันตราย	3	3
1.5 การหลีกเลี่ยงสารเสพติด	นักเรียนเคยได้ฝึกทักษะในเรื่องการหลีกเลี่ยงสารเสพติด	3	2
1.6 การป้องกันอุบัติเหตุ	นักเรียนเคยได้ฝึกทักษะในเรื่องการป้องกันอุบัติเหตุ	3	3

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้
1.7 การหลีกเลี่ยงการพนัน การเที่ยวกลางคืน	นักเรียนเคยได้ฝึกทักษะในเรื่อง การหลีกเลี่ยงการพนัน การเที่ยวกลางคืน	3	3
1.8 การจัดการอารมณ์ของตนเอง	นักเรียนเคยได้ฝึกทักษะในเรื่อง การจัดการอารมณ์ของตนเอง	3	2
1.9 ความปลอดภัยในชีวิต และการถูกล่วง ละเมิดทางเพศ การหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ ก่อนวัยอันควร	นักเรียนเคยได้ฝึกทักษะในเรื่อง ความ ปลอดภัยในชีวิต การถูกล่วงละเมิดทาง เพศ หลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัย	3	3
2. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้าน สุขภาพในโรงเรียน (เช่น เสียขตามสาย การ รณรงค์ ป้ายนิเทศ นิทรรศการ แจกเอกสาร ฯลฯ)	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ ด้านสุขภาพในโรงเรียน เป็นประจำ ต่อเนื่อง	5	5
3. นักเรียนชั้น ป. 1-ป.6 แปร่งฟันหลังอาหารทุก วันด้วยยาสีฟันผสมฟลูออไรด์	นักเรียนทุกคนชั้น ป. 1-ป.6 แปร่งฟัน หลังอาหารทุกวัน	5	5
4. นักเรียนทุกชั้นไม่เป็นเหา	นักเรียนเป็นเหา ร้อยละ 9.80	5	2
รวมคะแนนที่ได้		42	37
ผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมิน ขึ้นดีมาก			

4.7 ผลการประเมินโครงการ องค์กรประกอบที่ 7 โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย

ผลการประเมิน โครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง
องค์กรประกอบที่ 7 จาก 10 ตัวชี้วัด ได้คะแนนรวม 54 คะแนน จากคะแนนเต็ม 57 คะแนน ผ่าน
เกณฑ์การประเมิน ขึ้นดีมาก รายละเอียดดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ผลการประเมินโครงการ องค์ประกอบที่ 7 โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้
1. นักเรียนมีส่วนสูงตามเกณฑ์อายุอยู่ในเกณฑ์ดีตามเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของกรมอนามัย (2542)	มีนักเรียนที่มีส่วนสูงตามเกณฑ์อายุอยู่ในเกณฑ์ดีตามเกณฑ์ของกรมอนามัย (2542) ร้อยละ 87	3	2
2. นักเรียนมีน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูงอยู่ในเกณฑ์ดี (สมส่วน)	มีนักเรียนที่มีน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูงอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ 88	3	3
3. นักเรียนที่พบว่ามีความผิดปกติของการเจริญเติบโตผิดปกติได้รับการแก้ไข	นักเรียนทุกคนที่พบว่ามีความผิดปกติของการเจริญเติบโตผิดปกติได้รับการแก้ไข	3	3
4. นักเรียนชั้น ป.1 ขึ้นไปได้รับยาเม็ดเสริมธาตุเหล็ก 1 เม็ด (60มก.) ต่อสัปดาห์	นักเรียนชั้น ป.1 ขึ้นไปทุกคนได้รับยาเม็ดเสริมธาตุเหล็ก	3	2
5. นักเรียนได้รับการตรวจภาวะขาดสารไอโอดีน (โดยวิธีคล้ำคอ) ปีละ 1 ครั้ง	นักเรียนทุกคนได้รับการตรวจภาวะขาดสารไอโอดีน ปีละ 1 ครั้ง	3	3
6. นักเรียนได้รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ทุกวัน	นักเรียนทุกคนได้รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ทุกวัน	3	3
7. นักเรียน ป.1 – ป.6 ได้ดื่มนมทุกวัน (ยกเว้นนักเรียนที่มีภาวะโภชนาการเกิน)	นักเรียน ป.1 – ป.6 ทุกคนได้ดื่มนมทุกวัน	3	3
8. นักเรียนมีความรู้ในการเลือกรับประทานอาหารที่มีคุณค่าถูกหลักโภชนาการและความปลอดภัย	นักเรียนมีความรู้ในการเลือกรับประทานอาหาร	3	2
9. การจำหน่ายอาหารที่มีผลเสียต่อสุขภาพ (เช่น ทอฟฟี่ น้ำอัดลม ขนมกรุบกรอบ ฯลฯ)	ไม่มีการจำหน่ายอาหารที่มีผลเสียต่อสุขภาพ	3	3
10. มาตรฐานสุขาภิบาลอาหารของโรงอาหารในโรงเรียนผ่านมาตรฐานทุกข้อ (30ข้อ)	โรงเรียนผ่านมาตรฐานทุกข้อ	30	30
รวมคะแนนที่ได้		57	54
ผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมิน ขึ้นดีมาก			

4.8 ผลการประเมินโครงการ องค์ประกอบที่ 8 การออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ

ผลการประเมินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนบ้านอ่องกอม่วง องค์ประกอบที่ 8 จาก 6 ตัวชี้วัด ได้คะแนนรวม 40 คะแนน จากคะแนนเต็ม 45 คะแนน ผ่านเกณฑ์การประเมิน ขึ้นดีมาก รายละเอียดดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ผลการประเมินโครงการ องค์กรประกอบที่ 8 การออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้
1. โรงเรียนมีสถานที่และอุปกรณ์ออกกำลังกายที่อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน	มีทั้งสถานที่และอุปกรณ์ออกกำลังกายที่อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน	5	5
2. มีการจัดกิจกรรมออกกำลังกายสำหรับนักเรียนและ/หรือประชาชน	มีการจัดกิจกรรมออกกำลังกายสำหรับนักเรียน และ/หรือประชาชน สัปดาห์ละ 3 วันๆ ละไม่ถึง 30 นาที	10	5
3. มีชมรม/ชุมนุม/กลุ่มจัดกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬา นันทนาการ ใน โรงเรียน	มีชมรม/ชุมนุม/กลุ่มจัดกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬา นันทนาการในโรงเรียน	5	5
4. นักเรียนทุกคนได้รับการทดสอบสมรรถภาพทางกาย	นักเรียนทุกคนได้รับการทดสอบสมรรถภาพทางกายปีละ 2 ครั้ง	10	10
5. นักเรียนมีสมรรถภาพทางกายผ่านเกณฑ์มาตรฐานกรมพลศึกษา	นักเรียนมีสมรรถภาพทางกายผ่านเกณฑ์กรมพลศึกษา ร้อยละ 90	10	10
6. ให้คำปรึกษา จัดกิจกรรมเสริมและติดตามบันทึกความก้าวหน้าแก่นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ทดสอบสมรรถภาพทางกาย	ให้คำปรึกษา จัดกิจกรรมเสริมและติดตามบันทึกความก้าวหน้าแก่นักเรียนทุกคนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ทดสอบสมรรถภาพทางกาย	5	5
รวมคะแนนที่ได้		45	40
ผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมิน ขึ้นดีมาก			

4.9 ผลการประเมินโครงการ องค์กรประกอบที่ 9 การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทาง

สังคม

ผลการประเมินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง องค์กรประกอบที่ 9 จาก 5 ตัวชี้วัด ได้คะแนนรวม 28 คะแนน จากคะแนนเต็ม 35 คะแนน ผ่านเกณฑ์การประเมิน ขึ้นดีมาก รายละเอียดดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ผลการประเมินโครงการ องค์กรประกอบที่ 9 การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้
1. ครูประจำชั้นคัดกรองและสามารถระบุนักเรียนที่มีปัญหาได้ทุกครั้งที่มีปัญหา	ครูประจำชั้นทุกคนคัดกรองและสามารถระบุนักเรียนที่มีปัญหาได้ทุกครั้งที่มีปัญหา	5	5
2. นักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงได้รับการเฝ้าระวังและช่วยเหลือเบื้องต้น	นักเรียนทุกคนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงได้รับการเฝ้าระวังและช่วยเหลือเบื้องต้น	10	10
3. นักเรียนที่มีปัญหาเกินขีดความสามารถของโรงเรียนได้รับการส่งต่อ	นักเรียนทุกคนที่มีปัญหาเกินขีดความสามารถของโรงเรียนได้ส่งต่อ	5	5
4. นักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง และช่วยเหลือเบื้องต้นได้รับการติดตามจากครู	นักเรียนทุกคนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงและช่วยเหลือเบื้องต้น ได้รับการติดตามจากครู	10	5
5. นักเรียนสามารถปรึกษาเพื่อน/พ่อแม่/ญาติพี่น้อง/ครู	นักเรียนทุกคนสามารถปรึกษาเพื่อน/พ่อแม่/ญาติพี่น้อง/ครู	5	3
รวมคะแนนที่ได้		35	28
ผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมิน ขึ้นดีมาก			

4.10 ผลการประเมินโครงการ องค์กรประกอบที่ 10 การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน

ผลการประเมิน โครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนบ้านอ่องกอม่วง องค์กรประกอบที่ 10 จาก 6 ตัวชี้วัด ได้คะแนนเต็ม 40 คะแนน ผ่านเกณฑ์การประเมิน ขึ้นดีมาก รายละเอียดดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ผลการประเมินโครงการ องค์กรประกอบที่ 10 การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้
1. บุคลากรในโรงเรียนมีการประเมินสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	บุคลากรทุกคนในโรงเรียนได้ประเมินสุขภาพปีละ 1 ครั้ง	5	5
2. บุคลากรได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องสุขภาพ อย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง (จากทุกแหล่งข้อมูล เช่น โทรทัศน์ เสียงตามสาย หนังสือพิมพ์ ฯลฯ)	บุคลากรทุกคนได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องสุขภาพ อย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง (จากทุกแหล่งข้อมูล)	5	5
3. การสูบบุหรี่ในบริเวณโรงเรียน	ไม่มีการสูบบุหรี่ในบริเวณโรงเรียน	10	10
4. โรงเรียนมีมาตรการป้องกันการสูบบุหรี่ในโรงเรียน (เช่น ติดป้ายห้าม ตรวจสอบพฤติกรรม ฯลฯ)	โรงเรียนมีมาตรการป้องกันการสูบบุหรี่ในโรงเรียน	5	5
5. ไม่มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในบริเวณโรงเรียน	ไม่มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในบริเวณโรงเรียน	10	10
6. บุคลากรในโรงเรียนร่วมกิจกรรมด้านส่งเสริมสุขภาพที่จัดขึ้นตามแผนงานของโรงเรียน	บุคลากรทุกคน ในโรงเรียนร่วมกิจกรรมด้านส่งเสริมสุขภาพที่จัดขึ้นตามแผนงานของโรงเรียน	5	5
รวมคะแนนที่ได้		40	40
ผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมิน ขึ้นดีมาก			

4.11 ผลการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง

จำแนกตามองค์ประกอบ

ผลการประเมิน โครงการ โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง จำแนกตามองค์ประกอบผ่านเกณฑ์ประเมินขึ้นดีมากทุกองค์ประกอบ โดยองค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการในโรงเรียนและองค์ประกอบที่ 10 การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียนได้คะแนนเต็มรายละเอียดดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ผลการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โรงเรียนบ้านส่องคอม่วง จำแนกตามองค์ประกอบ

องค์ประกอบที่	จำนวน ตัวชี้วัด	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้	คะแนนตาม เกณฑ์รูบริค	ผลการ ประเมิน
1. นโยบายของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	6	55	45	4	ผ่านเกณฑ์ขั้นดีมาก
2. การบริหารจัดการในโรงเรียน	5	50	50	4	ผ่านเกณฑ์ขั้นดีมาก
3. โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน	4	50	38	4	ผ่านเกณฑ์ขั้นดีมาก
4. การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ	4	60	50	4	ผ่านเกณฑ์ขั้นดีมาก
5. บริการอนามัยโรงเรียน	13	39	37	4	ผ่านเกณฑ์ขั้นดีมาก
6. สุขศึกษาในโรงเรียน	4	42	37	4	ผ่านเกณฑ์ขั้นดีมาก
7. โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย	10	57	54	4	ผ่านเกณฑ์ขั้นดีมาก
8. การออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ	6	45	40	4	ผ่านเกณฑ์ขั้นดีมาก
9. การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม	5	35	28	4	ผ่านเกณฑ์ขั้นดีมาก
10. การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน	6	40	40	4	ผ่านเกณฑ์ขั้นดีมาก

จากการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โรงเรียนบ้านส่องคอม่วง จังหวัดลำพูน ตามวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อประเมินการดำเนินงานตามแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ของกรมอนามัย 10 องค์ประกอบ เมื่อนำไปเทียบกับเกณฑ์ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุขในระดับของดังนี้

- 1) ผ่านเกณฑ์การประเมินขั้นดีมากไม่น้อยกว่า 8 องค์กรประกอบ
  - 2) ไม่มีผลการประเมินต่ำกว่าขั้นพื้นฐานใน 2 องค์กรประกอบที่เหลือ
- ดังนั้นผลการประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วงผ่านเกณฑ์การประเมิน ขั้นดีมาก ทั้ง 10 องค์กรประกอบ จึงผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับทอง

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การประเมินครั้งนี้ มุ่งประเมินการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง จังหวัดลำพูน ผู้ประเมินได้สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อประเมิน โครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง จังหวัดลำพูน ตามแนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของกรมอนามัย 10 องค์ประกอบ ผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง จำนวน 1 คน ครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง จำนวน 10 คน นักเรียนโรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง จำนวน 51 คน ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง จำนวน 51 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 113 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง นอกจากนี้ข้อมูลในการประเมินได้จากเอกสาร/หลักฐาน ต่างๆ ได้แก่ เอกสารเกี่ยวกับ โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เช่น คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการหรือ คณะทำงาน นโยบายของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ บันทึกโครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวกับโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เป็นต้น

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ประกอบด้วย

1.2.1 เครื่องมือที่จัดทำโดยสำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข เป็นแบบสอบถามบุคลากรในโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครอง จำนวน 10 ฉบับ

1.2.2 แบบบันทึกข้อมูลที่ผู้ประเมินสร้างเพิ่มเพื่อใช้สำหรับรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น จากสภาพจริง จำนวน 7 ฉบับ

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการ โดยประสานงานกับผู้บริหาร ครูและบุคลากร ในโรงเรียน นักเรียนผู้ปกครอง เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลบุคคล เอกสารที่เกี่ยวข้อง และ สภาพจริง

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้ด้วยความถี่ ร้อยละ วิเคราะห์เนื้อหา拿来เปรียบเทียบกับเกณฑ์บริบทที่กำหนดไว้และนำผลที่ได้มาแปลผลเปรียบเทียบกับเกณฑ์ของกรมอนามัยตามเนื้อหาและแนวทางของแต่ละองค์ประกอบ

1.5 ผลการประเมิน โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โรงเรียนบ้านส่องคอม่วงตาม แนวทาง การดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของกรมอนามัย 10 องค์ประกอบ พบว่า

1.5.1 องค์ประกอบที่ 1 นโยบายของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด ได้คะแนน 45 คะแนน จากคะแนนเต็ม 55 คะแนน ผ่านเกณฑ์การประเมินขั้นดีมาก

1.5.2 องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการในโรงเรียน ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ได้คะแนน 50 คะแนน จากคะแนนเต็ม 50 คะแนน ผ่านเกณฑ์การประเมินขั้นดีมาก

1.5.3 องค์ประกอบที่ 3 โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ได้คะแนน 38 คะแนน จากคะแนนเต็ม 50 คะแนน ผ่านเกณฑ์การประเมินขั้นดีมาก

1.5.4 องค์ประกอบที่ 4 การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ได้คะแนน 50 คะแนน จากคะแนนเต็ม 60 คะแนน ผ่านเกณฑ์การประเมินขั้นดีมาก

1.5.5 องค์ประกอบที่ 5 บริการอนามัย ประกอบด้วย 13 ตัวชี้วัด ได้คะแนน 37 คะแนน จากคะแนนเต็ม 39 คะแนน ผ่านเกณฑ์การประเมินขั้นดีมาก

1.5.6 องค์ประกอบที่ 6 สุขศึกษาในโรงเรียน ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ได้คะแนน 37 คะแนน จากคะแนนเต็ม 42 คะแนน ผ่านเกณฑ์การประเมินขั้นดีมาก

1.5.7 องค์ประกอบที่ 7 โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย ประกอบด้วย 10 ตัวชี้วัด ได้คะแนน 54 คะแนน จากคะแนนเต็ม 57 คะแนน ผ่านเกณฑ์การประเมินขั้นดีมาก

1.5.8 องค์ประกอบที่ 8 การออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด ได้คะแนน 40 คะแนน จากคะแนนเต็ม 45 คะแนน ผ่านเกณฑ์การประเมินขั้นดีมาก

1.5.9 องค์ประกอบที่ 9 การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ได้คะแนน 28 คะแนน จากคะแนนเต็ม 35 คะแนน ผ่านเกณฑ์การประเมินขั้นดีมาก

1.5.10 องค์ประกอบที่ 10 การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด ได้คะแนน 40 คะแนน จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน ผ่านเกณฑ์การประเมินขั้นดีมาก

2. อภิปรายผล

การประเมินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง จังหวัดลำพูน มีประเด็นการอภิปรายผล ดังนี้

2.1 องค์ประกอบที่ 1 นโยบายของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพเป็นลายลักษณ์อักษรที่มาจากประชาชนและองค์กรในชุมชนมีสัดส่วน 3 ใน 5 โรงเรียนมีนโยบายและแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมรองรับนโยบายที่ครอบคลุม 9 ประเด็น บุคลากร ผู้ปกครอง และนักเรียนทราบนโยบาย ประเมินได้คะแนนรวม 45 คะแนน ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนมีการบริหารงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอย่างเป็นระบบ ทั้งในด้านการวางแผน การจัดองค์กร การนิเทศติดตามและการประเมินภายใต้การเชื่อมโยงประสานงานระหว่างบุคคล ต่างๆ ซึ่งการส่งเสริมสุขภาพ ที่เกิดจากความเห็นชอบของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียน และเป็นเครื่องนำทางการดำเนินงานที่ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ ทำให้การดำเนินงานมีความเข้มข้น ชัดเจนสอดคล้องกับ ฉวีวรรณ แซ่ซี้ (2546 : 98) กล่าวว่า นโยบายเป็นสิ่งแรกที่ทุกโรงเรียนจะต้องดำเนินการเพราะนโยบายถือว่าเป็นหลักและวิธีปฏิบัติ ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานไปสู่เป้าหมาย หากหน่วยงานใดไม่ได้กำหนดนโยบายไว้ อาจเป็นปัญหาพื้นฐานที่จะส่งผลถึงปัญหาอื่นๆ ตามไปด้วย หากหน่วยงานใดมีการกำหนดนโยบายไว้ ชัดเจนจะทำให้ทุกคนตระหนักและให้ความสำคัญมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามนโยบายนั้น

2.2 องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการในโรงเรียน

โรงเรียนมีโครงการส่งเสริมสุขภาพและมีคณะทำงานรับผิดชอบที่ประกอบด้วยครู นักเรียน และผู้ปกครองหรือองค์กรในชุมชน 3 โครงการ มีบันทึกการทำงานในหน้าที่ของผู้นำนักเรียนส่งเสริมสุขภาพมีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมิน โดยระบบของโรงเรียน สรุปผลการนิเทศและมีการนำผลการนิเทศไปใช้พัฒนางานอย่างต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ ประเมินได้คะแนนรวม 50 คะแนน ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก ซึ่งพัฒนาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ประกอบด้วย การวางแผน ดำเนินการตามแผน ตรวจสอบ ทบทวน ปรับปรุงแก้ไข พัฒนา และวงจรนี้สามารถกลับไป วางแผน ตรวจสอบ ทบทวน ปรับปรุงแก้ไข พัฒนา สอดคล้องกับสุภาพร แซ่อึ้ง (2551 : 147 - 153) ประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพกลุ่มโรงเรียนเอกชนสามัญอำเภอบางตอง จังหวัดยะลาโดยศึกษาความพร้อมด้านปัจจัยพื้นฐาน ความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงาน ประสิทธิภาพของโครงการ และศึกษาปัญหาอุปสรรค ผลการประเมินพบว่าความพร้อม

ด้านปัจจัยพื้นฐานของโครงการโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางการดำเนินงานและวัสดุอุปกรณ์อยู่ในระดับมากเพราะ โรงเรียนบริหารงานอย่างเป็นระบบ

2.3 องค์ประกอบที่ 3 โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน

โรงเรียนมีโครงการสุขภาพร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน 3 ใน 5 ของโครงการ/กิจกรรมและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการอย่างเป็นระบบยกเว้นขั้นตอนการประเมินภายใน นักเรียนทุกคนมีความพึงพอใจต่อโครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชนร้อยละ 80 ขึ้นไป ประชาชนมีความพึงพอใจต่อโครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชนร้อยละ 55 ประเมินได้คะแนนรวม 38 คะแนน ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับจงใจ จึงตระกูล (2550: 87 – 89) ประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยการประเมินสภาพการดำเนินงานและกระบวนการดำเนินงาน ตามองค์ประกอบของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ 10 องค์ประกอบ พบว่า สภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ตามองค์ประกอบของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ 10 องค์ประกอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สรุปได้ดังนี้คือ องค์ประกอบที่ 3 โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชนอยู่ในระดับมากทุกกิจกรรม และสอดคล้องกับกรมอนามัย (2554 : 9) กล่าวว่า การสร้างความสนับสนุนของชุมชนและท้องถิ่นเพื่อให้เกิดโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ผู้บริหารโรงเรียนควรชี้แจงแก่ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และประชาชนในท้องถิ่นเกี่ยวกับความสำคัญและความจำเป็นในการดำเนินงานสร้างสุขภาพ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระหว่างโรงเรียนและชุมชน

2.4 องค์ประกอบที่ 4 การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ

โรงเรียนผ่านมาตรฐานสุขภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนทุกข้อ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อบรรยากาศภายในโรงเรียน ประเมินได้คะแนนรวม 50 คะแนน ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก สอดคล้องกับ จงใจ จึงตระกูล (2550: 87 – 89) ประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยการประเมินสภาพการดำเนินงานและกระบวนการดำเนินงาน ตามองค์ประกอบของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ 10 องค์ประกอบ พบว่า สภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ตามองค์ประกอบของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ 10 องค์ประกอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สรุปได้ดังนี้คือ องค์ประกอบที่ 4 การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพอยู่ในระดับมากทุกกิจกรรม และสอดคล้องกับ สุภา ป้อมลอย (2550: 107-109) ประเมินการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่กลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สมุทรปราการ เขต 2 พบว่า ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่

เชื้อต่อสุขภาพในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากโดยบุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดบริเวณโรงเรียนให้สะอาด ร่มรื่นและสวยงาม มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด นอกจากนี้โรงเรียนยังมีการจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อความปลอดภัยต่อนักเรียนและบุคลากร เป็นไปตามแนวทางของกรมอนามัย (2547: 8) ซึ่งกล่าวว่าโรงเรียนที่มีความร่วมมือร่วมใจกันพัฒนาพฤติกรรม และสิ่งแวดล้อมให้เชื้อต่อสุขภาพอย่างสม่ำเสมอเพื่อการมีสุขภาพดีของทุกคนในโรงเรียน

2.5 องค์ประกอบที่ 5 บริการอนามัยโรงเรียน

นักเรียนชั้น ป.1 – ป.4 ทุกคนได้รับการตรวจสุขภาพโดยบุคลากรสาธารณสุขปีละ 1 ครั้ง นักเรียนชั้น ป.5 – ม.3 จำนวน 40 คนตรวจสุขภาพด้วยตนเองภาคเรียนละ 1 ครั้ง นักเรียนทุกคนได้รับการทดสอบสายตา และการได้ยินอย่างง่าย ปีละ 1 ครั้ง นักเรียนชั้น ป.1 – ป.6 ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปากและฟันระว่างทันตสุขภาพโดยบุคลากรสาธารณสุขหรือครูปีละ 2 ครั้ง นักเรียนชั้น ป.1 ทุกคนได้รับวัคซีนป้องกันหัด หัดเยอรมัน คางทูม (MMR) วัคซีนป้องกันวัณโรค (BCG) วัคซีนป้องกันโรคคอตีบ บาดทะยัก ไอกรน (DTP) และวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอ (OPV) ตามเงื่อนไขนักเรียนชั้น ป.6 ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ บาดทะยัก (DT) กระตุ้นนักเรียนที่มีปัญหาด้านสุขภาพ (เช่น มีเหา มีไข่ ปวดท้อง ฯลฯ) ทุกคนได้รับการรักษานักเรียนที่เจ็บป่วยเกินขอบเขตการบริการของห้องพยาบาล (เช่นภาวะโลหิตจาง คอพอก ฟันผุ โรคในช่องปาก ฯลฯ) ทุกคนได้รับการส่งต่อเพื่อการรักษา ประเมินได้คะแนนรวม 37 คะแนนผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ฉวีวรรณ แซ่ซี้ (2546 : 101) พบว่า โรงเรียนได้ร่วมกับหน่วยงานสาธารณสุขจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อส่งเสริมสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โรงเรียนจัดกิจกรรมสนับสนุนให้นักเรียนปฏิบัติตามสุขบัญญัติ 10 ประการและกิจกรรมการสอนทักษะชีวิตแก่นักเรียน เพื่อป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อปัญหาต่างๆ เช่น เอดส์ สารเสพติด พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ โรงเรียนจัดให้มีการทดสอบการได้ยินอย่างง่ายโดยบุคลากรสาธารณสุขหรือครู ปีละ 1 ครั้ง สอดคล้องกับ กรมอนามัย (2550 : 76) กล่าวว่า ผลการตรวจการได้ยินของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการตรวจไม่พบการผิดปกติของการได้ยิน ทำให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขไม่ได้ทำการตรวจให้นักเรียนตามเกณฑ์ของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

2.6 องค์ประกอบที่ 6 สุขศึกษาในโรงเรียน

นักเรียนได้รับการฝึกทักษะ เรื่องการรักษาความสะอาดของร่างกาย การล้างมือ การเลือกซื้ออาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย การไม่รับประทานอาหารที่มีสารอันตราย การหลีกเลี่ยงสารเสพติด การป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติเหตุ การหลีกเลี่ยงการพนัน การเที่ยวกลางคืน การจัดการอารมณ์ของตนเอง ความปลอดภัยในชีวิต และการถูกล่วงละเมิดทางเพศ การหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพในโรงเรียน

นักเรียนชั้น ป. 1-ป.6 แปร่งฟันหลังอาหารทุกวันด้วยยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ นักเรียนเป็นเหา 5 คน ประเมินได้คะแนน รวม 37 คะแนนผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับชี้ระพันธ์ ชวนจิตต์ (2549: 105 – 108) ประเมินผลการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของ โรงเรียนเทศบาล (วัดใน) เทศบาลสมุทรปราการ โดยประเมินปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และศึกษาปัญหาอุปสรรค พบว่า คณะครูและนักเรียนมีส่วนสำคัญในการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ มีการนิเทศและระดมทรัพยากรในท้องถิ่นมาสนับสนุน การประเมินกระบวนการมีระบบและขั้นตอนที่ชัดเจนนำไปบูรณาการในกิจกรรมการเรียนการสอน เน้นให้นักเรียนมีพฤติกรรมสุขอนามัยที่ดี

2.7 องค์ประกอบที่ 7 โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย

มีนักเรียนที่มีส่วนสูงตามเกณฑ์อายุอยู่ในเกณฑ์ดีตามเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของกรมอนามัย (2542) ร้อยละ 87 มีนักเรียนที่มีน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูงอยู่ในเกณฑ์ดี (สมส่วน) ร้อยละ 85 ขึ้นไป นักเรียนทุกคนที่พบว่ามีความผิดปกติได้รับการแก้ไข นักเรียนชั้น ป.1 ขึ้นไปร้อยละ 85 ได้รับยาเม็ดเสริมธาตุเหล็ก 1 เม็ด (60มก.) ต่อสัปดาห์ นักเรียนทุกคนได้รับการตรวจภาวะขาดสารไอโอดีน (โดยวิธีคล่าคอ) ปีละ 1 ครั้ง นักเรียนทุกคนได้รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ทุกวันนักเรียน ป.1 – ป.6 ทุกคนได้ดื่มนมทุกวัน (ยกเว้นนักเรียนที่มีภาวะโภชนาการเกิน) นักเรียนร้อยละ 82 มีความรู้ในการเลือกรับประทานอาหารที่มีคุณค่าถูกต้องหลักโภชนาการและความปลอดภัย ไม่จำหน่ายอาหารที่มีผลเสียต่อสุขภาพ (เช่น ทอฟฟี่ น้ำอัดลม ขนมกรุบกรอบ ฯลฯ) มาตรฐานสุขภาพิบาลอาหารของโรงอาหารในโรงเรียนผ่านมาตรฐานทุกข้อ (30ข้อ) ประเมินได้คะแนนรวม 54 คะแนนผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับจงใจ จึงตระกูล (2550: 87 – 89) ประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยการประเมินสภาพการดำเนินงานและกระบวนการดำเนินงาน ตามองค์ประกอบของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ 10 องค์ประกอบ พบว่า สภาพการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ตามองค์ประกอบของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ 10 องค์ประกอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สรุปได้ดังนี้คือองค์ประกอบที่ 7 โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัยอยู่ในระดับมาก 6 กิจกรรมและระดับปานกลาง 1 กิจกรรม

2.8 องค์ประกอบที่ 8 การออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ

โรงเรียนมีทั้งสถานที่และอุปกรณ์ออกกำลังกายที่อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานมีการจัดกิจกรรมออกกำลังกายสำหรับนักเรียน และ/หรือประชาชนอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 15 - 20 นาที มีชมรม/ชุมนุม/กลุ่มจัดกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬา นันทนาการในโรงเรียนนักเรียนทุกคนได้รับการทดสอบสมรรถภาพทางกายปีละ 2 ครั้ง และนักเรียนมีสมรรถภาพทางกายผ่านเกณฑ์มาตรฐานกรมพลศึกษา ร้อยละ 90 ให้คำปรึกษา จัดกิจกรรมเสริมและติดตามบันทึกความก้าวหน้า

แก่นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ทดสอบสมรรถภาพทางกายทุกคนประเมินได้คะแนนรวม 40 คะแนน ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับ จิววรรณ แซ่ชี (2546 : 102) พบว่า องค์ประกอบที่ 8 ด้าน การออกกำลังกาย กีฬาและสันทนาการอยู่ในระดับดี คือ โรงเรียนมีการส่งเสริมความรู้และให้คำปรึกษาแก่นักเรียนในการออกกำลังกาย โรงเรียนจัดสถานที่และอุปกรณ์ส่งเสริมการออกกำลังกาย ในโรงเรียนแก่นักเรียนและชุมชน โรงเรียนจัดกิจกรรมการออกกำลังกาย แก่นักเรียน บุคลากร และ ประชาชนในชุมชน โรงเรียนจัดเวลาสำหรับนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนได้มีการออกกำลังกาย และสอดคล้องกับ ธิดา นิมพลี (2549 : 100) สถานศึกษาได้มีกิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพ ที่ตรงตามสภาพปัญหาปัจจุบันและความต้องการของผู้เรียน เนื้อหาวิชาที่เรียนเหมาะสมกับความเป็นจริง ทั้งนี้เป็นเพราะโรงเรียนให้ความสำคัญในเรื่องของการออกกำลังกาย ไม่ว่าจะเป็นการจัดกิจกรรมให้นักเรียนออกกำลังกายตอนเช้าก่อนเข้าอย่างสม่ำเสมอ มีการส่งเสริมให้นักเรียนเล่นกีฬา โดยการจัดกิจกรรมกีฬาภายใน โรงเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันกีฬา ประจำอำเภอ และได้ส่งนักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาในชุมชน เช่น การแข่งขันกีฬา และสอดคล้องกับจงใจ จึงตระกูล (2550: 87 – 89) ประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยการประเมินสภาพการดำเนินงานและกระบวนการดำเนินงาน ตามองค์ประกอบของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ 10 องค์ประกอบ พบว่า สภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ตามองค์ประกอบของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ 10 องค์ประกอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สรุปได้ดังนี้คือ องค์ประกอบที่ 8 การออกกำลังกายกีฬาและสันทนาการอยู่ในระดับมากทุกกิจกรรม

2.9 องค์ประกอบที่ 9 การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม

ครูประจำชั้นทุกคนคัดกรองและสามารถระบุนักเรียนที่มีปัญหาได้นักเรียนทุกคนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงได้รับการเฝ้าระวังและช่วยเหลือเบื้องต้น และได้รับการติดตามจากครูไม่ครบทุกคน นักเรียนทุกคนที่มีปัญหาเกินขีดความสามารถของโรงเรียนได้รับการส่งต่อ นักเรียนร้อยละ 95 สามารถปรึกษาเพื่อน/พ่อแม่/ญาติพี่น้อง/ครูทุกครั้งที่มีปัญหา ประเมินได้คะแนนรวม 28 คะแนน ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับจงใจ จึงตระกูล (2550: 87 – 89) ประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยการประเมินสภาพการดำเนินงานและกระบวนการดำเนินงาน ตามองค์ประกอบของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ 10 องค์ประกอบ พบว่า สภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ตามองค์ประกอบของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ 10 องค์ประกอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สรุปได้ดังนี้คือ องค์ประกอบที่ 9 การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับมากที่สุด 1 กิจกรรม ระดับมาก 3 กิจกรรม

2.10 องค์ประกอบที่ 10 การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน

บุคลากรทุกคนในโรงเรียนมีการประเมินสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งบุคลากรทุกคนได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องสุขภาพ อย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง (จากทุกแหล่งข้อมูล เช่น โทรทัศน์ เสียงตามสาย หนังสือพิมพ์ ฯลฯ) ไม่มีการสูบบุหรี่ในบริเวณ โรงเรียน โรงเรียนมีมาตรการป้องกันการสูบบุหรี่ในโรงเรียน (เช่น ติดป้ายห้าม ตรวจสอบพฤติกรรม ฯลฯ) ไม่มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในบริเวณโรงเรียน 3 ใน 4 ขึ้นไปของบุคลากรในโรงเรียนร่วมกิจกรรมด้านส่งเสริมสุขภาพที่จัดขึ้นตามแผนงานของโรงเรียน ประเมินได้คะแนนรวม 40 คะแนน ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับฉวีวรรณ แซ่ซี้ (2546: 105-106) ที่กล่าวว่า การที่จะปรับปรุงการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ นั้นกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงสาธารณสุข ควรมีการพัฒนาให้บุคลากรในโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ในแนวคิด และมีทักษะในการดำเนินโครงการที่ถูกต้อง

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพควรศึกษาตามรายละเอียดของตัวชี้วัดแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

3.1.1 องค์ประกอบที่ 1 นโยบายของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ จำนวน 6 ตัวชี้วัด ตัวชี้วัดที่ควรได้รับการพัฒนาในเรื่องของการประชาสัมพันธ์ให้รับรู้ นโยบาย ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 5 ผู้ปกครองทราบนโยบายหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ และตัวชี้วัดที่ 6 นักเรียนทราบนโยบายหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ

3.1.2 องค์ประกอบที่ 3 โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน จำนวน 4 ตัวชี้วัด ตัวชี้วัดที่ควรได้รับการพัฒนาในเรื่องของการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมความร่วมมือกับชุมชน ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 1 โครงการที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพเกิดจากการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน ตัวชี้วัดที่ 2 ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการอย่างเป็นระบบ 5 ขั้นตอน ตัวชี้วัดที่ 4 ประชาชนมีความพึงพอใจต่อโครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน

3.1.3 องค์ประกอบที่ 4 การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ จำนวน 4 ตัวชี้วัด ตัวชี้วัดที่ควรได้รับการพัฒนาในเรื่องของการจัดสภาพแวดล้อมและมาตรการความปลอดภัย ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 2 การเกิดอุบัติเหตุจากสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนจนไม่สามารถมาเรียนได้ และตัวชี้วัดที่ 3 ภาชนะขังน้ำในโรงเรียนไม่มีลูกน้ำ

3.1.4 องค์ประกอบที่ 5 บริการอนามัยโรงเรียน จำนวน 13 ตัวชี้วัด ตัวชี้วัดที่ควรได้รับการพัฒนาในเรื่องของการตรวจสอบสุขภาพตนเอง และทันตสุขภาพ ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 2 นักเรียนชั้น ป. 5 ขึ้นตรวจสอบสุขภาพด้วยตนเองภาคเรียนละ 1 ครั้ง ตัวชี้วัดที่ 6 นักเรียนชั้น ป. 1 – ป. 6 ไม่มีฟันแท้ผุ

3.1.5 องค์ประกอบที่ 6 สุขศึกษาในโรงเรียน จำนวน 4 ตัวชี้วัด ตัวชี้วัดที่ควรได้รับการพัฒนาในเรื่องของการฝึกทักษะการเลือกซื้ออาหาร การหลีกเลี่ยงสารเสพติด การจัดการอารมณ์ตนเอง และการเป็นหา ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 1 นักเรียนเคยได้รับการฝึกทักษะในเรื่องต่อไปนี้ 1.3) การเลือกซื้ออาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย 1.5) การหลีกเลี่ยงสารเสพติด 1.8) การจัดการอารมณ์ของตนเอง ตัวชี้วัดที่ 4 นักเรียนทุกคนไม่เป็นหา

3.1.6 องค์ประกอบที่ 7 โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย จำนวน 10 ตัวชี้วัด ตัวชี้วัดที่ควรได้รับการพัฒนาในเรื่องของการเฝ้าระวังภาวะโภชนาการ ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 1 นักเรียนชั้น ป. 1 ขึ้นไปมีส่วนสูงตามเกณฑ์อายุอยู่ในเกณฑ์ดี ตัวชี้วัดที่ 4 นักเรียนชั้น ป. 1 ขึ้นไปได้รับยาเม็ดเสริมธาตุเหล็ก 1 เม็ด ต่อสัปดาห์ ตัวชี้วัดที่ 8 นักเรียนมีความรู้ในการเลือกรับประทานอาหารที่มีคุณค่า ถูกหลักโภชนาการและความปลอดภัย

3.1.7 องค์ประกอบที่ 8 การออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ จำนวน 6 ตัวชี้วัด ตัวชี้วัดที่ควรได้รับการพัฒนาในเรื่องของการจัดกิจกรรมออกกำลังกาย ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 2 จัดกิจกรรมออกกำลังกายสำหรับนักเรียน และ/หรือประชาชน

3.1.8 องค์ประกอบที่ 9 การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม จำนวน 5 ตัวชี้วัด ตัวชี้วัดที่ควรได้รับการพัฒนาในเรื่องของการติดตามนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 4 นักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงและที่ได้รับการช่วยเหลือหรือส่งต่อได้รับการติดตามจากครู

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการประเมิน โครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เพื่อรองรับการประเมิน โครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

3.2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของ โรงเรียนเพื่อการบรรลุเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพให้เป็นระดับเพชร

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมอนามัย (2542) “สรุปรายงานการประชุมสัมมนาโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับประเทศ”
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
..... (2544) แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด
..... (2545) แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
..... (2547) คู่มือการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ฉบับปรับปรุง กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
..... (2553) คู่มือแนวทางการส่งเสริมสุขภาพป้องกัน โรคเด็กวัยเรียนและเยาวชน
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
..... (2554) คู่มือการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ฉบับปี 2554 พิมพ์ครั้งที่ 2
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก
ในพระบรมราชูปถัมภ์
- กึ่งกาญจน์ สิริสุคนธ์ (2550) *ธุรกิจหรือธุรกิจการให้คะแนน* กรุงเทพมหานคร สำนักวิชาการ
และมาตรฐานการศึกษา
- จงใจ จิ่งตระกูล (2550) “การประเมินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
- ฉวีวรรณ แซ่สี (2546) “การประเมินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ในจังหวัด
นครศรีธรรมราช” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวัดผล
และวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- เดือนใจ เกตุษา (2551) “สัมมนาการประเมินโครงการ” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการประเมิน
การศึกษา* หน่วยที่ 9 หน้า 123-129 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- ธิดา ฉิมพลี (2549) “การประเมินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาลพบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา

- ธีระพันธ์ ชวนจิตต์ (2549) “การประเมินผลการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนเทศบาล 2 (วัดโน) เทศบาลนครสมุทรปราการ” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
- ธีรธยา พลชา (2546) “การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- บุญชม ศรีสะอาด (2540) *การวิจัยทางการวัดและประเมินผล* กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ (2546) “คุณภาพเครื่องมือวัด” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือสำหรับประเมินการศึกษา* หน่วยที่ 3 หน้า 84 – 131 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- ประทุม รอดประเสริฐ (2535) *การบริหารโครงการ* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร พิมพ์ดี
- พร้อมพรรณ อุดมสิน และอัมพร ม้าคะนอง บรรณาธิการ (2547) *บทความหลักการและแนวทางการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์* กรุงเทพมหานคร บพิธการพิมพ์
- เขาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2542) *การประเมินโครงการ : แนวคิดและแนวปฏิบัติ* กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- โรงเรียนบ้านอ่องกอม่วง (2555) *แผนปฏิบัติการ* ปีการศึกษา 2555 ลำพูน
- ศิริชัย กาญจนวาสี (2537) *ทฤษฎีการประเมิน* กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สมคิด พรหมจ้อย (2552) *เทคนิคการประเมินโครงการ* พิมพ์ครั้งที่ 6 นนทบุรี โรงพิมพ์จตุพร ดีไซน์
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2541) *วิธีวิทยาการประเมินทางการศึกษา* กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุกมาส อังสุโชติ (2555) “รูปแบบการประเมินนโยบาย แผนงานและโครงการ” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินนโยบายแผนงานและโครงการ* หน่วยที่ 5 หน้า 11-67 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- สุภา ป้อมลอย (2550) “การดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่กลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สมุทรปราการ เขต 2” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

- สุภาพร แซ่อึ้ง (2551) “การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ กลุ่มโรงเรียนเอกชนสามัญ อำเภอบาง จังหวัดยะลา” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สุรสิทธิ์ วชิรขจร (ม.ป.ป.) เอกสารประกอบการบรรยายวิชา พค. 702 การวิเคราะห์นโยบายและกลยุทธ์ในการวางแผนสังคม กรุงเทพมหานคร: คณะพัฒนาสังคม สถาบัน บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- สุวิมล ตีรภานันท์ (2544) *การประเมินโครงการ: แนวทางสู่การปฏิบัติ* กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุวิมล ว่องวานิช (2550) “การประเมินการปฏิบัติงาน” ใน *รวมบทความการประเมินผลการเรียนรู้แนวใหม่* บรรณาธิการโดย สุวิมล ว่องวานิช กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ตำราและเอกสารทางวิชาการคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สำราญ มีแจ้ง (2544) *การประเมินโครงการทางการศึกษา* กรุงเทพมหานคร นิชินแอดเวอร์ไทซิ่งกรุ๊ป
- สำนักส่งเสริมสุขภาพ (2548) *คู่มือการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับผู้ประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- Allen, M.J. (2004). *The use of scoring rubrics for assessment and teaching*. Retrieved from <http://cai.cc.ca.us/Resources/RubricsByMaryAllen.doc>.
- Nitko, A. J. (1996). *Educational Assessment of Students*. Englewood Cliffs, N.J: Prentice-Hall.
- Schrock, K. (2006). *Analytic vs holistic rubrics*. Retrieved from <http://www.teachervision.fen.com/teaching-methods-and-management/rubrics/4524.html>.
- Waltman, K., Kahn, A., & Koency, G. (1998). Alternatives approaches to scoring: *The effect to use difference scoring methods on validity of score from a performance assessment*. Retrieved from http://www.eric.ed.gov/ERICDocs/data/ericdocs2sql/content_storage_01/0000019b/80/17/48/d4.pdf.

ภาคผนวก

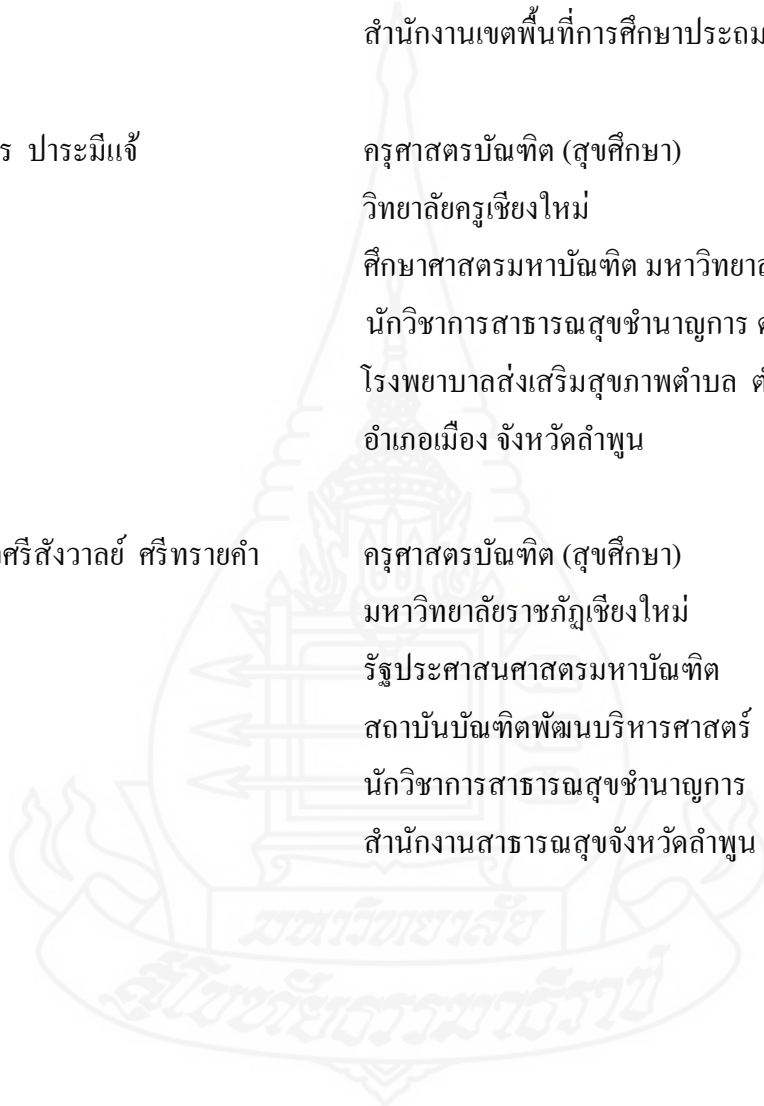
ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาเรื่องมือวิจัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาเครื่องมือวิจัย

1. นางเพชร สุภาเจริญ	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ตำแหน่ง	ครู ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1
2. นางเกสร ปาระมีแจ้	ครุศาสตรบัณฑิต (สุขศึกษา) วิทยาลัยครูเชียงใหม่
ตำแหน่ง	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ ด้านอนามัยโรงเรียน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ตำบลมะเขือแจ้ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
3. นางสาวศรีสังวาลย์ ศรีทรายคำ	ครุศาสตรบัณฑิต (สุขศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ตำแหน่ง	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน

ภาคผนวก ข

หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิและหนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ 052216/บ

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

17 พฤษภาคม 2556

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือ

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางนลินพรรณ โขมิตรัฐพัชรสุข นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แผนก
วิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชได้รับอนุมัติให้ศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง การประเมิน โครงการโรงเรียน
ส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนบ้านส่องกอม่วง จังหวัดลำพูน ตามโครงการประเมินที่แนบมาพร้อมนี้

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวม
ข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมี
ความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชา
จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา ด้านการสาธารณสุข และด้าน
อนามัยโรงเรียน และได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็น เพื่อการปรับปรุงเครื่องมือ
เก็บรวบรวมข้อมูลของนักศึกษาต่อไป

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็น
อย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จินะวัฒน์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566 -7

โรงเรียนบ้านส่องกอม่วง ต. มะเขือแจ้
อ. เมือง จ. ลำพูน 51000

1 กุมภาพันธ์ 2556

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดสันคะยอม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ จำนวน 1 ชุด

ข้าพเจ้า นางนลินธรรณ์ โฆษิตรัฐพัชรสุข นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการวัด
และประเมินผลการศึกษา วิชาเอก การประเมินการศึกษา กำลังศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่องการประเมิน
โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โรงเรียนบ้านส่องกอม่วง จังหวัดลำพูน ตามโครงการประเมินที่แนบมา
พร้อมนี้ และในการนี้ข้าพเจ้าจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือโดย

1. มีผู้ประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ จำนวน 2 คน
2. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในโรงเรียน จำนวน 10 คน
3. นักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ขึ้นไป จำนวน 20 คน
4. ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 20 คน
5. เอกสารของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ทั้งนี้จะไม่ให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลการประเมินที่ได้จะ
เป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านในการอนุญาตได้ทดลองเครื่องมือหวัง
ว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางนลินธรรณ์ โฆษิตรัฐพัชรสุข)

ภาคผนวก ค

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและคณาจารย์ความสอดคล้องเชิงเนื้อหา

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาความสอดคล้องเชิงเนื้อหาของ (1) แบบบันทึก จำนวน 7 ฉบับ (2) แบบสอบถามสำหรับประเมินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพแต่ละองค์ประกอบ จำนวน 10 ฉบับ (3) แนวปฏิบัติ กับตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องตามแนวทางการดำเนินงาน 10 องค์ประกอบของโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
จากนั้นใส่เครื่องหมาย ✓ ตามระดับความคิดเห็น ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่า แบบบันทึก/แบบสอบถามสอดคล้องกับตัวชี้วัด
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่า แบบบันทึก/แบบสอบถามสอดคล้องกับตัวชี้วัด
- 1 หมายถึง แน่ใจว่า แบบบันทึก/แบบสอบถามไม่สอดคล้องกับตัวชี้วัด

องค์ประกอบที่ 1 นโยบายของโรงเรียน					
ตัวชี้วัด	แบบบันทึก/แบบสอบถาม/ แนวปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
1. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพหรือคณะทำงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร	- ตรวจสอบเอกสารหลักฐานต่างๆ เช่น คำสั่งแต่งตั้ง หรือประกาศของโรงเรียน ฯลฯ				
2. โรงเรียนมีนโยบายส่งเสริมสุขภาพที่ครอบคลุม 9 ประเด็น คือ ส่งเสริมสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาพนักเรียน เฝ้าระวังและแก้ไขปัญหาสุขภาพพัฒนาพฤติกรรมตามสุขบัญญัติแห่งชาติคุ้มครองผู้บริโภคในโรงเรียน ส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพแก่นักเรียนบุคลากรของโรงเรียนและชุมชน โดยมีโรงเรียนเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมสุขภาพจิตและเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยง พัฒนาระบบการเรียนรู้ด้านสุขภาพโดยมีผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาสุขภาพนักเรียน บุคลากร	- ตรวจสอบเอกสารหลักฐานต่างๆ เช่น คำสั่งแต่งตั้ง หรือประกาศของโรงเรียน ฯลฯ				

ตัวชี้วัด	แบบบันทึก/แบบสอบถาม/ แนวปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
3. มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมรองรับนโยบายส่งเสริมสุขภาพ 9 ประเด็น	- ตรวจสอบจากแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา - แผนปฏิบัติการประจำปี - กิจกรรม				
4. บุคลากรในโรงเรียนทราบนโยบายที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ	-แบบสอบถามสำหรับบุคลากรเรื่องนโยบาย				เครื่องมือ กรม อนามัย
5. ผู้ปกครองทราบนโยบายหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ	-แบบสอบถามสำหรับผู้ปกครองเรื่องนโยบาย				
6. นักเรียนทราบนโยบายหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ	-แบบสอบถามสำหรับนักเรียนเรื่องนโยบาย				
องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการในโรงเรียน					
1. มีการจัดทำโครงการส่งเสริมสุขภาพอย่างเป็นระบบ	-สอบถามผู้บริหาร - ตรวจสอบแผนงาน โครงการ เอกสารว่ามีการจัดทำอย่างเป็นระบบที่โครงการ				เครื่องมือ กรม อนามัย
2. มีคณะทำงานรับผิดชอบในแต่ละโครงการส่งเสริมสุขภาพ ประกอบด้วย ครู นักเรียน และผู้ปกครองหรือองค์กรในชุมชน	-สอบถามผู้บริหาร -ตรวจสอบโครงการ -คำสั่งแต่งตั้ง				
3. มีผู้นำนักเรียนส่งเสริมสุขภาพปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่	-สอบถามผู้บริหาร -ตรวจสอบเอกสารผู้นำที่ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่มอบหมาย				

ตัวชี้วัด	แบบบันทึก/แบบสอบถาม/ แนวปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
4. โครงการส่งเสริมสุขภาพมีการนิเทศ/ ติดตามโดยระบบของโรงเรียนอย่าง ต่อเนื่อง มีสรุปผลการนิเทศและมีการนำ ผลการนิเทศไปใช้พัฒนางาน	-สอบถามผู้บริหาร -ตรวจสอบเอกสารที่มีการ นิเทศ/ติดตามโดยระบบของ โรงเรียนอย่างต่อเนื่อง มี สรุปผลการนิเทศและนำผล การนิเทศไปใช้พัฒนา				
5. มีการประเมิน โครงการส่งเสริมสุขภาพ	-สอบถามผู้บริหาร -ตรวจสอบเอกสารว่ามีที่ โครงการที่มีการประเมินผล				เครื่องมือ กรม อนามัย
องค์ประกอบที่ 3 โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน					
1. โครงการที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพเกิดจาก การมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนและ ชุมชน	- ตรวจสอบแผนงาน โครงการ เอกสารอื่นๆ ว่าชุมชนได้เข้า มามีส่วนร่วมจำนวนกี่ โครงการ				
2. ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ อย่างเป็นระบบอย่างน้อย 1 โครงการ ระบบ 5 ขั้นตอนคือ 1. ร่วมวิเคราะห์ปัญหา 2. ร่วมวางแผน 3. ร่วมดำเนินการ 4. ร่วมตรวจสอบ(ประเมินภายใน) 5. ร่วมแก้ไขพัฒนาปรับปรุง	- ตรวจสอบแผนงาน โครงการ เอกสารอื่นๆ ว่าชุมชนได้เข้า มามีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ ครบทุกขั้นตอนหรือไม่ - รายงานสรุปผลการ ดำเนินงาน - บันทึกการประชุม				

ตัวชี้วัด	แบบบันทึก/แบบสอบถาม/ แนวปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อโครงการ ร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน	-แบบสอบถามสำหรับ นักเรียน เรื่องความพึงพอใจ				เครื่องมือ กรม อนามัย
4. ประชาชนมีความพึงพอใจต่อโครงการ ร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน	-แบบสอบถามสำหรับ ผู้ปกครอง เรื่องความพึงพอใจ				
องค์ประกอบที่ 4 การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ					
1. มาตรฐานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมใน โรงเรียน	แบบสำรวจมาตรฐาน สุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมใน โรงเรียน				เครื่องมือ กรม อนามัย
2. การเกิดอุบัติเหตุจากสิ่งแวดล้อมใน โรงเรียนจนไม่สามารถมาเรียนได้	รายงานการเกิดอุบัติเหตุของ นักเรียน				ผู้ประเมิน สร้างเพิ่ม
3. ภาชนะขังน้ำใน โรงเรียนไม่มีลูกน้ำ	เอกสารการสำรวจแหล่งลูกน้ำ ขุลงลาย				
4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อบรรยากาศ ภายใน โรงเรียน	แบบสอบถามสำหรับนักเรียน เรื่องความ พึงพอใจต่อบรรยากาศภายใน โรงเรียน				เครื่องมือ กรม อนามัย
องค์ประกอบที่ 5 บริการอนามัยโรงเรียน					
1. นักเรียนชั้น ป.1 – ป.4 ได้รับการตรวจ สุขภาพโดยบุคลากรสาธารณสุขอย่าง น้อยปีละ 1 ครั้ง	แบบบันทึกการตรวจสุขภาพ ต่างๆ				ผู้ประเมิน สร้างเพิ่ม
2. นักเรียนชั้น ป.5 ขึ้นไปตรวจสุขภาพ ด้วยตนเองภาคเรียนละ 1 ครั้ง					

ตัวชี้วัด	แบบบันทึก/แบบสอบถาม/ แนวปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
3. นักเรียน ป.1 ขึ้นไปได้ทดสอบสายตาปีละ 1 ครั้ง					
4. นักเรียนชั้น ป.1 ได้รับการทดสอบการได้ยินอย่างง่าย					
5. นักเรียน ป.1 – ป.6 ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปากโดยบุคลากรสาธารณสุขหรือครูอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง					
6. นักเรียนชั้น ป.1 – ป.6 ไม่มีฟันแท้ผุ					
7. นักเรียนชั้น ป.1 – ป.6 ไม่มีภาวะเหงือกอักเสบ					
8. นักเรียน ป.1 ได้รับการวัคซีนป้องกันหัดหัดเยอรมันคางทูม					
9. นักเรียนชั้น ป.1 ที่ไม่เคยได้รับวัคซีนป้องกันวัณโรคมาก่อนหรือไม่มีประวัติแพ้ซัดและไม่มีรอยแผลเป็นต้องได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันวัณโรค 1 ครั้ง	แบบบันทึกการตรวจสุขภาพต่างๆ				ผู้ประเมินสร้างเพิ่ม
10. นักเรียนชั้น ป.1 ที่ไม่เคยได้รับวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ บาดทะยัก ไอกรน (DTP) และวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอ (OPV) หรือเคยได้รับน้อยกว่า 5 ครั้งต้องได้รับวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ บาดทะยัก ไอกรน (DTP) และวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอ (OPV) ตามเงื่อนไข					
11. นักเรียนชั้น ป.6 ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ บาดทะยัก (DT) กระตุ่น					

ตัวชี้วัด	แบบบันทึก/แบบสอบถาม/ แนวปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
12. นักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพ (เช่น เหา พยาธิ ฯลฯ) ได้รับการรักษา	แบบสอบถามเรื่องปัญหาสุขภาพที่ได้รับการรักษา				เครื่องมือ กรม อนามัย
13. นักเรียนที่เจ็บป่วยเกินขอบเขตการบริการของห้องพยาบาล (เช่นภาวะโลหิตจาง ฟันผุ โรคในช่องปาก ฯลฯ) ได้รับการส่งต่อเพื่อการรักษา	แบบบันทึกสถิติการใช้ห้องพยาบาล				ผู้ประเมิน สร้างเพิ่ม
องค์ประกอบที่ 6 สุขศึกษาในโรงเรียน					
1. นักเรียนได้รับการฝึกทักษะ เรื่องการรักษาความสะอาดของร่างกาย การล้างมือ การเลือกซื้ออาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย การไม่รับประทานอาหารที่มีสารอันตราย การหลีกเลี่ยงสารเสพติด การป้องกันอุบัติเหตุ การหลีกเลี่ยงการพนัน การเที่ยวกลางคืน การจัดการอารมณ์ของตนเอง ความปลอดภัยในชีวิต และการถูกล่วงละเมิดทางเพศ	แบบสอบถามเรื่องสุขศึกษาในโรงเรียน				เครื่องมือ กรม อนามัย
2. มีกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพในโรงเรียน (เช่น เสียงตามสาย การรณรงค์ ป้ายนิเทศ นิทรรศการ แจกเอกสาร ฯลฯ)	- ตรวจสอบบันทึกกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพในโรงเรียน				
3. นักเรียนชั้น ป. 1-ป.6 แปร่งฟันหลังอาหารทุกวันด้วยยาสีฟันผสมฟลูออไรด์	แบบสอบถามเรื่องการแปร่งฟันทุกวันด้วยยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ -สังเกต สถานที่ อุปกรณ์ กิจกรรมการแปร่งฟัน				เครื่องมือ กรม อนามัย

ตัวชี้วัด	แบบบันทึก/แบบสอบถาม/ แนวปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
4. นักเรียนทุกชั้นไม่เป็นเหา	ตรวจผมนักเรียนหญิง ทุกคน				
องค์ประกอบที่ 7 โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย					
1. นักเรียนชั้น ป.1 ขึ้นไปมีส่วนสูงตาม เกณฑ์อายุอยู่ในเกณฑ์ดีตามเกณฑ์อ้างอิง การเจริญเติบโตของกรมอนามัย	-รายงานการเจริญเติบโตของ นักเรียน				ผู้ประเมิน สร้างเพิ่ม
2. นักเรียนชั้น ป.1 ขึ้นไปมีน้ำหนักตาม เกณฑ์ส่วนสูงอยู่ในเกณฑ์ดี (สมส่วน)					
3. นักเรียนที่พบว่ามีการเจริญเติบโต ผิดปกติได้รับการแก้ไข	-ตรวจสอบรายชื่อนักเรียน ทุกโภชนาที่ได้รับแก้ไข				
4. นักเรียนชั้น ป.1 ขึ้นไปได้รับยาเม็ด เสริมธาตุเหล็ก 1 เม็ด(60 มิลลิกรัม) ต่อ สัปดาห์	-บันทึกรายชื่อนักเรียนที่ได้รับ ยาเสริมธาตุเหล็ก				
5. นักเรียนได้รับการตรวจภาวะขาดสาร ไอโอดีน (โดยวิธีคลำคอ) ปีละ 1 ครั้ง	-อร. 14 -แบบบันทึก				
6. นักเรียนได้รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ทุกวัน	-แบบสอบถาม				เครื่องมือ กรม อนามัย
7. นักเรียน ป.1 – ป.6 ได้ดื่มนมทุกวัน	-แบบสอบถาม				
8. นักเรียนมีความรู้ในการเลือก รับประทานอาหารที่มีคุณค่าถูกหลัก โภชนาการและความปลอดภัย	-แบบสอบถามเรื่องการเลือก ประทานอาหาร				
9. การจำหน่ายอาหารที่มีผลเสียต่อ สุขภาพ	-สำรวจสภาพจริง				
10. มาตรฐานสุขาภิบาลอาหารของโรง อาหารในโรงเรียน	-การสำรวจมาตรฐาน สุขาภิบาลอาหารในโรงเรียน				เครื่องมือ กรม อนามัย

ตัวชี้วัด	แบบบันทึก/แบบสอบถาม/ แนวปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 8 การออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ					
1. มีสถานที่และอุปกรณ์ออกกำลังกายที่อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน	- สอบถามครูพลศึกษา - ตรวจสอบสถานที่และอุปกรณ์ออกกำลังกาย				เครื่องมือ กรม อนามัย
2. จัดกิจกรรมออกกำลังกายสำหรับนักเรียน และ/หรือประชาชน	- สอบถามครูพลศึกษา - เอกสารบันทึกกิจกรรม				
3. มีชมรม/ชุมนุม/กลุ่มจัดกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬา นันทนาการ ใน โรงเรียน	- สอบถามครูพลศึกษา - เอกสารบันทึกการจัดกิจกรรมของชมรม/ชุมนุม/กิจกรรมออกกำลังกาย กีฬา นันทนาการในโรงเรียน				
4. นักเรียนได้รับการทดสอบสมรรถภาพทางกายอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งตามเกณฑ์การทดสอบที่ได้รับการยอมรับ	- รายงานผลการทดสอบสมรรถภาพทางกาย				ผู้ประเมิน สร้างเพิ่ม
5. นักเรียนมีสมรรถภาพทางกายผ่านเกณฑ์มาตรฐาน					
6. ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ทดสอบสมรรถภาพและติดตามความก้าวหน้า	รายชื่อนักเรียนที่ไม่ผ่านการทดสอบและบันทึกกิจกรรมเสริมสร้างสมรรถภาพทางกาย				เครื่องมือ กรม อนามัย
องค์ประกอบที่ 9 การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม					
1. ครูประจำชั้นคัดกรองและสามารถระบุนักเรียนที่มีปัญหาได้	- สอบถามครูประจำชั้น - ตรวจสอบเอกสารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน				เครื่องมือ กรม อนามัย

ตัวชี้วัด	แบบบันทึก/แบบสอบถาม/ แนวปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
2. นักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงได้รับการ เฝ้าระวังและช่วยเหลือเบื้องต้น	-สอบถามครูประจำชั้น - ตรวจสอบจากระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน				
3. นักเรียนที่มีปัญหาเกินขีด ความสามารถของโรงเรียนได้รับการส่ง ต่อ	-สอบถามครูประจำชั้น - ตรวจสอบจากเอกสารระบบ ดูแลที่มีรายชื่อนักเรียนที่ได้รับ การส่งต่อ				เครื่องมือ กรม อนามัย
4. นักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงและได้รับ การช่วยเหลือหรือส่งต่อ ได้รับการ ติดตามจากครู	-สอบถามครูประจำชั้น - ตรวจสอบจากเอกสารระบบ ดูแลนักเรียนที่ได้รับการ ติดตามจากครู				
5. นักเรียนสามารถปรึกษาเพื่อน/พ่อแม่/ ญาติพี่น้อง/ครูทุกครั้งที่มีปัญหา	แบบสอบถามสำหรับนักเรียน				
องค์ประกอบที่ 10 การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน					
1. บุคลากรในโรงเรียนมีการประเมิน สุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	แบบ สอบถามบุคลากร เรื่องการตรวจสุขภาพประจำปี				เครื่องมือ กรม อนามัย
2. บุคลากรได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่อง สุขภาพ อย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง (จากทุก แหล่งข้อมูล เช่น โทรทัศน์ เสียงตามสาย หนังสือพิมพ์ ฯลฯ)					
3. การสูบบุหรี่ในบริเวณโรงเรียน	สำรวจสภาพจริง/ แบบสอบถาม/มาตรการ ป้องกันการสูบบุหรี่				
4. โรงเรียนมีมาตรการป้องกันการสูบ บุหรี่ในโรงเรียน (เช่น ติดป้ายห้าม ตรวจสอบพฤติกรรม ฯลฯ)	แบบสอบถามสำหรับนักเรียน				

ตัวชี้วัด	แบบบันทึก/แบบสอบถาม/ แนวปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
5. การติดตั้งเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในบริเวณโรงเรียน					
6. บุคลากรในโรงเรียนร่วมกิจกรรมด้านส่งเสริมสุขภาพที่จัดขึ้นตามแผนงานของโรงเรียน	แบบ สอบถามบุคลากร เรื่องการร่วมกิจกรรม				

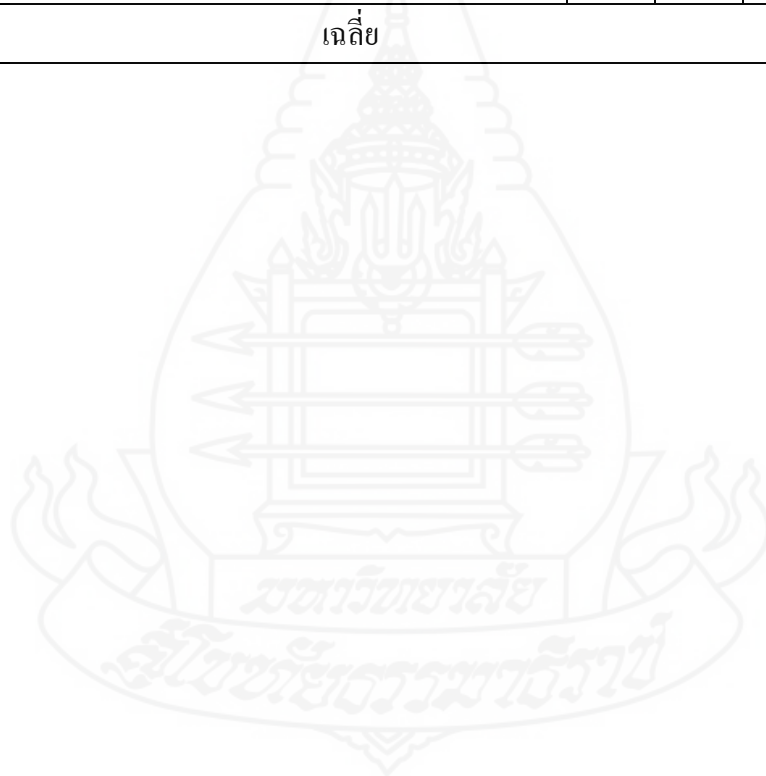
ค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหาของ (1) แบบบันทึก จำนวน 7 ฉบับ (2) แบบประเมินโครงการ
โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพแต่ละองค์ประกอบ จำนวน 10 ฉบับ (3) แนวปฏิบัติ กับตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้อง
ตามแนวทางการดำเนินงาน 10 องค์ประกอบของโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ข้อที่	ตัวชี้วัด	ความเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่าดัชนีความ สอดคล้อง
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
องค์ประกอบที่ 1 นโยบายของโรงเรียน					
1	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพหรือ คณะทำงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ ของโรงเรียนอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร	1	1	1	1
2	โรงเรียนมีนโยบายส่งเสริมสุขภาพที่ครอบคลุม 9 ประเด็น	1	1	1	1
3	มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมรองรับนโยบาย ส่งเสริมสุขภาพ 9 ประเด็น	1	1	1	1
4	บุคลากรในโรงเรียนทราบนโยบายที่เกี่ยวกับการ ส่งเสริมสุขภาพ	1	1	1	1
5	ผู้ปกครองทราบนโยบายหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับ การส่งเสริมสุขภาพ	1	1	1	1
6	นักเรียนทราบนโยบายหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการ ส่งเสริมสุขภาพ	1	1	1	1
เฉลี่ย					1

ข้อที่	ตัวชี้วัด	ความเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่าดัชนีความ สอดคล้อง
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการในโรงเรียน					
1	มีการจัดทำโครงการส่งเสริมสุขภาพอย่างเป็นระบบ	0	1	1	0.67
2	มีคณะกรรมการรับผิดชอบในแต่ละโครงการส่งเสริมสุขภาพ ประกอบด้วย ครู นักเรียน และผู้ปกครอง หรือองค์กรในชุมชน	1	1	1	1
3	มีผู้นำนักเรียนส่งเสริมสุขภาพปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่	1	1	1	1
4	โครงการส่งเสริมสุขภาพมีการนิเทศ/ติดตามโดยระบบของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง มีสรุปผลการนิเทศและมีการนำผลการนิเทศไปใช้พัฒนางาน	1	0	1	0.67
5	มีการประเมินโครงการส่งเสริมสุขภาพ	0	1	1	0.67
เฉลี่ย					0.80

ข้อที่	ตัวชี้วัด	ความเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่าดัชนีความ สอดคล้อง
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
องค์ประกอบที่ 3 โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน		1	2	3	
1	โครงการที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพเกิดจากการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน	1	1	1	1
2	ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการอย่างเป็นระบบอย่างน้อย 1 โครงการ ระบบ 5 ขั้นตอนคือ 1. ร่วมวิเคราะห์ปัญหา 2. ร่วมวางแผน 3. ร่วมดำเนินการ 4. ร่วมตรวจสอบ(ประเมินภายใน) 5. ร่วมแก้ไขพัฒนาปรับปรุง	1	0	1	0.67
3	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อโครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน	1	1	1	1
4	ประชาชนมีความพึงพอใจต่อโครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน	1		1	1
เฉลี่ย					0.92

ข้อที่	ตัวชี้วัด	ความเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่าดัชนีความ สอดคล้อง
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
องค์ประกอบที่ 4 การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ที่เอื้อต่อสุขภาพ					
1	มาตรฐานสุขภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน	1	1	1	1
2	การเกิดอุบัติเหตุจากสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนจนไม่สามารถมาเรียนได้	1	1	1	1
3	ภาชนะขังน้ำในโรงเรียนไม่มีลูกน้ำ	1	1	1	1
4	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อบรรยากาศภายในโรงเรียน	1		1	1
เฉลี่ย					1

ข้อที่	ตัวชี้วัด	ความเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่าดัชนีความ สอดคล้อง
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
องค์ประกอบที่ 5 บริการอนามัยโรงเรียน					
1	นักเรียนชั้น ป.1 – ป.4 ได้รับการตรวจสอบสุขภาพโดยบุคลากรสาธารณสุขอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	0	1	1	0.67
2	นักเรียนชั้น ป.5 ขึ้นไปตรวจสอบสุขภาพด้วยตนเอง	1	1	1	1
3	นักเรียน ป.1 ขึ้นไปได้ทดสอบสายตาปีละ 1 ครั้ง	1	1	1	1
4	นักเรียนชั้น ป.1 ได้ทดสอบการได้ยินอย่างง่าย	1	0	1	0.67
5	นักเรียน ป.1 – ป.6 ได้รับการตรวจสอบสุขภาพช่องปากโดยบุคลากรสาธารณสุขหรือครูปีละ 1 ครั้ง	1	1	1	1
6	นักเรียนชั้น ป.1 – ป.6 ไม่มีฟันแท้ผุ	1	1	1	1
7	นักเรียนชั้น ป.1 – ป.6 ไม่มีภาวะเหงือกอักเสบ	1	1	1	1
8	ป.1 ได้รับวัคซีนป้องกันหัด หัดเยอรมัน คางทูม	1	1	1	1
9	นักเรียน ป.1 ที่ไม่เคยรับวัคซีนป้องกันวัณโรคมาก่อนหรือไม่มีประวัติแน่ชัดและไม่มีรอยแผลเป็นต้องได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันวัณโรค 1 ครั้ง	0	1	1	0.67
10	ชั้น ป.1 ที่ไม่เคยได้รับวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ บาดทะยัก ไอกรน และโรคโปลิโอ หรือได้รับน้อยกว่า 5 ครั้งต้องได้รับวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ บาดทะยัก ไอกรน และโรคโปลิโอ ตามเงื่อนไข	1	1	0	0.67
11	ชั้น ป.6 ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ บาดทะยัก (DT) กระตุ่น	1	1	1	1
12	นักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพได้รับการรักษา	1	1	1	1
13	นักเรียนที่เจ็บป่วยเกินขอบเขตการบริการของห้องพยาบาล ได้รับการส่งต่อเพื่อการรักษา	1	1	1	1
เฉลี่ย					0.90

ข้อที่	ตัวชี้วัด	ความเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่าดัชนีความ สอดคล้อง
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
องค์ประกอบที่ 6 สุขศึกษาในโรงเรียน					
1	นักเรียนได้รับการฝึกทักษะ เรื่องการรักษาความสะอาดของร่างกาย การล้างมือ การเลือกซื้ออาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย การไม่รับประทานอาหารที่มีสารอันตราย การหลีกเลี่ยงสารเสพติด การป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติเหตุ การหลีกเลี่ยงการพนัน การเที่ยวกลางคืน การจัดการอารมณ์ของตนเอง ความปลอดภัยในชีวิต และการถูกล่วงละเมิดทางเพศ	0	1	1	0.67
2	มีกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพในโรงเรียน (เช่น เสี่ยงตามสาย การรณรงค์ ป้ายนิเทศ นิทรรศการ แจกเอกสารฯลฯ)	1	1	1	1
3	นักเรียนชั้น ป. 1-ป.6 แปรงฟันหลังอาหารทุกวัน ด้วยยาสีฟันผสมฟลูออไรด์	1	1	1	1
4	นักเรียนทุกชั้นไม่เป็นเหา	1	1	1	1
เฉลี่ย					0.92

ข้อที่	ตัวชี้วัด	ความเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่าดัชนีความ สอดคล้อง
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
องค์ประกอบที่ 7 โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย					
1	นักเรียนชั้น ป.1 ขึ้นไปมีส่วนสูงตามเกณฑ์อายุอยู่ในเกณฑ์ดีตามเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของกรมอนามัย (2542)	0	1	1	0.67
2	นักเรียนชั้น ป.1 ขึ้นไปมีน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูงอยู่ในเกณฑ์ดี (สมส่วน)	1	1	1	1
3	นักเรียนที่พบว่ามีการเจริญเติบโตผิดปกติได้รับการแก้ไข	1	1	1	1
4	นักเรียนชั้น ป.1 ขึ้นไปได้รับยาเม็ดเสริมธาตุเหล็ก 1 เม็ด(60 มิลลิกรัม) ต่อสัปดาห์	1	1	1	1
5	นักเรียนได้รับการตรวจภาวะขาดสารไอโอดีน (โดยวิธีคล่าคอ) ปีละ 1 ครั้ง	1	1	1	1
6	นักเรียนได้รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ทุกวัน	0	1	1	0.67
7	นักเรียน ป.1 – ป.6 ได้ดื่มนมทุกวัน	1	1	1	1
8	นักเรียนมีความรู้ในการเลือกรับประทานอาหารที่มีคุณค่าถูกหลักโภชนาการและความปลอดภัย	1	0	1	0.67
9	การจำหน่ายอาหารที่มีผลเสียต่อสุขภาพ	1	1	1	0.67
10	มาตรฐานสุขาภิบาลอาหารของโรงอาหารในโรงเรียน	1	1	1	1
เฉลี่ย					0.87

ข้อที่	ตัวชี้วัด	ความเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่าดัชนีความ สอดคล้อง
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
องค์ประกอบที่ 8 การออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ					
1	มีสถานที่และอุปกรณ์ออกกำลังกายที่อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน	1	1	1	1
2	จัดกิจกรรมออกกำลังกายสำหรับนักเรียน และ/หรือประชาชน	1	1	1	1
3	มีชมรม/ชุมนุม/กลุ่มจัดกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬา นันทนาการในโรงเรียน	1	1	1	1
4	นักเรียนได้รับการทดสอบสมรรถภาพทางกายอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งตามเกณฑ์การทดสอบที่ได้รับการยอมรับ	1	1	1	1
5	นักเรียนมีสมรรถภาพทางกายผ่านเกณฑ์มาตรฐาน	1	1	1	1
6	ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ทดสอบสมรรถภาพและติดตามความก้าวหน้า	0	1	1	1
เฉลี่ย					1

ข้อที่	ตัวชี้วัด	ความเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่าดัชนีความ สอดคล้อง
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
องค์ประกอบที่ 9 การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม					
1	ครูประจำชั้นคัดกรองและสามารถระบุนักเรียนที่มีปัญหาได้	1	1	0	0.67
2	นักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงได้รับการเฝ้าระวังและช่วยเหลือเบื้องต้น	0	1	1	0.67
3	นักเรียนที่มีปัญหาเกินขีดความสามารถของโรงเรียนได้รับการส่งต่อ	1	1	1	1
4	นักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงและได้รับการช่วยเหลือหรือส่งต่อ ได้รับการติดตามจากครู	0	1	1	0.67
5	นักเรียนสามารถปรึกษาเพื่อน/พ่อแม่/ญาติพี่น้อง/ครูทุกครั้งที่มีปัญหา	1	1	1	1
เฉลี่ย					0.80

ข้อที่	ตัวชี้วัด	ความเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่าดัชนีความ สอดคล้อง
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
องค์ประกอบที่ 10 การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน		1	2	3	
1	บุคลากรในโรงเรียนมีการประเมินสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	1	1	1	1
2	บุคลากรได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องสุขภาพ อย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง (จากทุกแหล่งข้อมูล เช่น โทรทัศน์ เสียงตามสาย หนังสือพิมพ์ ฯลฯ)	1	1	1	1
3	การสูบบุหรี่ในบริเวณโรงเรียน	1	1	1	1
4	โรงเรียนมีมาตรการป้องกันการสูบบุหรี่ในโรงเรียน (เช่น ติดป้ายห้าม ตรวจสอบพฤติกรรม ฯลฯ)	1	1	1	1
5	การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในบริเวณโรงเรียน	1	1	1	1
6	บุคลากรในโรงเรียนร่วมกิจกรรมด้านส่งเสริมสุขภาพที่จัดขึ้นตามแผนงานของโรงเรียน	1	1	1	1
เฉลี่ย					1

ค่าดัชนีความสอดคล้องในภาพรวมจำแนกตามองค์ประกอบ

องค์ประกอบของโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	ค่าดัชนีความสอดคล้อง
องค์ประกอบที่ 1 นโยบายของโรงเรียน	1
องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการในโรงเรียน	0.80
องค์ประกอบที่ 3 โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน	0.92
องค์ประกอบที่ 4 การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ	1
องค์ประกอบที่ 5 บริการอนามัยโรงเรียน	0.90
องค์ประกอบที่ 6 สุขศึกษาในโรงเรียน	0.92
องค์ประกอบที่ 7 โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย	0.87
องค์ประกอบที่ 8 การออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ	1
องค์ประกอบที่ 9 การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม	0.80
องค์ประกอบที่ 10 การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน	1
เฉลี่ย	0.92

จากตาราง พบว่า องค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80 – 1 แสดงว่า ทุกองค์ประกอบมีความตรงเชิงเนื้อหาตามตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องตามแนวทางการดำเนินงาน 10 องค์ประกอบของโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ภาคผนวก ง

แบบประเมิน โครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

คำชี้แจง

แบบประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

แบบประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนบ้านส่องคอม่วง จังหวัดลำพูน ปีการศึกษา 2555 ประกอบด้วยแบบสอบถามที่จัดทำโดยสำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย และแบบบันทึกข้อมูลของผู้ประเมินสร้างเพิ่มซึ่งมีลักษณะตามองค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 นโยบายของโรงเรียน ประกอบด้วย แบบสอบถาม 1 ฉบับ

องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการในโรงเรียน ประกอบด้วย แบบสอบถาม 1 ฉบับ

องค์ประกอบที่ 3 โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน ประกอบด้วย แบบสอบถาม 1 ฉบับ

องค์ประกอบที่ 4 การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ ประกอบด้วย แบบบันทึกสถิติการเกิดอุบัติเหตุ แบบบันทึกสรุปการสำรวจแหล่งลูกน้ำยุงลาย และแบบสอบถาม 1 ฉบับ

องค์ประกอบที่ 5 บริการอนามัยโรงเรียน ประกอบด้วย แบบบันทึกจำนวนนักเรียนที่ได้รับการตรวจสุขภาพด้านต่างๆ แบบบันทึกสถิติการใช้ห้องพยาบาล แบบบันทึกการลาป่วยของนักเรียน และแบบสอบถาม 1 ฉบับ

องค์ประกอบที่ 6 สุขศึกษาในโรงเรียน ประกอบด้วย แบบสอบถาม 1 ฉบับ

องค์ประกอบที่ 7 โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย ประกอบด้วย แบบบันทึกจำนวนนักเรียนที่ได้รับการตรวจสุขภาพด้วยตนเอง และแบบสอบถาม 1 ฉบับ

องค์ประกอบที่ 8 การออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ ประกอบด้วย การบันทึกแบบทดสอบสมรรถภาพทางกาย และแบบสอบถาม 1 ฉบับ

องค์ประกอบที่ 10 การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน ประกอบด้วย แบบสอบถาม 1 ฉบับ

การประเมินเพื่อรวบรวมข้อมูลให้ใช้เครื่องมือที่กำหนด และนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาเทียบกับเกณฑ์รัฐบริคของแต่ละองค์ประกอบ

องค์ประกอบที่ 1 นโยบายของโรงเรียน		
รายละเอียดการปฏิบัติ/แนวทางการให้คะแนน (คะแนน)		
1. โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการองค์กรในชุมชน มีสัดส่วนอย่างน้อย 3 ใน 5 มาจากประชาชนและองค์กรในชุมชน		
☐ 3 ใน 5 ขึ้นไป (5)	☐ น้อยกว่า 3 ใน 5 (3)	☐ ไม่มี (0)
2. โรงเรียนมีนโยบายส่งเสริมสุขภาพครอบคลุม 9 ประเด็นได้แก่		
1) การส่งเสริมสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาพ		
2) การเฝ้าระวังและแก้ปัญหาสุขภาพ		
3) การพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพตามสุขบัญญัติแห่งชาติ		
4) การคุ้มครองผู้บริโภคในโรงเรียน		
5) การส่งเสริมให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางออกกำลังกาย		
6) การส่งเสริมสุขภาพจิตและเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยง		
7) การพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้านสุขภาพโดยมีผู้เรียนเป็นสำคัญ		
8) การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน		
9) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาสุขภาพนักเรียนบุคลากรในโรงเรียนและชุมชน		
☐ ครอบคลุม 9 ประเด็น (10)	☐ ครอบคลุม 6-8 ประเด็น (5)	☐ ครอบคลุม 3-5 ประเด็น (3)
☐ ครอบคลุม 1-2 ประเด็น (1)	☐ ไม่มี (0)	
3. มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมรองรับนโยบายส่งเสริมสุขภาพ		
☐ มีครบ 9 ประเด็น (10)	☐ มี 6-8 ประเด็น (5)	☐ มี 3-5 ประเด็น (3)
☐ มี 1-2 ประเด็น (1)	☐ ไม่มี (0)	
4. บุคลากรในโรงเรียนทราบนโยบายหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ		
☐ ทุกคน (10)	☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป (5)	☐ น้อยกว่าร้อยละ 80 (0)
5. ผู้ปกครองทราบนโยบายหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ		
☐ ร้อยละ 60 ขึ้นไป (10)	☐ น้อยกว่าร้อยละ 60 (5)	☐ ไม่มีการรับรู้ (0)
6. นักเรียนทราบนโยบายหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ		
☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป (10)	☐ น้อยกว่าร้อยละ 80 (5)	☐ ไม่มีการรับรู้ (0)
คะแนนรวมที่ได้ 41 คะแนนขึ้นไป คิดเป็น คะแนนระดับ 4		
36-40 คะแนน คิดเป็น คะแนนระดับ 3		
30-35 คะแนน คิดเป็น คะแนนระดับ 2		
0-29 คะแนน คิดเป็น คะแนนระดับ 1		

แบบสอบถามเรื่อง “นโยบายเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน”

ข้อ 1. สำหรับ นักเรียนชั้น ป.4 –ม. 3

ขอให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ตามความเป็นจริง การตอบคำถามทุกข้อไม่เกี่ยวกับคะแนน

- 1) ขณะนี้นักเรียนกำลังศึกษาในชั้น.....
- 2) นักเรียนทราบหรือไม่ว่าโรงเรียนจัดกิจกรรมต่างๆมากมายเพื่อสุขภาพที่ดีของนักเรียนทุกคนในโรงเรียน
(   ) ไม่ทราบ (ไม่ต้องตอบคำถามข้อ 3)
(   ) ทราบ
- 3) นโยบายหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับสุขภาพในโรงเรียนของนักเรียนมีอะไรบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ขอขอบคุณนักเรียนที่ให้ความร่วมมือ

องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการในโรงเรียน			
รายละเอียดการปฏิบัติ/แนวทางการให้คะแนน (คะแนน)			
1. โรงเรียนมีการจัดทำโครงการส่งเสริมสุขภาพอย่างเป็นระบบ			
☐ 1 โครงการขึ้นไป	(15)	☐ ไม่มี	(0)
2. มีคณะทำงานรับผิดชอบในแต่ละโครงการส่งเสริมสุขภาพประกอบด้วย ครู นักเรียน และผู้ปกครอง/เจ้าหน้าที่สาธารณสุข/องค์กรในชุมชน			
☐ 1 โครงการขึ้นไป	(5)	☐ ไม่มี	(0)
3. มีผู้นำนักเรียนส่งเสริมสุขภาพ ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่			
☐ 2 ใน 3 ขึ้นไป	(10)	☐ น้อยกว่า 2 ใน 3	(5) ☐ ไม่มี (0)
4. โครงการส่งเสริมสุขภาพ มีการนิเทศ/ติดตาม โดยระบบของโรงเรียนต่อเนื่อง มีสรุปผลการนิเทศ และมีการนำผลการนิเทศไปใช้พัฒนางาน			
☐ 2 ใน 3 ขึ้นไป	(10)	☐ น้อยกว่า 2 ใน 3	(5) ☐ ไม่มี (0)
5. มีการประเมินโครงการส่งเสริมสุขภาพและโครงการด้านสุขภาพอื่นๆ			
☐ 2 ใน 3 ขึ้นไป	(10)	☐ น้อยกว่า 2 ใน 3	(5) ☐ ไม่มี (0)
คะแนนรวมที่ได้	38 คะแนนขึ้นไป	คิดเป็น	คะแนนระดับ 4
	33 – 37 คะแนน	คิดเป็น	คะแนนระดับ 3
	28 – 32 คะแนน	คิดเป็น	คะแนนระดับ 2
	0 – 27 คะแนน	คิดเป็น	คะแนนระดับ 1

แบบสอบถามเรื่อง “การบริหารจัดการในโรงเรียน”
สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

ขอให้ท่านตอบคำถามต่อไปนี้

1) โรงเรียนของท่านมีการจัดทำโครงการส่งเสริมสุขภาพอย่างเป็นระบบกี่โครงการ

.....
.....

2) โรงเรียนของท่านมีคณะทำงานรับผิดชอบในแต่ละโครงการส่งเสริมสุขภาพ ประกอบด้วย ครู นักเรียน และผู้ปกครองหรือองค์กรในชุมชนกี่โครงการ

.....
.....

3) โรงเรียนของท่านมีผู้นำนักเรียนส่งเสริมสุขภาพทั้งหมดกี่คน และมีผู้ที่ผ่านการอบรมปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่กี่คน

.....
.....

4) โรงเรียนของท่านมีการนิเทศ/ติดตามโดยระบบของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง มีสรุปผลการนิเทศ และมีการนำผลการนิเทศไปใช้พัฒนางานกี่โครงการ

.....
.....

5) โรงเรียนของท่านมีการประเมินโครงการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสุขภาพกี่โครงการ

.....
.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

องค์ประกอบที่ 3 โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน
รายละเอียดการปฏิบัติ/แนวทางการให้คะแนน (คะแนน)
1. มีการจัดทำโครงการที่เกี่ยวกับสุขภาพเกิดจากการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน ☐ 4 ใน 5 ขึ้นไป (15) ☐ 3 ใน 5 (10) ☐ น้อยกว่า 3 ใน 5 (5) ☐ ไม่มี (0)
2. ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการอย่างเป็นระบบ 5 ขั้นตอนอย่างน้อย 1 โครงการ ได้แก่ (1) ร่วมวิเคราะห์สภาพและสาเหตุของปัญหา (2) ร่วมวางแผน (3) ร่วมดำเนินการ (4) ร่วมตรวจสอบ ทบทวน (ประเมินภายใน) (5) ร่วมแก้ไขพัฒนาปรับปรุง ☐ 5 ขั้นตอน (15) ☐ 4 ขั้นตอน (12) ☐ 3 ขั้นตอน (9) ☐ 1-2 ขั้นตอน (6) ☐ ไม่มี (0)
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อโครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน ☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป (10) ☐ ร้อยละ 70-79 (6) ☐ น้อยกว่าร้อยละ 70 (3)
4. ประชาชนมีความพึงพอใจต่อโครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน ☐ ร้อยละ 60 ขึ้นไป (10) ☐ ร้อยละ 50-59 (6) ☐ น้อยกว่าร้อยละ 50 (3)
คะแนนรวมที่ได้ 38 คะแนนขึ้นไป คิดเป็น คะแนนระดับ 4 33-37 คะแนน คิดเป็น คะแนนระดับ 3 28-32 คะแนน คิดเป็น คะแนนระดับ 2 0-27 คะแนน คิดเป็น คะแนนระดับ 1

แบบสอบถามเรื่อง “ความพึงพอใจต่อโครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน”

ผู้ตอบแบบสอบถามคือ ( ) นักเรียน

( ) ผู้ปกครอง

โปรดอ่านข้อความแล้วตอบตามความรู้สึกที่แท้จริงของท่าน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง

ข้อความ	มาก (3)	ปาน กลาง (2)	น้อย (1)	สำหรับ ผู้ประเมิน ให้คะแนน
1. ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจในกิจกรรมที่เกี่ยวกับสุขภาพของโรงเรียน				
2. ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจที่ครูและคนอื่นๆ ในชุมชน (หมู่บ้าน) ให้ความร่วมมือกันในการดูแลสุขภาพนักเรียน				
3. ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจที่เห็นนักเรียนให้ความร่วมมือทำกิจกรรมด้านสุขภาพที่โรงเรียนทำร่วมกับสมาชิกในชุมชน				
4. ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจที่สมาชิกในชุมชน (หมู่บ้าน) ของเราให้ความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมสุขภาพของโรงเรียน				
5. ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจกิจกรรมสุขภาพที่โรงเรียนทำร่วมกับชุมชนเพราะนำไปใช้ได้จริงๆ ในชีวิตประจำวัน				
				รวมคะแนน

ขอขอบคุณทุกท่านที่ตอบแบบสอบถาม

<p>สำหรับผู้ประเมิน</p> <p>การแปลค่าคะแนน ( ) พึงพอใจ ( ) ไม่พึงพอใจ</p>
--

รายละเอียดการปฏิบัติ/แนวทางการให้คะแนน (คะแนน)	
1. โรงเรียนผ่านมาตรฐานสุขภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนทุกข้อ	☐ 30 ข้อ (30) ข้อละ 1 คะแนน
2. การเกิดอุบัติเหตุจากสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนจนไม่สามารถมาเรียนได้	☐ ไม่มี (10) ☐ มีไม่เกินร้อยละ 5 (5) ☐ มีเกินร้อยละ 5 (0)
3. ภาชนะขังน้ำในโรงเรียนไม่มีลูกน้ำ	☐ ไม่มี (10) ☐ มีไม่เกินร้อยละ 5 (5) ☐ มีเกินร้อยละ 5 (0)
4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อบรรยากาศภายในโรงเรียน	☐ ร้อยละ 70 ขึ้นไป (10) ☐ ร้อยละ 60 – 69 (6) ☐ น้อยกว่าร้อยละ 60 (3)
คะแนนรวมที่ได้	
45 คะแนนขึ้นไป คิดเป็น คะแนนระดับ 4	39 – 44 คะแนน คิดเป็น คะแนนระดับ 3
33 – 38 คะแนน คิดเป็น คะแนนระดับ 2	3 – 32 คะแนน คิดเป็น คะแนนระดับ 1

แบบบันทึกสถิติการเกิดอุบัติเหตุจากสิ่งแวดลอมในโรงเรียนของนักเรียน ปีการศึกษา .....

โรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

เดือน	จำนวนนักเรียน (คน)
พฤษภาคม	
มิถุนายน	
กรกฎาคม	
สิงหาคม	
กันยายน	
ตุลาคม	
พฤศจิกายน	
ธันวาคม	
มกราคม	
กุมภาพันธ์	
มีนาคม	
รวม	
เฉลี่ย	

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน   ลงชื่อ.....ผู้รับรอง

ตำแหน่ง.....   ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....   วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบบันทึกสรุปการสำรวจแหล่งดูน้ำยูงลายจากภาชนะขังน้ำในโรงเรียน ปีการศึกษา .....

โรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

เดือน	จำนวน ภาชนะขังน้ำในโรงเรียนที่มีดูน้ำยูงลาย (แห่ง)
พฤษภาคม	
มิถุนายน	
กรกฎาคม	
สิงหาคม	
กันยายน	
ตุลาคม	
พฤศจิกายน	
ธันวาคม	
มกราคม	
กุมภาพันธ์	
มีนาคม	
รวม	
เฉลี่ย	

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน

ลงชื่อ.....ผู้รับรอง

ตำแหน่ง.....

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบสอบถามเรื่อง “ความพึงพอใจต่อบรรยากาศภายในโรงเรียน” สำหรับนักเรียน

1. เกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามขณะนี้นักเรียนกำลังเรียนอยู่ชั้น.....
2. ต่อไปนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับ “ความรู้สึกต่อโรงเรียน” ขอให้นักเรียนตอบตามความรู้สึกจริงๆ เพราะคำตอบที่ได้จะไม่เกี่ยวกับการให้คะแนนสอบของนักเรียนแต่อย่างใด ขอให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

ข้อความ	มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)	สำหรับ ผู้ประเมิน ให้คะแนน
ฉันรู้สึกว่าเป็นโรงเรียนของฉันน่าจะอยู่เพราะ.....				
1. ครูของเรารับฟังความคิดเห็นของนักเรียน				
2. ครูให้ออกาสนักเรียนร่วมตัดสินใจในเรื่องต่างๆของโรงเรียน				
3. นักเรียนมีความรักใคร่ปรองดองกัน				
4. นักเรียนกับครูมีความสัมพันธ์ที่ดี (นักเรียนกล้าที่จะพูดคุยกับครู)				
5. ครูลงโทษนักเรียนอย่างมีเหตุผล				
6. สภาพแวดล้อมของโรงเรียนน่าจะอยู่				
				รวมคะแนน

ขอขอบคุณทุกท่านที่ตอบแบบสอบถาม

สำหรับผู้ประเมิน

การแปลค่าคะแนน

( ) พึงพอใจ

( ) ไม่พึงพอใจ

องค์ประกอบที่ 5 บริการอนามัยโรงเรียน			
รายละเอียดการปฏิบัติ/แนวทางการให้คะแนน (คะแนน)			
1. นักเรียนชั้น ป.1 – ป.4 ทุกคนได้รับการตรวจสุขภาพโดยบุคลากรสาธารณสุขปีละ 1 ครั้ง	☐ ทุกคน (3)	☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป (2)	☐ น้อยกว่าร้อยละ 80 (1)
2. นักเรียนชั้น ป.5 – ม.3 ทุกคนตรวจสุขภาพด้วยตนเองภาคเรียนละ 1 ครั้ง	☐ ทุกคน (3)	☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป (2)	☐ น้อยกว่าร้อยละ 80 (1)
3. นักเรียนทุกคนได้รับการทดสอบสายตา และการได้ยินอย่างง่าย ปีละ 1 ครั้ง	☐ ทุกคน (3)	☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป (2)	☐ น้อยกว่าร้อยละ 80 (1)
4. นักเรียนทุกคนได้รับการทดสอบการได้ยินอย่างง่าย ปีละ 1 ครั้ง	☐ ทุกคน (3)	☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป (2)	☐ น้อยกว่าร้อยละ 80 (1)
5. นักเรียนชั้น ป.1 – ป.6 ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปากโดยบุคลากรสาธารณสุขหรือครูปีละ 2 ครั้ง	☐ ทุกคน (3)	☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป (2)	☐ น้อยกว่าร้อยละ 80 (1)
6. นักเรียนชั้น ป.1 – ป. 6 ไม่มีฟันแท้ผุ	☐ ทุกคน (3)	☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป (2)	☐ น้อยกว่าร้อยละ 80 (1)
7. นักเรียนชั้น ป.1 – ป. 6 ไม่มีภาวะเหงือกอักเสบ	☐ ร้อยละ 50 ขึ้นไป (3)	☐ ร้อยละ 40 – 49 (2)	☐ น้อยกว่าร้อยละ 40 (1)
8. นักเรียนชั้น ป.1 ทุกคนได้รับวัคซีนป้องกันหัด หัดเยอรมัน คางทูม (MMR)	☐ ร้อยละ 95 ขึ้นไป (3)	☐ ร้อยละ 80 – 94 (2)	☐ น้อยกว่าร้อยละ 80 (1)
9. ป. 1 ที่ไม่เคยรับวัคซีนป้องกันวัณโรคมาก่อน หรือไม่มีประวัติไม่มีแผลเป็นต้องฉีดวัคซีน 1 ครั้ง	☐ ทุกคน (3)	☐ ไม่ครบทุกคน (0)	
10. นักเรียน ป. 1 ต้องรับวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ บาดทะยัก ไอกรน โปлиоตามเงื่อนไข	☐ ทุกคน (3)	☐ ไม่ครบทุกคน (0)	
11. นักเรียนชั้น ป.6 ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ บาดทะยัก (DT) กระตุ้น	☐ ร้อยละ 95 ขึ้นไป (3)	☐ ร้อยละ 80 – 94 (2)	☐ น้อยกว่าร้อยละ 80 (1)
12. นักเรียนที่มีปัญหาด้านสุขภาพ (เช่น มีเหา มีไข ปวดท้อง ฯลฯ) ทุกคนได้รับการรักษา	☐ ทุกคน (3)	☐ ไม่ครบทุกคน (0)	☐ ไม่มีนักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพ (3)
13. นักเรียนที่เจ็บป่วยเกินขอบเขตการบริการของห้องพยาบาลได้รับการส่งต่อเพื่อการรักษา	☐ ทุกคน (3)	☐ ไม่ครบทุกคน (0)	☐ ไม่มีนักเรียนที่เจ็บป่วยเกินขอบเขต (3)
คะแนนรวมที่ได้ 30 คะแนนขึ้นไป คิดเป็น คะแนนระดับ 4 26 – 29 คะแนน คิดเป็น คะแนนระดับ 3 22 – 25 คะแนน คิดเป็น คะแนนระดับ 2 9 – 21 คะแนน คิดเป็น คะแนนระดับ 1			

แบบบันทึกสถิติการใช้ห้องพยาบาลของนักเรียน ปีการศึกษา .....

โรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

เดือน	จำนวนนักเรียน (คน)
พฤษภาคม	
มิถุนายน	
กรกฎาคม	
สิงหาคม	
กันยายน	
ตุลาคม	
พฤศจิกายน	
ธันวาคม	
มกราคม	
กุมภาพันธ์	
มีนาคม	
รวม	
เฉลี่ย	

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน   ลงชื่อ.....ผู้รับรอง

ตำแหน่ง.....   ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....   วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบบันทึกการลาป่วยของนักเรียน ปีการศึกษา .....

โรงเรียนบ้านฮ่องกอม่วง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

เดือน / ชั้น	พค.	มีย.	กค.	สค.	กย.	ตค.	พย.	ธค.	มค.	กพ.	มีค.	รวม
	อนุบาล 1											
อนุบาล 2												
ประถมศึกษาปีที่ 1												
ประถมศึกษาปีที่ 2												
ประถมศึกษาปีที่ 3												
ประถมศึกษาปีที่ 4												
ประถมศึกษาปีที่ 5												
ประถมศึกษาปีที่ 6												
มัธยมศึกษาปีที่ 1												
มัธยมศึกษาปีที่ 2												
มัธยมศึกษาปีที่ 3												

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน   ลงชื่อ.....ผู้รับรอง

ตำแหน่ง.....   ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....   วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบสอบถามเรื่อง “บริการอนามัยโรงเรียน”

สำหรับนักเรียน

คำแนะนำ ให้อ่านคำถาม แล้วคิดว่านักเรียนเคยได้รับการดูแล ด้านสุขภาพจากโรงเรียนหรือไม่ ถ้าใช่ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “ใช่” ถ้าไม่ใช่ ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “ไม่ใช่”

คำถาม	ความคิดเห็นของนักเรียน	
	ใช่	ไม่ใช่
เมื่อไม่สบายหรือมีปัญหาสุขภาพต่างๆ ขณะอยู่ที่โรงเรียน ข้าพเจ้าได้รับการดูแล รักษา		

ขอขอบคุณทุกท่านที่ตอบแบบสอบถาม

องค์ประกอบที่ 6 สุขศึกษาในโรงเรียน	
รายละเอียดการปฏิบัติ/แนวทางการให้คะแนน (คะแนน)	
1. นักเรียนเคยได้รับการฝึกทักษะในเรื่องต่อไปนี้	
1.1 นักเรียนเคยได้รับการฝึกทักษะในเรื่องการรักษาความสะอาดของร่างกาย	
☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป (3)	☐ ร้อยละ 60 – 79 (2) ☐ น้อยกว่าร้อยละ 60 (1)
1.2 นักเรียนเคยได้รับการฝึกทักษะในเรื่องการล้างมือ	
☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป (3)	☐ ร้อยละ 60 – 79 (2) ☐ น้อยกว่าร้อยละ 60 (1)
1.3 นักเรียนเคยได้รับการฝึกทักษะในเรื่องการเลือกซื้ออาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย	
☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป (3)	☐ ร้อยละ 60 – 79 (2) ☐ น้อยกว่าร้อยละ 60 (1)
1.4 นักเรียนเคยได้รับการฝึกทักษะในเรื่องการไม่รับประทานอาหารที่มีสารอันตราย	
☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป (3)	☐ ร้อยละ 60 – 79 (2) ☐ น้อยกว่าร้อยละ 60 (1)
1.5 นักเรียนเคยได้รับการฝึกทักษะในเรื่องการหลีกเลี่ยงสารเสพติด	
☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป (3)	☐ ร้อยละ 60 – 79 (2) ☐ น้อยกว่าร้อยละ 60 (1)
1.6 นักเรียนเคยได้รับการฝึกทักษะในเรื่องการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติเหตุ	
☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป (3)	☐ ร้อยละ 60 – 79 (2) ☐ น้อยกว่าร้อยละ 60 (1)
1.7 นักเรียนเคยได้รับการฝึกทักษะในเรื่องการหลีกเลี่ยงการพนัน การเที่ยวกลางคืน	
☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป (3)	☐ ร้อยละ 60 – 79 (2) ☐ น้อยกว่าร้อยละ 60 (1)
1.8 นักเรียนเคยได้รับการฝึกทักษะในเรื่องการจัดการอารมณ์ของตนเอง	
☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป (3)	☐ ร้อยละ 60 – 79 (2) ☐ น้อยกว่าร้อยละ 60 (1)
1.9 นักเรียนเคยได้รับการฝึกทักษะเรื่องความปลอดภัย การถูกล่วงละเมิดทางเพศ มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร	
☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป (3)	☐ ร้อยละ 60 – 79 (2) ☐ น้อยกว่าร้อยละ 60 (1)
2. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพในโรงเรียน (เช่น เสียงตามสาย ป้ายนิเทศ)	
☐ 3 กิจกรรมขึ้นไป (5)	☐ 2 กิจกรรม (3) ☐ 1 กิจกรรม (1) ☐ ไม่มี (0)
3. นักเรียนชั้น ป. 1-ป.6 แปรงฟันหลังอาหารทุกวันด้วยยาสีฟันผสมฟลูออไรด์	
☐ ร้อยละ 95 ขึ้นไป (3)	☐ ร้อยละ 80 – 94 (2) ☐ น้อยกว่าร้อยละ 80 (1)
4. นักเรียนทุกชั้นไม่เป็นเหา	☐ ทุกคน (3) ☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป (2) ☐ น้อยกว่าร้อยละ 80 (1)
คะแนนรวมที่ได้ 31 คะแนนขึ้นไป คิดเป็น คะแนนระดับ 4 27 – 30 คะแนน คิดเป็น คะแนนระดับ 3	
23 – 26 คะแนน คิดเป็น คะแนนระดับ 2 10 – 22 คะแนน คิดเป็น คะแนนระดับ 1	

แบบสอบถามเรื่อง “สุขศึกษาในโรงเรียน”

สำหรับนักเรียน

คำแนะนำ ให้อ่านคำถามข้อ 1-9 แล้วคิดว่านักเรียนเคยได้รับการฝึกฝนจากโรงเรียนหรือไม่ ถ้าเคยให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “เคย” ถ้าไม่เคย ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “ไม่เคย” ข้อ 10 ให้นักเรียนเลือกตอบว่า ใช่/ไม่ใช่

คำถาม	ความคิดเห็นของนักเรียน	
	เคย	ไม่เคย
ข้าพเจ้าเคยได้รับการฝึกฝนให้ปฏิบัติในเรื่องต่างๆ ต่อไปนี้ที่โรงเรียน		
1. การดูแลรักษาร่างกายให้สะอาด		
2. การล้างมือให้สะอาด		
3. การเลือกซื้ออาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย		
4. การหลีกเลี่ยงไม่ซื้ออาหารที่มีสารอันตรายต่อร่างกาย		
5. การหลีกเลี่ยงสารเสพติด		
6. การป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัย		
7. การหลีกเลี่ยงการพนัน การเที่ยวกลางคืน		
8. การจัดการอารมณ์ตนเอง (การควบคุมอารมณ์ตนเอง)		
9. ความปลอดภัยจากอันตรายต่างๆ และจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ		
10. แปร่งฟันด้วยยาสีฟันผสมฟลูออไรด์หลังอาหารกลางวันทุกวัน	ใช่	ไม่ใช่

ขอขอบคุณทุกท่านที่ตอบแบบสอบถาม

องค์ประกอบที่ 7 โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย	
รายละเอียดการปฏิบัติ/แนวทางการให้คะแนน (คะแนน)	
1. นักเรียนชั้น ป. 1 ขึ้นไปมีส่วนสูงตามเกณฑ์อายุอยู่ในเกณฑ์ดี ตามกราฟแสดงเกณฑ์อ้างอิงของกรมอนามัย	☐ ร้อยละ 95 ขึ้นไป (3) ☐ ร้อยละ 80 – 94 (2) ☐ น้อยกว่าร้อยละ 80 (1)
2. นักเรียนชั้น ป. 1 ขึ้นไปมีน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูงอยู่ในเกณฑ์ดี (สมส่วน)	☐ ร้อยละ 85 ขึ้นไป (3) ☐ ร้อยละ 75 – 84 (2) ☐ น้อยกว่าร้อยละ 75 (1)
3. นักเรียนที่พบว่ามีความเสี่ยงต่อการเจริญเติบโตผิดปกติได้รับการแก้ไข	☐ ทุกคน (3) ☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป (2) ☐ น้อยกว่าร้อยละ 80 (1) ☐ ไม่มีนักเรียนที่มีความเสี่ยงต่อการเจริญเติบโตผิดปกติ (3)
4. นักเรียนชั้น ป. 1 ขึ้นไปได้รับยาเม็ดเสริมธาตุเหล็ก 1 เม็ด (60 มิลลิกรัม) ต่อสัปดาห์	☐ ทุกคน (3) ☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป (2) ☐ น้อยกว่าร้อยละ 80 (1)
5. นักเรียนได้รับการตรวจภาวะขาดสารไอโอดีน (โดยวิธีคลำคอ) ปีละ 1 ครั้ง	☐ ทุกคน (3) ☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป (2) ☐ น้อยกว่าร้อยละ 80 (1)
6. นักเรียนได้รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ ทุกวัน	☐ ทุกคน (3) ☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป (2) ☐ น้อยกว่าร้อยละ 80 (1)
7. นักเรียน ป. 1 – ป. 6 ได้ดื่มนมทุกวัน (ยกเว้นนักเรียนที่มีความเสี่ยงโภชนาการเกิน)	☐ ทุกคน (3) ☐ ร้อยละ 70 ขึ้นไป (2) ☐ น้อยกว่าร้อยละ 70 (1)
8. นักเรียนมีความรู้ในการเลือกรับประทานอาหารที่มีคุณค่า ถูกหลักโภชนาการและความปลอดภัย	☐ ทุกคน (3) ☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป (2) ☐ น้อยกว่าร้อยละ 80 (1)
9. การจำหน่ายอาหารที่มีผลเสียต่อสุขภาพ (เช่น ทอฟฟี่ ขนมถุงกรอบกรอบ น้ำอัดลม ฯลฯ)	☐ ไม่มี (3) ☐ มี (0)
10. มาตรฐานสุขาภิบาลอาหารของโรงอาหารในโรงเรียน	ข้อละ 1 คะแนน
คะแนนรวมที่ได้	
43 คะแนนขึ้นไป คิดเป็น คะแนนระดับ 4	
37 – 42 คะแนน คิดเป็น คะแนนระดับ 3	
31 – 36 คะแนน คิดเป็น คะแนนระดับ 2	
0 – 30 คะแนน คิดเป็น คะแนนระดับ 1	

ข้อ 1. แบบสอบถาม “ความรู้ในการเลือกรับประทานอาหาร” สำหรับนักเรียน

คำแนะนำ ให้นักเรียนเขียนชื่ออาหารที่ควรรับประทาน และไม่ควรรับประทานอย่างละ 5 ชื่อ พร้อมบอกเหตุผล (คำตอบไม่เกี่ยวกับการให้คะแนนวิชาสุขศึกษาหรือวิชาอื่นๆ)

ชื่ออาหารที่ควรรับประทาน	เหตุผล
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

ชื่ออาหารที่ไม่ควรรับประทาน	เหตุผล
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

ขอขอบคุณทุกท่านที่ตอบแบบสอบถาม

ข้อ 2. แบบสอบถาม “การรับประทานอาหาร” สำหรับนักเรียน

ให้พิจารณาอาหารที่นักเรียนรับประทาน ใน 1 สัปดาห์ที่ผ่านมา แต่ละประเภทได้รับประทานบ่อยแค่ไหน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

กลุ่มอาหาร	ทุกวัน	สัปดาห์ละ 4 - 6 ครั้ง	สัปดาห์ละ 1 - 3 ครั้ง	น้อยกว่าสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	ไม่ได้กิน
1. ข้าว – แป้ง (เช่น ข้าวสวย ข้าวเหนียว ก๋วยเตี๋ยวเส้นเล็ก เส้นใหญ่ บะหมี่ เส้นหมี่ วุ้นเส้น ขนมจีน ขนมปัง มั๊กกะโรนี ข้าวโพดสุก มันเทศสุก เผือกสุก)					
2. ผักทุกชนิด					
3. ผลไม้ทุกชนิด					
4. เนื้อสัตว์ (เช่น เนื้อสัตว์ต่างๆ ไข่ เต้าหู้ ถั่วเมล็ดแห้ง เช่น ถั่วเขียว ถั่วดำ ถั่วลิสงถั่วแดง)					
5. นมและผลิตภัณฑ์จากนม (เช่น นมทุกชนิด ผลิตภัณฑ์ที่มีนมเป็นส่วนประกอบได้แก่ เนยแข็ง โยเกิร์ต นมเปรี้ยว นมอัดเม็ด นมถั่วเหลือง (ไม่ใช่ นมถั่วเหลืองสูตรเจหรือน้ำเต้าหู้) ไอศกรีมที่มีนมผสม เครื่องดื่มช็อคโกแลตที่มีนมผสมอยู่)					

ขอขอบคุณทุกท่านที่ตอบแบบสอบถาม

องค์ประกอบที่ 8 การออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ	
รายละเอียดการปฏิบัติ/แนวทางการให้คะแนน (คะแนน)	
1. โรงเรียนมีทั้งสถานที่และอุปกรณ์ออกกำลังกายที่อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน	
☐ มีสถานที่และอุปกรณ์ (5)	☐ มีสถานที่แต่ไม่มีอุปกรณ์ (3)
☐ มีอุปกรณ์แต่ไม่มีสถานที่ (3)	☐ ไม่มีอุปกรณ์และสถานที่ (0)
2. มีการจัดกิจกรรมออกกำลังกายสำหรับนักเรียน และ/หรือประชาชน อย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วันๆ ละอย่างน้อย 30 นาที	
☐ สัปดาห์ละ 3 วันๆ ละ 30 นาที (10)	☐ 3 วันต่อสัปดาห์ ไม่ถึง 30 นาที (5)
☐ ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ใด (0)	
3. มีชมรม/ชุมนุม/กลุ่มจัดกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬา นันทนาการใน โรงเรียน 1 ชมรม/ชุมนุม/กลุ่มขึ้นไป	
☐ 1 ชมรมขึ้นไป (5)	☐ ไม่มี (0)
4. นักเรียนได้รับการทดสอบสมรรถภาพทางกายปีละ 2 ครั้ง	
☐ ทุกคน (10)	☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป (5)
☐ น้อยกว่าร้อยละ 80 (0)	
5. นักเรียนมีสมรรถภาพทางกายผ่านเกณฑ์มาตรฐานกรมพลศึกษา ร้อยละ 90	
☐ ร้อยละ 60 ขึ้นไป (10)	☐ ร้อยละ 50 – 59 (5)
☐ น้อยกว่าร้อยละ 50 (0)	☐ ไม่มีข้อมูล (0)
6. ให้คำปรึกษา จัดกิจกรรมเสริมและติดตามบันทึกความก้าวหน้าแก่นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ทดสอบ สมรรถภาพทางกาย	
☐ ทุกคน (5)	☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป (3)
☐ น้อยกว่าร้อยละ 80 (0)	☐ ไม่มีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ (5)
คะแนนรวมที่ได้	
34 คะแนนขึ้นไป คิดเป็น คะแนนระดับ 4	
33 – 29 คะแนน คิดเป็น คะแนนระดับ 3	
28 – 25 คะแนน คิดเป็น คะแนนระดับ 2	
0 – 24 คะแนน คิดเป็น คะแนนระดับ 1	

แบบสอบถามเรื่อง “การออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ”

1. สำหรับครูพลศึกษา

คำแนะนำ กรุณาอ่านคำถาม และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
1. โรงเรียนมีสถานที่และอุปกรณ์ออกกำลังกายที่อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน		
2. มีกิจกรรมออกกำลังกายสำหรับนักเรียนอย่างน้อย 3 วัน/สัปดาห์วันละ 30 นาที		
3. มีชุมนุม/กิจกรรมออกกำลังกาย อย่างน้อย 1 ชุมนุม/กิจกรรม		
4. นักเรียนทุกคนได้รับการทดสอบสมรรถภาพทางกายปีละ 2 ครั้ง		
5. นักเรียนมีสมรรถภาพทางกายผ่านเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 60 ขึ้นไป		

ขอขอบคุณทุกท่านที่ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามเรื่อง “การออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ”

2. สำหรับนักเรียนชั้น.....

คำแนะนำ กรุณาอ่านคำถาม และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
เมื่อเข้าพเจ้าไม่ผ่านเกณฑ์ทดสอบสมรรถภาพทางกาย จะได้รับ คำแนะนำและติดตามความก้าวหน้าจากครูอย่างต่อเนื่อง		

ขอขอบคุณทุกท่านที่ตอบแบบสอบถาม

องค์ประกอบที่ 9 การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม	
รายละเอียดการปฏิบัติ/แนวทางการให้คะแนน (คะแนน)	
1. ครูประจำชั้นคัดกรองและสามารถระบุนักเรียนที่มีปัญหาได้ - ทุกครั้งที่มีความ ☐ ทุกคน (5) ☐ ไม่ครบทุกคน (3) ☐ ไม่ได้ทำ (0)	
2. นักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงได้รับการเฝ้าระวังและช่วยเหลือเบื้องต้น ☐ ทุกคน (10) ☐ ไม่ครบทุกคน (5) ☐ ไม่ได้ทำ (0) ☐ ไม่มีนักเรียนเสี่ยง (10)	
3. นักเรียนที่มีปัญหาเกินขีดความสามารถของโรงเรียนได้รับการส่งต่อ ☐ ทุกคน (5) ☐ ไม่ครบทุกคน (0) ☐ ไม่มีนักเรียนต้องส่งต่อ (5)	
4. นักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง และช่วยเหลือเบื้องต้น ได้รับการติดตามจากครู ☐ ทุกคน (10) ☐ ไม่ครบทุกคน (5) ☐ ไม่ได้ติดตาม (0) ☐ ไม่มีนักเรียนเสี่ยง (10)	
5. นักเรียนสามารถปรึกษาเพื่อน/พ่อแม่/ญาติพี่น้อง/ครู ☐ ทุกคน (5) ☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป (3) ☐ น้อยกว่าร้อยละ 80 (1)	
คะแนนรวมที่ได้	26 คะแนนขึ้นไป คิดเป็น คะแนนระดับ 4 23 – 25 คะแนน คิดเป็น คะแนนระดับ 3 19 – 22 คะแนน คิดเป็น คะแนนระดับ 2 1 – 18 คะแนน คิดเป็น คะแนนระดับ 1

แบบสอบถามเรื่อง “การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม”

1. สำหรับครูประจำชั้น.....

คำแนะนำ กรุณาอ่านคำถาม และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
1. ครูประจำชั้นมีการคัดกรองและระบุนักเรียนที่มีปัญหา		
2. นักเรียนทุกคนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงได้รับการเฝ้าระวังและช่วยเหลือเบื้องต้น		
3. นักเรียนทุกคนที่มีปัญหาเกินขีดความสามารถของโรงเรียนได้รับการส่งต่อ		
4. นักเรียนทุกคนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงได้รับการติดตามจากครู		

ขอขอบคุณทุกท่านที่ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามเรื่อง “การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม”

2. สำหรับนักเรียน.....

คำแนะนำ กรุณาอ่านคำถาม และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
เมื่อข้าพเจ้ามีปัญหาไม่ว่าจะเรื่องอะไรก็ตาม จะไปขอคำแนะนำจากเพื่อน พ่อ แม่ ญาติพี่น้อง หรือครูทุกครั้ง		

ขอขอบคุณทุกท่านที่ตอบแบบสอบถาม

องค์ประกอบที่ 10 การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน	
รายละเอียดการปฏิบัติ/แนวทางการให้คะแนน (คะแนน)	
1. บุคลากรในโรงเรียนมีการประเมินสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	☐ 3 ใน 4 ขึ้นไป (5) ☐ ครั้งหนึ่งหรือมากกว่า (3) ☐ น้อยกว่าครั้งหนึ่ง (1) ☐ ไม่มี (0)
2. บุคลากรได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องสุขภาพ อย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง (จากทุกแหล่งข้อมูล เช่น โทรทัศน์ เสียงตามสาย หนังสือพิมพ์ ฯลฯ)	☐ ทุกคน (5) ☐ 2 ใน 3 ขึ้นไป (3) ☐ 1 ใน 3 ขึ้นไป (1) ☐ ไม่มี (0)
3. การสูบบุหรี่ในบริเวณโรงเรียน	☐ ไม่มี (5) ☐ มี (0)
4. โรงเรียนมีมาตรการป้องกันการสูบบุหรี่ในโรงเรียน (เช่น ติดป้ายห้าม ตรวจสอบพฤติกรรม ฯลฯ)	☐ มี (5) ☐ ไม่มี (0)
5. ไม่มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในบริเวณโรงเรียน	☐ ไม่มี (10) ☐ มี (0)
6. บุคลากรในโรงเรียนร่วมกิจกรรมด้านส่งเสริมสุขภาพที่จัดขึ้นตามแผนงานของโรงเรียน	☐ 3 ใน 4 ขึ้นไป (5) ☐ ครั้งหนึ่งหรือมากกว่า (3) ☐ น้อยกว่าครั้งหนึ่ง (1) ☐ ไม่มี (0)
คะแนนรวมที่ได้ 30 คะแนนขึ้นไป คิดเป็น คะแนนระดับ 4 26-29 คะแนน คิดเป็น คะแนนระดับ 3 22-25 คะแนน คิดเป็น คะแนนระดับ 2 0-21 คะแนน คิดเป็น คะแนนระดับ 1	

แบบสอบถามเรื่อง “การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน”

1. สำหรับบุคลากรในโรงเรียน

คำแนะนำ กรุณาอ่านคำถาม และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
1. ในปีที่ผ่านมาท่านได้ประเมินภาวะสุขภาพของตนเองหรือตรวจสุขภาพประจำปี		
2. ท่านได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสุขภาพ (เช่นจากโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เสียงตามสาย กิจกรรมเผยแพร่ในโรงเรียน) อย่างน้อยๆ สัปดาห์ละครั้ง		
3. ทุกครั้งที่โรงเรียนจัดกิจกรรมเกี่ยวกับสุขภาพ ท่านจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมเสมอ		

ขอขอบคุณทุกท่านที่ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามเรื่อง “การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน”

1. สำหรับนักเรียน

คำแนะนำ กรุณาอ่านคำถาม และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
1. ตั้งแต่เปิดเทอมมานี้ ข้าพเจ้าไม่เคยเห็นเพื่อน ครู ภารโรง หรือคนอื่นๆ สูบบุหรี่ในบริเวณโรงเรียน(ยกเว้นคนที่มาจากข้างนอก เพราะเขาไม่รู้ระเบียบของโรงเรียน)		
2. ตั้งแต่เปิดเทอมมานี้ ข้าพเจ้าไม่เคยเห็นเพื่อน ครู ภารโรง หรือคนอื่นๆ ดื่มเหล้าในบริเวณโรงเรียน		

ขอขอบคุณทุกท่านที่ตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางนลินธรณ์ โหมยตร์รัฐพัชรสุข
วัน เดือน ปีเกิด	16 พฤศจิกายน 2502
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
ประวัติการศึกษา	กศ.บ. (ภูมิศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก พ.ศ.2526
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านส่องคอม่วง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
ตำแหน่ง	ครูชำนาญการพิเศษ

